

ȘERBAN NICHIFOR

LIANA ALEXANDRA

mărturii despre muzica ei

confessions about her music

**Editura Stephanus
București, 2011**

A trecut în infinitele spații ale eternității Ființa cea mai dragă mie, minunata mea soție **LIANA ALEXANDRA**, creatoare unică, compozitoare de geniu, a cărei muzică va straluci mereu ca un Luceafar al Culturii Românești și Universale.

Eminentă Profesoară Universitară Doctor la Universitatea Națională de Muzică din București (UNMB), membră a Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din România (UCMR) și a celei mai valoroase structuri a Biroului Simfonic al U.C.M.R., membră de onoare a Uniunii Compozitorilor Belgieni, membră a Societăților Internaționale *European Conference of Promoters of New Music* (ECPNM), *Nuova Musica Consonante - Living Music Foundation USA*, *Vox Novus New York*, *Visual Music Foundation – USA*, *Gaudeamus Foundation* (Olanda), *International Society of Contemporary Music* (ISCM), *Orpheus Foundation* (Belgia), *GEMA* (Germania), *Frau und Musik* (Germania), **LIANA ALEXANDRA** a fost distinsă cu peste 30 de premii internaționale de înalt prestigiu în USA, Israel, Olanda, Belgia, Anglia, Germania, Elveția, Italia, Franța, Spania, Japonia, Argentina, Mexic, cu *Marele Premiu al Uniunii Compozitorilor Belgieni*, cu titlul de *Ofițer al Ordinului Coroanei Belgiene acordat de Majestatea Sa Regele Albert II*, cu Premiul *George Enescu* al Academiei Române și cu mai multe premii ale Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din România – premii ce i-au fost oferite de adevăratele personalități ale componisticii românești.

LIANA ALEXANDRA este autoarea unor *capodopere* ce impresionează profund prin Luminozitatea Divină a Expresiei Sonore, ilustrându-i plenar superioritatea Spiritului, elevația intelectuală, noblețea caracterului, puritatea morală și profunzimea credinței. De asemenea, **LIANA ALEXANDRA** este autoarea unor tratate esențiale în muzicologia românească și internațională dedicate raporturilor dintre muzică și matematică, precum și celor mai noi direcții ale genurilor de avangardă *Computer Music*, *Cyber Art* și *Visual Music*, unde s-a impus prin inovațiile ce i-au marcat prioritatea absolută pe plan mondial, bucurându-se de unanime aprecieri și în USA, unde au fost promovate la marile universități din Boston, New York și

Stanford. A făcut numai bine semenilor – familiei, colegilor, miilor de studenți pe care i-a îndrumat cu cea mai înaltă măiestrie și cu totală dăruire în disciplinele de vârf: compoziție muzicală, analize și forme, orchestrație – unde a fost **cea mai apreciată profesoară a Universității Naționale de Muzică din București.**

Această carte are structura unui compendiu, cuprinzând în primul rând o selecție de cronici și recenzii pe care **LIANA ALEXANDRA** a realizat-o, având ca destinație Biblioteca Națională.

După trecerea ei în Eternitate, am adăugat și alte elocvente aprecieri oferite de personalități marcante ale culturii românești și internaționale, reliefând tocmai *excepționala activitate componistică și universitară a LIANEI ALEXANDRA.*

Pentru mine, LIANA a fost, este și va fi mereu adevăratul Înger Protector fără de care nimic nu mai are sens.

Nimeni și nimic nu ne va despărți niciodată ! LIANA și cu mine vom fi de-a pururi alături și pe pământ și în ceruri, acum și în vecii vecilor !

Liana, Dumnezeu să îți ocrotească sufletul neprihănit !

*

* *

Lianeii i-am dedicat tot ce am compus din momentul în care Bunul Dumnezeu ne-a unit ca *suflete pereche*, ce nu își găsesc fericirea decât împreună și care, atunci când El va voi să le reunească în nesfârșitele spații ale Eternității, nu se vor mai despărți NICIODATĂ !

Cu o durere imposibil de exprimat în cuvinte,

Șerban Nichifor, 12 Mai 2011

LIANA ALEXANDRA

Compozitoare

Prof.Univ.Dr.Liana Alexandra Moraru
(U.N.M.B.)

Date Biografice

M-am născut la București, la 27 mai 1947, într-o familie de intelectuali români (tatăl fiind ofițer, absolvent și o perioadă profesor al Școlii Superioare de Război, iar mama, licențiată în Științe Naturale). După absolvirea liceului „Gheorghe Lazăr“ din București, am urmat Conservatorul de Muzică „Ciprian Porumbescu“, secția compoziție, beneficiind de bursa de merit „George Enescu“. Am terminat Conservatorul în 1971, fiind declarată șefă de promoție pe țară și oprită în rândul cadrelor didactice ale instituției respective.

M-am format și mi-am perfecționat arta componistică lângă maeștri proeminenți ai muzicii românești și de peste hotare, participând regulat la cursuri internaționale, cum ar fi cele de la Darmstadt (R.F.G.) și din S.U.A. (bursier USIA, United States Information Agency, al Departamentului de Stat American). Creația personală este oglindită în cele peste 100 de lucrări muzicale și studii, în aproape toate genurile de muzică, de la cel simfonic, vocal-sinfonic, concertant, la operă, muzică corală, muzică de balet, domeniile de consacrare fiind cele de amplă respirație și arcuire sonoră - simfonic, operă, balet.

**INSTITUȚII SAU ASOCIAȚII PROFESIONALE ÎN
CARE DESFĂȘOR ACTIVITĂȚI PERMANENTE:**

- membră *UCMR (Uniunea Compozitorilor si Muzicologilor din România)*;
- membră *ISCM (International Society for Contemporary Music)*;
- membră a biroului de conducere al *Institutului Internațional de Cercetare (American Biographical Institute U.S.A.)*;
- membră a *Consiliului Mondial al Femeilor Profesioniste (U.S.A.)*;
- membră a *Fundației Living Music Foundation (U.S.A.)*;
- Prim Vice-Presedintă *ACPRI (Asociația Culturală de Prietenie România-Israel)*;
- membră *ECPNM (European Conference of Promoters of New Music)*;
- membră *GEMA (Germania)*;
- membră *Frau und Musik (Germania)*;
- Co-Director Artistic al manifestării anuale de conferințe și concerte intitulate *NUOVA MUSICA CONSONANTE/ LIVING MUSIC FOUNDATION .Inc (U.S.A.)*;
- Expert Național în domeniul muzicii, înregistrat în *Registrul Național al Experților*;
- Expert evaluator *ARACIS*;
- Expert evaluator *CNCSIS*;
- Posed număr de licență internațional (drept de practică internațională) conferit de Statele Unite ale Americii și Republica Federală Germană, din anul 1980 și apoi reactualizat în 1993, începând cu anul 1971.

În același timp desfășor o activitate didactică neîntreruptă la Universitatea Națională de Muzică din București (UNMB) , din anul 1971, unde actualmente sunt Profesor Universitar Doctor, la Catedra de Compoziție, la disciplinele orchestrație, forme muzicale și compoziție . În anul 1994 mi-am susținut teza de doctorat în muzicologie, cu tema „*Creația muzicală – un inefabil demers între fantezie și rigoare aritmetică și geometrică*“.

ACTIVITATE DE CREAȚIE – PRINCIPALELE LUCRARI COMPOSITICE:

LUCRĂRI SIMFONICE, VOCAL-SIMFONICE, CONCERTANTE, OPERĂ:

Simfonia I-a (1971)

Cantata I-a „*La curțile dorului*“ pe versuri de Lucian Blaga (1971)

„*Valențe*“ - moment simfonic (1973)

Concert pentru clarinet și orchestră (1974)

***Muzica Concertantă* pentru cinci soliști și orchestră (1975)**

Cantata a II-a „*Lauda*“ pentru soprană, bariton , cor mixt și orchestră pe versuri de Lucian Blaga (1977)

Cantata a III-a „*Tară - pământ, țară - idee*“ pentru cor de femei, recitator și orchestră, pe versuri de Nichita Stănescu (1977)

Simfonia a II-a „*Imnuri*“ (1978)

Opera-feerie pentru copii „*Craiasa Zapezii*“ după Hans Christian Andersen (1978)

Concert pentru flaut, violă și orchestră de cameră (1980)

Baletul „*Mica Sirena*“ după Hans Christian Andersen (1982)

Simfonia a III-a (1982-1983)

Simfonia a IV-a (1984)

Simfonia a V-a (1985-1986)

Opera „*În Labirint*“ după George Arion (1987)

Simfonia a VI-a (1989)

Simfonia a VIII-a „*Ierusalim*“ (1990-1996)

Concert pentru orchestră de coarde (1991)

Concert pentru pian la patru maini și orchestră (1993)
Opera de cameră „Chant d’amour de la Dame a la Licorne“ pe versuri de Etienne de Sadeleer (1995)
Simfonia a VII-a (1995-1996)
Concert pentru saxofon și orchestră (1997)
„Pastorale“ pentru orchestră de suflatori (1999)
Concert pentru oboi și orchestra (2000)
Concert pentru orgă și orchestra (2002)
Simfonia a IX-a “Variations“, Computer Music (2003)
Computer Music „8 Studies“ (2004)
Video-opera “The Sojourn of Spirit”(2007)

MUZICĂ DE CAMERĂ

Sonata pentru flaut (1973)
Muzică pentru, clarinet, harpa și percuție (1972)
Secvență Lirică pentru clarinet, trompeta și pian (1974)
Doua Secvențe pentru soprană și orchestră de cameră (1976)
„Colaje“ pentru cvintet de alamă (1977)
„Incantații“ I pentru mezzo-soprană, flaut, clavecin și percuție (1978)
„Incantații“ II pentru clarinet, vioară, violă, violoncel și pian (1978)
„Consonanțe“ I pentru 4 tromboni (1978)
„Consonanțe“ II pentru clarinet și pian (1979)
„Consonanțe“ III pentru orgă solo (1979)
„Consonanțe“ IV pentru clarinet și bandă magnetică (1980)
„Consonanțe“ V pentru orgă solo (1980)

„Soarele si Luna” pentru cor mixt de camera pe versuri populare (1981)
„Imagini întrerupte” pentru cvintet de suflători (1983)
„Quasi Cadenza” pentru vioară (1983)
„Pastorale” pentru clarinet bas și pian (1984)
„Allegro veloce e caratteristico” pentru orgă solo (1985)
Sonata pentru șase corni (1986)
„Larghetto” pentru orchestră de cameră de coarde (1988)
„Intersectii”- sonata pentru corn și pian (1989)
Music for Het Trio (1990)
„ A Tre” pentru flaut, clarinet și fagot (1991)
„Cadenza” pentru pian (1992)
Sonata pentru pian (1993)
„Fantezie” pentru violoncel și pian (1994)
„Poem pentru România” și **„Poem pentru Madona de la Neamț”** pentru soprană și pian (versuri Eugen Van Itterbeek, 1994)
„Consonanțe” VI pentru cvartet de blockflote (1997)
„Cinci mișcări” pentru violoncel și pian (1997)
„Consonanțe” VII pentru harpă solo (1998)
„Melodie” pentru violoncel și pian (1999)
„Muzici paralele” pentru saxofon, violoncel și pian (2001)
„Incantații” III pentru violoncel și banda (2002)
„Basson Quartet” (2003)
„Ritmuri” pentru 4 percuționiști (2004)
„Omagiu Pionierilor Americani” (2003-2004)
„Elegie” pentru contrabas solo (2006)

CĂRȚI ȘI TRATATE :

- *Scheme și analize de forme omfone tonale*
- *Creația muzicală, un inefabil demers între fantezie și rigoare*
- *Tehnici de orchestrație*
- *Întinderea instrumentelor orchestrei simfonice moderne*
- *Sintaxe omofone tonale*
- *Analize polifone tonale*

LUCRĂRI TIPĂRITE LA:

Editura Muzicală (București)

Edition Modern (München)

Edition Furore (Frankfurt)

Edition Score-on-line (U.S.A. - Franța)

LUCRĂRI INTERPRETATE ȘI ÎNREGISTRATE ÎN:

România, U.S.A., Belgia, Olanda, Franța, Germania, Austria, Israel, Suedia, Cehia, Spania, Canada, la importante festivaluri naționale și internaționale.

În diferite cronici și prezentări de concerte adresate muzicii mele se arată printre altele:

“...muzica Lianeii Alexandra, înalt inspirată, întruchipează reflexul sensibil al unei adânci și bogate meditații asupra realității, asupra sensurilor cele mai generale ale vieții, ale existenței. Este aceasta, o muzică ce se arcuiește ferm în arhitecturi ce tind cu eleganță spre desăvârșire, o muzică ce captivează prin formele sale sonore, prin expresivitatea melodiei și forța ritmică și care are menirea și marea calitate

a persistenței, ca ecou sublimat, așeând trainice adevăruri și frumuseți în memoria noastră afectivă...“;

„...opera ei cultivă înalte valori morale și umane, profunde sentimente de demnitate națională și iubirea gliei strămoșești...”

PREMII ȘI DISTINCȚII:

Premiul Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din România (1975, 1979, 1980, 1982, 1984, 1987, 1988)

Premiul Academiei Române (1980)

Premiul „Gaudeamus” (Olanda) (1979,1980)

Premiul I „Carl Maria von Weber”(1979)

Diploma „Who`s Who in the World” (1982-1983)

Premiul II – Mannheim-Gedock (1989)

Premiul Beer-Sheva, Israel (1986)

Premiul „Fanny-Mendelssohn”, Dortmund-Unna, Germania (1991)

Premiul ISCM – Mexico (1993),

„Femeia anului” 1995, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, (S.U.A.)

„Femeia anului” 1997, 1998 (Marea Britanie)

Premiul ACMEOR, Bucuresti (1997)

Premiul ACMEOR, Tel-Aviv (1998)

„International Commendation of Success”, U.S.A. (2000)

„The 20th Century Award”, U.S.A. (2000)

„Personalitatea internațională a anului 2001, 2007”, Marea Britanie

„Cercetătorul anului 2001”, U.S.A.

Medalia de Onoare a Statelor Unite ale Americii (2002)

Premiul Internațional al păcii (2003) - United Cultural Convention , U.S.A.

Ordinul “Meritul Cultural” clasa a II-a (2004)

Femeia anului 2005, 2006 , U.S.A.

Personalitatea Secolului XXI , U.S.A.

Premiul Internațional al Pacii (2007) - United Cultural Convention , U.S.A.

Gold Medal for Romania 2007 , U.S.A.

ACTIVITATE MUZICOLOGICĂ:

Peste 300 de articole, studii, emisiuni Radio,TV, în țară și străinătate. În prezent, am rubrică permanentă la Revista *TIMPUL*.

-Membru fondator și în colegiul redacțional al Revistei „*International Women Review*“ U.S.A., din anul 2008.

ACTIVITATE INTERPRETATIVĂ:

Membră a Duo-ului *INTERMEDIA* (Șerban Nichifor - violoncel și Liana Alexandra – pian). Recitaluri și înregistrări în țară și străinătate, cu un repertoriu preponderent contemporan, bazat pe stilul neo-consonant și pe muzica postmodernă.

Prof.Univ.Dr.Liana Alexandra Moraru

Numar de licență internațional:

000.72.96.95.35

000.72.96.94.37

Liana Alexandra și nuanțele sunetului (portret în alb-negru).

De obicei, un concert în genul **Portretului componistic** vine ca o răsplată tardivă, o recunoaștere reparatorie, o *consolare* sau o *descoperire*. Nici unul dintre aceste aspecte nu se potrivește cu **Portretul componistic Liana Alexandra**, organizat duminica trecută de Radiodifuziunea Română - realizator Veronica Zbarcea. Temeiuri ar fi destule în sprijinul afirmației mele. Mai întâi, pentru că Liana Alexandra este unul dintre numele importante, situate în *centrul atenției noastre* privind componistica românească. Poate chiar impropriu limitez la noi renumele artistei, deoarece, de ani de zile, creațiile sale se aud în lume, sunt premiate și aplaudate. Pornind de aici, un al doilea argument ar fi acela al demonstrației propuse de acest concert care, în totalitate, este alcătuit din prime audiții în România, sau prime audiții absolute, plasate pe o extensie temporală de aproximativ un deceniu, cu o pondere considerabilă pentru ultimii trei-patru ani. Liana Alexandra –ar fi al treilea argument- nu a dorit să ne reamintească realizări ale sale deja cunoscute, pentru a ne reîmprospăta memoria, ci a intenționat să completeze imaginea deja existentă cu ceea ce a preocupat-o, pr plan componistic, într-o perioadă mai recentă. În timpul trecut, existau interviuri în care creatorii noștri lămureau publicul, sub titulatura “șantier de creație”, asupra proiectelor mai apropiate. Privit astfel, concertul Liane Alexandra a fost un “raport de creație” și asupra îndeplinirii proiectelor. Dacă motive de a privi cu interes concertul există, motive de satisfacție nu ne este greu să găsim, chiar dacă nu mulți *confrăți de breaslă* s-au grăbit să afle. Liana Alexandra și-a păstrat atitudinea de creator care hotărăște *cu fermitate asupra soluțiilor adoptate*. Suntem însă în fața *unei atitudini enigmatice*, așa cum stă bine unui artist, liber de a nu-și justifica opțiunile. Ele pot plăcea sau nu, dar asta după ce au intrat în viața obiectivă a operei, în acea postviață ce nu mai depinde de autor. M-am gândit că, pentru a alege ceva din ceea ce am ascultat, aș fi dorit mai multe explicații. Apoi, m-am răzgândit, socotind că interesul trebuie să-l descopăr în relația directă cu lucrările, fără pledoarii prealabile. Un drum ar fi cel al pieselor instrumentale, care ne

arată în Liana Alexnadra o personalitate dură și dramatică. Așa mi-a apărut mie **Sonata pentru pian**),pagini muzicale desprinse din creația Liane Alexandra,compozitoare care a pășit pragul celei de-a 50-a aniversări.

Refuzând comoditatea rememorării unor lucrări deja consacrate – parte a unui trecut componistic mai apropiat sau mai îndepărtat – programulconcertului a inclus opus-uri foarte recente.Toate fiind prime audiții - românești sau absolute – acestea erau poate cele mai în măsură în a ne edifica asupra evoluției gândirii muzicale excelent redată de japoneza Miwako Matsuki.Cu intersectări lirice între spații sonore complementare, nici **Studiul de nuanțe** cântat de pianistul Scott Tinney(SUA) nu ne-a scutit imaginația de reflexe de antracit ale unei imagini a Liane Alexandra.Unda de flexibilă privire spre un anume neoromantism, descoperită în **Fantetia pentru violoncel și pian**, a avut un alt caracter, chiar pornind de la conversația celor două instrumente, într-o antantă cordială a compozitoare cu violoncelistul **Șerban Nichifor**. In orice caz,cu aceste lucrări ne-am fi oprit la o anume graniță în ceea ce privește seducția, atitudine de care Liana Alexandra nu a fost străină nici în trecut, dar care acum pare să cunoască noi tentații.Nu aş putea plasa în altă zonă afectivă cele șase secvențe ce alcătuiesc opera de cameră **Chant d'Amour de la Dame à la Licorne**, pe versurile poetului belgian **Etienne de Sadeleer**.Complicitatea celor trei interpreți – soprana **Georgeta Stoleriu**,violoncelistul **Șerban Nichifor** și pianista...**Liana Alexandra** – este seducătoare,transpune ascultătorul într-o lume a posibilelor visări fanteziste,ușor parfumate cu tente baudelairene.Există în această minioperă(sau cantată?) de cameră un anume cult al gestului frumos, recuperare a multor clipe cenușii ce populează prezentul, ceea ce face din muzica Liane Alexandra o șansă pentru contemporani. Într-un fel, **Concertul pentru saxofon și orchestră de coarde** – excelent relaționat de **saxofonistul** olandez Hans de Jong cu Orchestra “Concerto” dirijată de Dorel Pașcu Rădulescu – face parte din aceeași lume.Liana Alexandra ne ajută să redescoperim că timpul de a asculta muzică este altul **decât** grăbirea noastră cotidiană.Pare,în acest sens,inspirată de

adagioul goethean despre “clipa cea frumoasă, care trebuie oprită”. Mi-am adus aminte, după concert, că era vorba de muzică românească. Urmăresc de fapt... muzică, pur și simplu.

Grigore Constantinescu
Revista Rampa, nr. 27, 5 noiembrie 1997

Portret componistic

SUB ACEST GENERIC am avut prilejul să ascultăm, într-un concert organizat de către Societatea Română de Radiodifuziune (realizator Veronica Zbarcea a Liane Alexandra într-un context actual. Am constatat cu această ocazie că stilul său nu a deviat de pe traseul continuității, ci se orientează cu statornicie către aceleași coordonate ideatice care au preocupat-o întotdeauna. Compozitoarea rămâne fidelă, astfel, cultivării unui univers sonor aparținând ethosului românesc, cel care îi oferă inepuizabile sugestii în eșafodarea demersului său componistic. Acordând supremație argumentului folcloric, Liana Alexandra scrutează spațiul sonor al trecutului în căutarea unor lumi imagistice destrămate în timp, legându-le de conștiința prezentului printr-un nostalgic “neo”. Alte însușiri ale limbajului său – precum ar fi orientarea către consonanță, transparența scriiturii și mai ales acea subtilă sensibilitate pe care o emană – contribuie la crearea unei ambiante echilibrate, nonconflictuale, caracteristică plăsmuirilor sale muzicale.

Concertul s-a deschis cu *Fantezia pentru violoncel și pian*, în care desfășurarea liberă, cu tentă improvizatorie a primei părți este alternată prin contrast, de accentele asimetrice ale ritmului aksak, ce domină secțiunea secundă; lucrarea a fost redată cu multă precizie și căldură de către Șerban Nichifor (violoncel), într-un dialog perfect realizat cu pianul (Liana Alexandra).

Studiu de nuanțe este titlul piesei ce a urmat, în viziunea interpretativă a pianistului american Scott Tineey, care a reliefat printr-un cânt bine dozat, alternanța unor sunete răzlețe, colorate timbral prin diverse moduri de atac.

Am “gustat” în continuare sensibilitatea aproape romantică, ce străbate opera de cameră *Chant d’amour de la Dame à la Licorne*, scrisă după unciclu de șase poeme cu același nume al poetului belgian Etienne de Sadeleer. Subiectul operei – creație fantasmagorică a Evului Mediu – a determinat folosirea unei scriitori străvezii, consonante, cu trimiteri către începuturile rostirii monodiei acompaniate. Înfruntând cu succes adversitățile inerente unei partituri moderne, soprana Georgeta Stoleriu ne-a încântat printr-o interpretare plină de pasiune și profesionalism, în compania duo-ului „Intermedia” (Liana Alexandra-pian și Șerban Nichifor-violoncel).

Îngemănare de sisteme sonore modal-atonale, *Sonata pentru pian* este împânzită de sonorități aspre, disonante, ce o apropie de aria stilistică a expresionismului. Pianista japoneză Miwako Matsuki, posesarea unei tehnici performante, dar și a unei culturi muzicale apreciabile, a oferit o interpretare excelentă, fiind convingătoare chiar și în acea paranteză modală, îmbibată de sonorități folclorice, deschisă în finalul lucrării.

Programul s-a încheiat cu *Concertul pentru saxofon și orchestră*, pagină dedicată saxofonistului olandez Hans de Jong. Calitățile instrumentale și expresive de excepție ale protagonistului au fost dezvăluite în ritm alert, de tip aksak, al părții I, în cadrul căreia solistul s-a aflat într-o permanentă conversație cu orchestra “Concerto” condusă de către Dorel Pașcu Rădulescu și în ampla cantilenă a saxofonului din a doua parte a lucrării, prin care se puteau întrevădea, ca o aducere aminte, frânturi dintr-un vals sentimental, făcând și el parte din universul aceluiasi nostalgic “neo”.

Sorina Bobeică

Actualitatea Muzicală, nr. 186, decembrie 1997

Visul unui recital sublim și muzică de cameră în aer liber

Ca tot atâtea exerciții de recucerire a paradisului pierdut – file din calendarul unui miracol anunțat...Fabuloase afișe de spectacol, invitații la concert, caiete program și, cu parcă zgomotul unei mașini de cusut gigant, tipografia din inima vechilor București patriarhali unde se naște peste noapte următorul număr al “Jurnalului de festival”, imortalizând clipa pentru eternitate (în prim plan instantanee cu protagoniștii aventurilor sonore ale ediției; pe fundal – mereu furnicarul lumii elegante). Mă simt privilegiată să schțez dară acum și aici, din cuvinte, silueta orașului devenit feeria boîte-à-musique. Sunt negreșit mai mult decât privilegiată să consemnez cu – repet – aceleași cuvinte în alb-negru, de care nu mă tem decât că n-ar putea exprima pe deplin luxurianta paletă cromatică a evenimentului – visul recitalului de sublim și muzică în aer liber – **NUOVA MUSICA CONSONANTE in memoriam 11 septembrie** – Mesaj uman de iubire asupra căruia moartea nu mai are nici o putere!

11 septembrie! Era duminică seara, pe la ceasurile 8,30, și la finele unui incendiar program de folclor cu hora românească rotund întinsă în aplauzele generale, vara indiană își întinde încă peste careul Pieței Festivalului tentaculele. În mod reflex, avertizat că urmează un recital de muzică contemporană, s-ar fi presupus că publicul va bate în retragere. Surpriză însă – doar pentru cei ce nu știu că, sfidând deșertul cotidian cu atâta subjugant farmec, atâta neoconsonanță de frumusețe pură pe axa Orient-Occident, Liana Alexandra și Șerban Nichifor și-au căpătat de mult locul în inima melomanilor! – asistența reunită la kilometrul “0” al drumurilor care duc toamna aceasta spre festival salută călduros prezența pe scenă a tandemului compozitori-interpreți.

DUO INTERMEDIA – pian și violoncel preț de o reverie
Living Music in Romania – Nuova Musica Consonante sub stele. Doi lideri de generație din galeria de portrete a

componisticii mondiale, stăpânind la superlativ arta comunicării și, un singur regal – călătorie de seară, de liniște și delicată afecțiune, priveliști virtuale și atmosfere...De la valorile noii muzici est și vest europene citire până la transcripții evocând precum luna coborâtă pe Misissipi la vale, mai mult decât centenarele tradiții ale pionierilor muzicii americane.

Anca Romeci
Jurnal de Festival George Enescu
Nr.17, 14 Septembrie 2005

Repetitivitatea evolutivă (Liana Alexandra)

Revenirea avangardei componistice mondiale la “noua libertate a simplității”, după aprofundarea atâtor limbaje, mai bine-zis încercări de limbaje post-seriale, cotitura spre claritate, arhetip, nu înseamnă lene, nici lipsă de inventivitate componistică, nu înseamnă un moment de criză ci dorința de regăsire a “muzicii sferelor”, a acelor armonii și ritmuri care ne amintesc de o netrăită existență: accesibilitatea este, în versiune modernă, crearea unor înlănțuiri de sunet fiziologic umane, armonizarea fluxurilor care punctează durata fiecărei conștiințe (cadența inimii și ritmul respirator).

Pentru Liana Alexandra, autoarea unor lucrări de latgă audiență, accesibilitatea vine nu numai din limpetimea orchestrației, ci mai ales din construcții de tipul repetitiv-evolutiv, din obținerea unor consonanțe ce par a sugera atemporalitatea asiatică: senzația nu e numai de “aritmetică tainică”, ci de plenară meditație; o deschidere mai degrabă reflexivă decât abstractă.

Un ciclu de cinci lucrări a fost numid de altfel de autoare *Consonanțe*: studiind consecințele sonore, pe verticală, care rezultă din armonicile superioare ale mai multor sunete fundamentale; acorduri de tip consonant care nu implică relațiile

tonale clasice. Un anumit modalism (dar nu de influență folclorică, nici orientală) le determină, precum și o varietate ritmică în aparență improvizatorică, având însă efecte riguros gândite. Compozitoarea calculează structurile ritmice pe șiruri din seria Fibonacci. Asemenea studii ritmice apar și în ciclul cameral *Incantații*, aplicate unor nuclee din melodiile bizantine ale lui Filotei sin Agăi Jipei. Aici, efecte stranii sunt obținute din comprimarea temei (în tempo rapid, semănând cu un joc din Oaș !) și din dilatarea ei, prin procedee heterofonice. Aceeași muzică în spații temporale diferite, aceleași structuri în ipostaze variate - totuși auzul păstrează sinteza, rădăcinile comune.

În Simfonia a III-a *Diacronii* repetitivitatea apare întâi într-un cadru dinamic maiestos, transformările celulei ritmice sugerând posibilitatea de regenerare a sufletului omenesc; partea a II-a, amplu ciclu variațional pe cele 12 sunete fundamentale (cu armonice), invocă o zonă diafană, o “ceață” de clopote și planuri ondulatorii. Deschiderea largă, de podiș tibetan, urmează unui “tunel” de zumzet (tremolo în crescendo); mici exclamații la vioară (optimi) în dialog cu suflătorii afirmativ-rapizi (în scurte suite de apogiaturi) pregătesc acest moment de revelație. Cu neobișnuită meticulozitate în elaborarea paginilor, Liana Alexandra notează fiecare amănunt al devenirii sonore; chiar și compunerea timbrală, chiar și coeficientul creator al interpretării (renunțarea la muzica grafică este, în acest caz, un semn al rigorii). Un *Final* – expunând aceeași muică repede-lent-repede, decantând însă alte elemente - răspunde paginilor anterioare, de o coloratură aerian-rarefiată, cu o afirmativă iluminare.

O simplitate solară – de altă factură decât aceea a *Simfoniei a III-a* – lasă în opera pentru copii *Crăiasa Zăpezii* impresia cristalurilor mozartiene. Basmul lui Andersen e transpus în aeriene teme, intervenții fulgurante ale corpului ce par a fi scrise în spiritul muzicii de aur de altădată; totuși nu e vorba de un *retro* pur, nici de citate, “stilul Liana Alexandra”, al insistențelor pe anumite durate, al repetărilor și sublinierilor, al marilor deschideri, păstrându-se și aici. Accesibilitatea impusă de muica

pentru copii (înțeleasă și cântată de aceștia) convine atât tehnicilor primitive cât și celor mai rafinate procedee moderne.

Concertul pentru flaut, violă și orchestră de cameră oferă stranii efecte provenite din melodia unor armonice superioare, ale căror fundamentale (pedale) nu se mai aud.”Constelația sonoră este neobișnuită...Muzica părea la început să crească din tăcere, dintr-un peidaj sonor oscilant. Scimbări mici, formulate precis au fost închegate mai târziu în motive scurte, care creșteau și se dezvoltau în arcuri melodice de o puternică frumusețe” – notează muzicologul Jan Kask din Uppsala (UNT, octombrie 1980).

Mai puțin fantastice, dar mai dramatice, “spasmodice”, cum le numește însăși autoarea, *Simfoniile I și II*, *Concertul pentru clarinet și orchestră*, *Rezonanțe pentru pian și orchestră* demonstrează ferme criterii de construcție, elemente de contrast bine definite orchestral. Acestor imagini de amplu dramatism le-ar putea fi adăugate două cantate pe versuri de Blaga, *Muzică pentru clarinet, harpă și percuție*, *Sonata pentru flaut solo*, *Colaje pentru cvintet de alamă*, *Secvență lirică pentru clarinet, trompetă și pian*, *Soarele și Luna* (baladă pentru cor mixt), etc. Curățirea expresiei apare pe măsură ce crisparea dramatică se spiritualizează; influența lui Ligetty și Lutoslawski – tot mai puțin perceptibilă. Muzicile Lianeii Alexandra emană acel abur unificator al armoniei, sunt incantații conștiente, “cu voință magică”, și în același timp nu exclud vibrațiile profane.

Grete Tartler
Melopoetica, pag.64
Editura Eminescu, 1984

“In Labirint” de Liana Alexandra

Adminrabilă și insolită operă ne-a dat **Liana Alexandra**, după fabula unui policier al lui **George Arion**. Păstrând pretextul, mai puțin epicul cât mai ales alegoriile cărții, compozitoarea a tins și a reușit pe deplin să închege o lucrare muzicală ce apelează la un limbaj muzical modern, neîndepărtându-se, însă, de firul clasic al teatrului liric. În viziunea compozitoarei, **“In Labirint”** devine povestea unui tânăr pus în fața decoperirii labirintice a lumii și a decoperirii de sine. Lumea se descoperă greu, sau, uneori, deloc, dar, grație căutării furibunde, omul se găsește până la urmă întreg pe sine, cu dorul lui de bine, de frumos și de fericire. În majoritatea creațiilor **Lianeii Alexandra**, ca și în această operă distingem accentul dual al personalității compozitoarei: vitalitatea componistică, energica desfășurare a planurilor muzical-filosofice, pe de-o parte, iar pe de alte, lirismul învăluitor, uneori jucăuș, poezia scilpitoare a imaginilor sonore. La fel și în această operă originală, planurile se ȧes și se disting dual: pe de-o parte, tensiunea dramatică a căutărilor, alcătuită expresiv pe sonorități de marș, unite cu cadențe și accente parodice sau de amuzament dansant ale unor discursuri ale eroilor, iar pe de alta, profundul lirism, atmosfera onirică, ritmurile învăluitoare, în care culorile muzicii devin diafane, strălucind, mistorioase, ca în obscuritatea unui vis îndepărtat.

Fără îndoială, **“In Labirint”** îi pune compozitoarei, în plan tematic, filosofic, componistic. o seamă de dificultăți, pe care autoarea, prin virtuozitatea procedeele sale muzicale, le rezolvă cu brio. Întâlnim aici, muzica de cameră și de atmosferă, lângă eseul virtuoș muzical, accentele parodice, lângă aria de tensiune, cantilena lirică se află în vecinătatea marșului, aripa unui vals dă mâna cu coralul, pizzicato se află în vecinătatea replicii prozaice. Autoarea se mișcă abil, cu dezinvoltură, printre acestea și chiar dacă “povestea” rămâne, undeva, obscură, accentele limpezi ale muzicii rezolvă această obscuritate, se impun auditoriului, devin dominante și termină prin a impresiona adânc. Căci, să o spunem, înaintea oricărori căutări și procedee

ale limbajului modern, a oricăror furibunde puneri în pagină, isolate, până la urmă, importantă rămâne puterea de a influența a acestei muzici, emoția, cum ziceam, pe care ea o crează în auditor, capacitatea ei de a acționa, nu numai imaginația noastră, dar și inima, ceea ce, vai, în destule opere de azi, nu se prea întâmplă. Or, creația **Lianeii Alexandra** tocmai prin aceasta se impune, azi, între compozițiile contemporane: prin arderea ei sinceră, devotată, nu doar în tiparele reci ale unei arte rafinate, ci și prin arderea ei adânc umană, prin pătrunderea ei, fără fățarnicie și artificii, în inima noastră dornică de adevăr, frumos și echilibru...

Ion Arieșanu

Revista Orizont 22
Nr.22(1109), 3 iunie 1988

O operă de Liana Alexandra

...Teatrul liric contemporan, cu arsenalul imens de mijloace de expresie orchestrale și vocale actuale, poate aborda cu succes orice subiect – pare a fi deviza compozitoarei Liana Alexandra, care a propus publicului bucureștean premiera, sub formă concertantă a primei opere polițiste românești: **In Labirint**. Pornind de la romanul **Trucaj** al scriitorului George Arion și apelând la versurile din volumul **Copiii lăsați singuri** ai aceluiași autor, compozitoarea a încercat să învingă dificultățile unui subiect de factură inedită, anevoios ca dramaturgie, oscilant permanent între farsă și dramă, între comic și filosofic, printr-un limbaj sonor, pe cât de modern, pe atât de accesibil. Opera **In Labirint** – în ciuda intrugii oarecum polițiste – are o limpiditate clasică, cuceritoare prin frumusețea discursului sonor (paginile muzicale ale Adelaidei de pildă se fredonează de auditori la

ieșirea din sală).Linia mare a partiturii poartă pecetea, de pe acum inconfundabilă, a tinerei compozitoare, aflată în plin proces de definitivare a personalității artistice. Liana Alexandra s-a înscris cu fermitate în fruntea generației tinere a școlii noastre componistice.

Viorel Cosma
Tribuna României, 15 aprilie 1988

Analize paralele
“Crăiasa Zăpezii” și “Mica Sirenă” de Liana Alexandra

Abordând aproape toate genurile muzicale, de la simfonii, concerte, cantate și un oratoriu, până la piese destinate instrumentelor și ansamblurilor camerale, compozitoarea Liana Alexandra și-a conturat stilul personal izvorât dintr-un crez artistic de autentică valoare. Creația Liane Alexandra dovedește o remarcabilă capacitate de emoționare, de comunicare, determinând reverberații puternice în presă, în rândurile publicului. Este, desigur, cazul fericit al unei opere afirmate și apreciate de timpuriu în care se naște, de exigențele impuse artei moderne din ultimele decenii.

Cu o istorie aparte, opera-feerie *Crăiasa Zăpezii* a prins viață prin montarea sa la Opera Română (1982), după o primă audiție în concert la Radiodifuziunea română în primăvara anului 1980 și după obținerea premiului “Gaudeamus” (1980) în Olanda. Se adaugă alte interpretări și înregistrări la Radiodifuziunea și Televiziunea Română, la societatea de Radio “Procesium” din SUA., figurând totodată, în planul repertorial al stagiunii Operei din Utrecht (1982-1983). Concepând o feerie ce nu se integrează unui tipar obișnuit al spectacolului liric, compozitoarea Liana Alexandra a dorit “o îmbinare a dramaturgiei muzicale cu balet,

pantomimă și elemente de regie și scenografie care, împreună să realizeze un spectacol total, capabil să ilustreze feerica atmosferă de basm.”

În ceea ce privește a doua lucrare, istoricul ei este, deocamdată, mai succint. Așteptând o similară exprimare în spectacol, baletul *Mica Sirenă* a fost interpretat, în primă audiție, la Radiodifuziunea română în vara anului 1984.

Apropierea de universul copiilor a fost mijlocită, cum era și firesc, de lumea basmului, acea modalitate specifică de transfigurare și înnobilare a realității, tărâmul metaforelor, hiperbolelor, al “noman’s land”-ului în care, cu toții, cândva, ne-am cufundat până la identificare.

Pentru demersul său componistic, Liana Alexandra a abordat paginile clasice, consacrate, ale narațiunilor lui Hans Christian Andersen, imaginând în limbajul muzical două povestiri bine cunoscute- *Crăiasa Zăpezii* și *Mica Sirenă*. După mărturisirile compozitoarei, unitatea evidentă a celor două opus-uri este rezultatul voinței creatoare conștiente, dirijată la punctul de pornire de o concepție proprie asupra genurilor muzicale destinate copiilor.”Muzica pentru copii –spune Liana Alexandra –trebuie să fie pură, transparentă, să captiveze spontan.”un deziderat urmărit cu consecvență de o creație ce nu se depărtează de criteriile realelor valori – originalitate, modernitate, echilibru.

Dincolo de lumea imaginată de oricare povestire, universul pendulând între fantastic și real, există un fond mult mai subtil, de natură simbolică, ce ține de esența însăși a basmului. *Mica Sirenă* și *Crăiasa Zăpezii* au comun simbolul sacrificiului, al efortului de autodepășire pe care și-l impun eorinele de excepție descrise de Andersen.

... Există o unitate de măsură din punct de vedere al substanței melodice, ce pune în relație *Crăiasa Zăpezii* cu *Mica Sirenă*: o accentuată fărâmițare a segmentelor tematice descompuse în celule-“esențe”, în mișcare perpetuă, cu un profil concis, pregnant, purtând virtual capacități combinatorii multiple. ...Preferința pentru anumite intervale – de cvartă și de cvintă – este una din trăsăturile generale, valabilă tuturor categoriilor

tematice.Ea este circumscrisă unui univers modal afirmat plenar, care supune atât parametrul melodic cât și pe cel armonic. În fapt, compozitoarea și-a propus să creeze un univers sonor potrivit naturii spectacolului destinat copiilor, de maximă coerență prin claritatea și simplitatea mijloacelor folosite. Se poate vorbi, atât în feerie cât și în balet, de crearea și respectarea unei estetici speciale prin care mijloacele de expresie capătă relief un mesaj artistic cu finalitate precisă, direcționat spre accesibilitatea valorilor autentice.

Pulverizarea în particule multiple generează și numeroase pagini de heterofonie în ipostaza texturilor..... Se desprinde de aici o altă particularitate a stilului compozitoarei Liana Alexandra,născută din coroborarea tuturor parametrilor muzicali: melodie,ritm, armonie,polifonie,timbru,formă.Din acest conglomerat, timbrul poate constitui în analiza noastră un capitol aparte.Timbrul are valoare ,în lucrările Lianeii Alexandra, de conturare, de precizare a ambianței poetice,a atmosferei și a personajelor, configurația armonicelor fiind de multe ori, hotărâtoare pentru reprezentarea abstractului în concretețea imaginilor.

Și pentru că, așa cum ne spunea Andersen, puterea de a învinge orice greutate stă în inima copiilor, vom înțelege că lucrările Lianeii Alexandra se adresează acestora, trezind “împărăția visurilor” și a veșnicei tinereți.

Antigona Rădulescu
Revista Muzica,nr2, 2002
Revista Muzica,nr2, 2002

Portrete componistice
Liana ALEXANDRA

În 1974, la debutul său componistic pe scena Ateneului bucureștean, Liana Alexandra avea deja semnate un număr deloc neglijabil de lucrări. Și nu din acelea pe care azi compozitoarea le ascunde(în cazul în care nu le-a distrus), nici incluse în categoria îngăduitoare a așa-numitelor lucrări de școală, ci opusuri considerate reprezentative, supuse virtualității incidente cu publicul. *Simfonia I, Cantata I, Muzica pentru clarinet, harpă și percuție, sau Sonata pentru flaut solo* erau, în acel an al debutului, lucrări finite, în așteptarea ființării, a restituirii. O așteptare care poate să însemne timiditate.(?) Poate o strategie abil ticluită.(?) Sau nehotărîrea pînă la maturizarea unei atitudini antieclectice, fie ca rezoner al spiritului frondeur, fie servind candoarea, discreția creatoare, autocenzura deplină.(?) Cert este că intrarea Lianeii Alexandra în viața muzicală a fost, într-un sens pozitiv incontinentă, explozivă. Fronda a devastat candoarea. Strategia a învins timiditatea. Dar nu fronda cu sensul ei răzvrătitor, reformator. Și nici strategia ca organizare a sufragiului unanum, a complimentării publice. Pentru că, tînăra compozitoare nu este funciarmente vizionară și fără îndoială, nu poate fi suspectată de cabotinism. Creația sa este aparent lizibilă, transparentă, se află într-o devenire rectilinie, previzibilă. Aparent doar. În fond, existența componistică a Lianeii Alexandra este dominată de o serie de fenomene contrare, unele paradoxale care permit totuși agregarea. Lipsa unui program estetic ostentativ, declarativ nu exclude prezența unui stil pe cât de concis, pe atât de eficace. Pasivitatea în fața invenției sentențioase, refuzul de a o căuta cu orice preț nu presupune absența autenticității în exprimare. Așa după cum neexclusive sunt, pe de o parte, existența – recognoscibilă – a unor tehnici născute și vehiculate de alte școli componistice contemporane – în special școala poloneză și cea americană – și, pe de altă parte, deținerea unei tehnici originale, inconfundabilă, aplicată consecvent, cu o mare fermitate. Consecvență care-i definește personalitatea creatoare, dar care poate genera totodată

acuzăția de manierism. Că este fondată sau nu, obiecția vizează crezul statornic, convingerile artistice ale compozitoarei. Insistența asupra unor mijloace de expresie devenite, la nivelul creației de ansamblu, locuri comune, nu implică nicidecum afectarea, superficialitatea. Liana Alexandra nu caută, cu fiecare nou opus, primenirea limbajului. Ea este atît împotriva subordonării atitudinilor nonconformiste cît și a tendințelor cameleonice, de adaptare gratuită. Sinceritatea cu sine însăși, desăvârșirea particularităților temperamentului artistic sunt obiectivele demersurilor sale creatoare. Muzica devine semnificativă prin estetica mesajului excluzând orice conotații extrasonore. Propensiunea pentru expresia nudă, directă, solicită economia de mijloace. Totul este redus la un limbaj capabil să organizeze, să direcționeze această expresie, un limbaj care, în același timp, să poată exista autonom, fără altoiri raționale, conceptualizatoare. Poate de aceea limbajul său nu este pasibil de inflație, de ramificări excesive. Fie în perioada abstractă, folclorică sau a armonicelor naturale, compozitoarea se situează pe aceeași poziție față de actul creator. Muzica trebuie înainte de toate să sune frumos – pare că gândește Liana Alexandra – să vorbească în noi prin imaginile ei specifice. Această primordialitate a sunetului ca ferment estetic este comună tuturor etapelor creatoare. Chiar și celei serial-modale în care formalizarea parametrilor muzicali este iminentă. Sonoritățile din *Secvență lirică* pentru clarinet, trompetă și pian, *Valențe* pentru orchestră, *Concert* pentru clarinet, sau *Rezonanțe* pentru pian și orchestră, poartă amprenta strictei determinări, dar și a interesului pentru satisfacția estetică. Interes manifestat și în perioada - am numit-o folclorică – în care tînăra compozitoare apelează la surse propriu-zis muzicale aparținând creațiilor orale, sau culturii bizantine. *Colaje* pentru cvintet de alamă, *Cantata a II-a* pentru soliști cor și orchestră, *Țară-pămînt, țară-idee* – cantată pentru cor de femei și orchestră, *Incantații I* pentru mezzo-soprană, flaut, percuție și harpă, *Incantații II* pentru vioară, viola, violoncel, clarinet și pian, pun problema temporalității melodiilor populare și bizantine, afirmă modalități inedite de încorporare, de injectare a lor într-un context dat. În

Incantații II , de exemplu, gestul componistic se fundamentează pe o melodie bizantină preluată din colecția lui Filotei sin Agăi Jipei , pe care autoarea o expune în diferite viteze de derulare, eterofonizarea permanentă a discursului amintind de însăși practicile din perioada în care s-a născut sursa originală. Fidelitatea compozitoarei merge mai departe odata cu recrearea atmosferei în care se desfășurau aceste practici, instrumentiștii fiind puși să interpreteze vocal – într-o manieră, evident, eterofonă – psalmodia. Textul arghezian – în versiune latină – are aici o dublă funcție, de potențare a sugestiilor sonore și de inserție a elementului de comunicare tipic uman – cuvântul: “Redempta aeternitate in consensu mentis...” (vezi exemplul la p. 10). (Să menționăm că lucrarea a fost distinsă cu două prestigioase premii internaționale: Premiul I “Carl Maria von Weber” –Dresda, 1979 și, Premiul “Gaudeamus”- Pays-Bas, 1979).

Exercițiul liber al limbajului nu contrazice organizarea electivă a structurilor spațiale. Entitățile modale sunt delung căutate, tatonate, până când survine ethosul dorit. Fenomenul este constant în lucrările actualei etape de creație, în care compozitoarea își decupează modurile din spectrele armonicelor naturale. *Simfonia a II-a “Imnuri”*, *Două imagini pentru cor de copii și orchestră*, *Simfonia a III-a- “Diacronii”* , ciclul cameral “*Consonanțe*”(I-V), balada –madrigal “*Soarele și Luna* ”, opera feerie “*Crăiasa Zăpezii*”, sau baletul “*Mica Sirenă*” relevă o lume sonoră, preponderent diatonică, chiar și atunci când , prin diferite procedee de filtrare, fundamentalele (și primele funcții din spectru) sunt suspendate. Liana Alexandra pare a fi sedusă uneori de propriile-i sonorități, ca într-o “relație pygmalionică”, substanța muzicală proliferând după legi naturale ce se lasă anevoie decantate. Așa se întâmplă în prima secvență a *Concertului pentru flaut, violă și orchestră de cameră*, unde impulsul inerțial al unui sunet inițial (do) determină angrenarea progresivă a armonicelor superioare. Secțiunea se sfârșește atunci când, parcă trezită la realitate, compozitoarea întrerupe subit procesul conservând însă configurația sintactică (vezi exemplul la p.11).

Economia elementelor de vocabular este evidentă în creațiile cvasi-repetitive, vraja sonoră, incantația mai mult ca principiu estetic și mai puțin ca funcționalitate constituind motivațiile acestor modalități de construcție. Dar repetabilitatea muzicii este la Liana Alexandra de o factură specială. În *Consonanțe IV* pentru clarinet și bandă magnetică, materia sonoră evoluează prin reiterare în sensul epuizării semnificațiilor, emoția artistică astfel creată permițând anumite inflexiuni, înlăturând obsesia. Economia de mijloace se poate identifica uneori cu simplitatea, cu lipsa de artificialitate, de ostentație, alteori însă se poate situa în imediata vecinătate a simplismului, unilateralității, superficialității. Sunt capcane pe care compozitoarea le evită prin muzicalitate, prin sensibilitate – trăsături stilistice pregnante care nu de puține ori pun într-un con de umbră anumite configurări mai șocante pe care “vizualul” le recepționează, neacceptându-le ca atare.”Auditivul” însă nu împărtășește aceeași impresie, fapt esențial dacă ținem seama de ceea ce-și propune muzica Lianeii Alexandra. Și nu numai muzica ei ! Conștiința auditivă este primordială în tentativa de receptare și evaluare a muzicii, iar compozitoarea știe bine acest lucru atunci când utilizează anumite formule – fie ele “bătătorite”, fie simpliste – care “sună bine”, integrându-se pertinent în context. Un exemplu elocvent îl oferă Simfonia a III-a “Diacronii”, lucrare alcătuită preferențial din structuri texturale care, bineînțeles, nu pot fi în totalitate sub semnul originalității atât în ceea ce privește modul de elaborare cât și efectul global. În ansamblul ei, lucrarea rezistă însă tocmai prin muzicalitatea fiecărei structuri în parte, prin strategia manipulării și a combinării lor, caracteristici la care se adaugă și suflul simfonic, disponibilitatea de a articula pe suprafețe largi – prin tensionări și relaxări succesive – fluxul sonor. Disponibilitate ce survine într-o anumită măsură din însăși mijloacele componistice utilizate. Texturile reprezintă în creația compozitoarei un “modus vivendi” al categoriilor de organizare temporală. Ele absorb monodii, microstructuri acordice, eterofonii, sau frânturi polifone restituindu-le într-o nouă identitate. Liana Alexandra pornește de la textură, o propune ca imanență a gândirii sale

componisitive. Așa cum sinceritatea este la tânăra compozitoare imanență a actului creator. O sinceritate frustă cu care Liana Alexandra comunică simplu, direct – eficace: calități ce-i acreditează, în bună măsură creația.

Liviu Dănceanu

Revista Muzica nr.11, 1983

Dialog cu compozitoarea Liana Alexandra

- *Liana Alexandra, cifrele nu sunt dorite într-un interviu și totuși, în cazul dv., sunt incitante, pentru că numărul premiilor naționale și internaționale acoperă aproape numărul anilor dv. Dețineți un impresionant palmares. Câteva distincții importante: premiul I “Carl Maria von Weber”, Dresda 1979; premiul Fundației Gaudeamus, Bilthoven, 1979, pentru muzică de cameră și, în 1980, pentru muzică de operă; premiul la concursul pentru muzică de orgă de la Magadino-Elveția, 1982; Diplomă de merit pentru activitate creatoare, de la Who’s Who in the World, SUA, 1982-1983; Premiul “George Enescu” al Academiei Române; Premiul Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor în anii 1975, ’79, ’81, ’82, ’84; premiul I la Festivalul Național “Cântarea României” în ’81 și ’83 și premiul Revistei “Flacăra” în ’85. Anul 1986 abia a început, este prea devreme să discutăm despre trofee. Ce reprezintă pentru dv. aceste premii ?*
- *Aș începe dialogul nostru mulțumindu-vă în primul rând pentru o asemenea “uvertură”. Cât despre premii, să știți că nu am compus niciodată pentru ele. Acestea mi-au sosit ca niște bucurii datorate de colegii muzicieni din țară și de peste hotare, evidențiind unele dintre lucrările mele. Nici anul acesta nu mă pregătesc în mod special pentru vreun concurs.”Performanța” componistică este mult diferită de*

cea sportivă. Ștacheta trebuie să foreze, an de an, în adâncul inimii și al conștiinței și nu să măsoare un centimetru obiectiv. Bucuria mea este mai mare când simt adeziunea interpreților, a publicului și a criticii, când, dacă apelez la memorie, majoritatea lucrărilor mele au fost comenzi ale unor soliști, dirijori sau instituții muzicale, când, dacă recitesc scrisori din variate colțuri ale lumii, constat existența obsedantă a unei expresii, poate banală, “îmi place muzica dumneavoastră”, când apar cronici –sub semnături extrem de diverse ca orientări stilistice, fapt surprinzător pentru mine-, unele atât de elogioase, încât, paradoxal, simt că mă strivesc. Acestea îmi aduc pe de o parte bucurii, pe de altă parte neliniște de a nu mi se dilua forța, de a relua obsedant și cu umilință, de la început, mereu același drum, de a săpa și a-mi dezvălui sufletul, pentru a-l oferi semenilor mei, în starea lui cât mai pură. Sunt evident aspirații, dar cine știe dacă voi izbândi...

- *Prezența Dv. în sala de concert a țării și pe marile scene muzicale europene, americane, australiene, atestă marea accesibilitate a muzicii pecare o conepeți.*
- Specialiștii muzicologi m-au analizat și prezentat în felurite chipuri, pentru mine toate aceste opinii fiind deosebit de interesante, pentru că reprezintă de fapt niște reflecții incitate de muzica mea. Căutarea unor ordini arhetipale este poate o constantă a activității mele creatoare, de aici și o muncă permanentă de cernere, dintr-un noian acustic, a unor “acțiuni” sonore cât mai cristalizate și mai apropiate de sensibilitatea mea. Dacă ceea ce rămâne este adevărat, cplectivitatea va intra în rezonanță cu acest “ceva”, dacă nu, înseamnă că nu amgîndit bine... Și, iarăși cu umilință o iau de la început...
- *Opera Dv. este foarte variată în ansamblul ei, înglobând lucrări camerale, simfonii, oratorii, cantate, opere, muzică corală etc. Aveți vreo preferință pentru un anume gen ?*
- Da. Genul simfonic rămâne cel preferat. Peirodic, fac popasuri în acest spațiu. Așa s-au născut cele cinci simfonii. Cât despre concerte sau lucrări camerale, majoritatea mi-au

fost solicitate. Avem soliști și ansambluri minunate, cărora merită să le dedicăm compoziții. Dacă amintim doar formațiile “Madrigal” de la București condusă de Marin Constantin și “Musiaca Nova” condusă de Mircea Opreanu, sau “Ars Nova” de la Cluj-Napoca condusă de Cornel Țăranu, sau Cvartetul “Voces” de la Iași, recapitulăm o importantă parte a istoriei noastre muzicale contemporane, căci viața lor este strâns legată de lansarea atâtor creații românești. Sau Aurelian Octav Popa, care a stimulat o producție imensă pentru clarinet în țara noastră. Și exemplele pot continua, generând la rândul lor o discuție interesantă legată de relația indestructibilă creator-interpret și interpret-creator. Apoi, au fost și comenzi ale unor soliști de peste hotare.

- *Dar cele două opere?*
- Sunt două feerii dedicate copiilor, ambele inspirate de două basme celebre ale lui Hans Christian Andersen, *Crăiasa Zăpezii* și *Mica Sirenă*. Aici a fost nevoia de a crea o stare de poveste, de accesibilitate la nivelul celor mici, de a surprinde gingășia frazelor lui Andersen...
- *Credeți că acestui secol îi este pe măsură o anume muzică?*
- Secolul XX este legat de nume ca Enescu, Debussy, Ravel, Scriabin, Prokofiev, Stravinski, Bartok, Șostakovici, Schönberg, Berg, Webern, Gershwin, Copland, Ives și cel puțin tot atâtea nume mari de oameni care sunt în viață. Problema s-ar pune și altfel: dacă omul prea “civilizat” al secolului XX se poate înălța totdeauna la nivelul acestor creatori. Cultura se clădește cu trudă și cu sacrificiu, ce nu cunoaște limite. Apoi, secolul nostru a dus și la un fenomen de “industrializare” muzicală. Există, stocate, sau în circuit, cantități imense de “coloane sonore”, care au apărut ca necesare pentru alte arte, sau îndeletniciri. Este suficient să ne gândim doar la producția mondială a cinematografului, sau la apariția televiziunii, unde muzica este parte componentă a unui întreg și nu se mai constituie ca o creație autonomă. Apoi, mai este jazz-ul, muzica lejeră; toate acestea sunt embleme ale deceniilor noastre. Ele există și

formează o muzică pe măsura secolului, indiferent de opțiunile noastre.

- *Avem o școală prețuită în lume și mărturie a acestei considerații ne stau premiile numeroase din ultimii ani. După părerea Dv. ce caracterizează muzica noastră? Dar școala noastră?*
- Ca produs al aceastei minunate școli, nu pot decât să rememorez ceea ce au spus personalități marcante ale vieții noastre culturale, ceea ce spun din ce în ce mai răspicat muzicologi de peste hotare. Fiecare ca individualitate adună lauri, iar aceștia laolaltă formează o cunună spirituală muzicală ce se încheagă în școala de compoziție și interpretare contemporană românească, devenită astăzi una din cele importante europene. Cât despre trăsăturile definitorii ale muzicii noastre, care au fost amănunțit analizate, ar fi necesară o discuție de sine stătătoare; ele nu pot fi schematizate.
- *În general vă destăinuți proiectele? Ar fi ultima noastră curiozitate.*
- Nu prea îmi face plăcere să vorbesc despre proiecte în general. Unele pot fi finalizate, altele nu. Cu certitudine voi mai încerca să compun. Ca aspecte, ce au o notă de actualitate, aș menționa realizarea unui disc, prin intermediul Artexim-ului, împreună cu compozitoarea Teresa Procaccini de la Roma, disc ce urmează să apară atât la noi, cât și în Italia, unde eu sunt prezentă cu Simfonia a IV-a. În rest există ineditul profesiei, cu multe surprize, așa cum a survenit și acest interviu, în finalul căruia nutresc speranța de a fi putut să răspund cât mai adevărat întrebărilor pe care mi le-ați pus.

*Convorbire realizată de
Liana Cojocaru*

***România Literară, anul XIX, nr. 20
15 mai 1986***

Magia sonoră madrigalescă

...**Liana Alexandra** a figurat în această manifestare artistică de excepție cu madrigalul dramatic *Soarele și Luna*, având ca solist pe dotatul Mircea Nedelescu. Începem prin a sublinia că acest poem de amplă respirație s-a bucurat de un deosebit succes. Liana Alexandra știe să creeze atmosferă, știe să obțină o expresie înnoitoare, indestructibil asociată spiritualității noastre muzicale, reliefând o bogată inventivitate melodică, înlanțuiri armonice cu totul ieșite din comun, la care se adaugă o impresionantă fantezie polifonică și timbrală...

Doru Popovici

Revista Săptămâna, Serie nouă Nr.18(647)
6 mai 1983

Profil componistic

În studioul de concerte al Radioteleviziunii, serile de marți sunt dedicate unei substanțiale stagiuni de muzică de cameră; în cadrul lor – și totuși depășindu-le în oarecare măsură caracterul, strict limitat la propagarea lucrărilor aparținând genului - a avut loc o manifestare exemplară din punct de vedere al slujirii noii creații românești. La 2 decembrie am urmărit aici un profil componistic al Lianeii Alexandra, cu un program alcătuit foarte judicios astfel încât să ocupe – fără a permite să se încetățenească vreo monotonie – spațiul unei întregi serii de concert. Doru Popovici, care a prezentat selecția de lucrări alese din creația foarte active muziciene, a promis –

el având un cuvânt determinant în desfășurarea stagiunii muzicale a Radio-ului – că acest moment este destinat să inaugureze o serie de astfel de portrete, menite să ilustreze evoluția artistică a unora dintre personalitățile reprezentative ale artei noastre componistice. Inițiativa este cât se poate de binevenită, pentru că astfel fiecare dintre creatorii care se vor perinda înaintea publicului au șansa să fie cunoscuți mult mai temeinic decât prin audierea –când și când – a câte uneia dintre lucrările lor. Dacă ne gândim bine, înainte cu mulți ani Filarmonica “George Enescu” deschisese o serie de “portrete camerale”(cuprinzând ,de pildă,seri dedicate lui Ștefan Niculescu, Doru Popovici,Adrian Rațiu,Dan Constantinescu etc.) care se bucuraseră de un frumos răsunet și încercăm un sentiment de satisfacție că Radioteleviziunea preia acum această ștafetă, bineînțeles la dimensiuni noi și cu o strălucire sporită, spre binele școlii noastre componistice, de o valoare națională și internațională unanim recunoscută.

Doru Popovici a avut și meritul că, fără să abuzeze de un limbaj prea specios,a trasat cu discernământ anumite trăsături generale ale creației compozitoarei.Discipolă a maeștrilor Tudor Ciortea și Tiberiu Olah, Liana Alexandra a pornit de la un filon folcloric (foarte deslușit regăsit, de altfel, în unele din lucrările înscrise în programul serii),pe care l-a valorificat în baza cuceririi unei stăpâniri ferme a meșteșugului componistic: ea s-a remarcat printr-o artă complexă a instrumentației și orchestrației – semnatarul acestor rânduri poate atesta că unii critici de mare prestigiu internațional au avut cuvinte de apreciere pentru acest aspect al activității Lianeii Alexandra, în împrejurările în care o Simfonie a ei a fost supusă discuțiilor juriului premiului “Koussevitzky” –dobândind o autoritate notabilă în utilizarea celor mai variate mijloace muzicale (vocale, camerale etc.).S-a vorbit, de asemenea,în cadrul serii respective, de suflul proaspăt al muzicii Lianeii Alexandra, de utilizarea de către ea, a noului modalism, a unor tehnici contemporane caracteristice (aleatorism) și – ceea ce este important – de menținerea unui caracter direct, **nu prea căutat**,al propriei creații. Autoare de opere, balet, simfonii,

concerte, muzică de cameră, coruri, lieduri, piese instrumentale, compozitoarea dovedește o ușurință remarcabilă în abordarea oricărui domeniu al muzicii, fapt atestat de numeroasele premii și distincții obținute la însemnate concursuri internaționale de compoziție, precum și de ecourile favorabile suscitade de presa de specialitate de la noi și de peste hotare.

“Ziua bună se cunoaște de dimineață”, iar talentul încă din lucrările timpurii. Adevărul a fost ilustrat de **Sonata pentru flaut solo**, pe care însăși compozitoarea o situează în rândul creațiilor date la iveală curând după absolvirea Conservatorului bucureștean (din al cărui corp didactic face parte actualmente și ea). Personal am fost atras cu deosebire de această convorbire instrumentală permanent expresivă și solicitantă (“convorbire”, pentru că flautul părea a propune unele întrebări la care el însuși răspundea), fragmentele permanent mobile, închegându-se într-o gândire coerentă și convingătoare. Când reușești să reții interesul ascultătorului fie și printr-un firicel subțiratec de sunete fără să cazi nici în idilism anost, nici în monotonie monocromă, însemnele înzestrării sunt sigure. **Cadenza** pentru vioară solo (1983) este de o vervă instrumentală sinceră, nedisprețuind tradiția romantică și aducându-ne uneori adieri din **Lăutarul** lui George Enescu (**Impresii din copilărie**), sau **Tzigane** de Ravel. A urmat recenta **Sonată pentru șase corni** (primă audiție absolută), alternând între semnale festive, buciunate sau vânătoarești și sonorități încețoșate, tainice, pădurești, de climat wagnerian, stabilind o unitate absolută de peisaj sonor și sufletesc, într-o manieră familiară autoarei, de a nu mai urni inutil din loc o anumită imagine, odată înstăpânită.

Cvartetul de coarde (1985) luminează, după mărturisirea autoarei preocupări de expunere a unui material sonor cu elemente de folclor ancestral, prezentându-le pe rând, într-un timp (psihologic) concentrat și alteori lărgit, extins. Înfațișată tot în primă audiție absolută, lucrarea place îndeosebi printr-o anumită asprime și vehemență, prezentă de pildă în atacurile dure ale violoncelului. Într-o cu totul altă lume ne poartă **Allegro Veloce e Caratteristico** pentru orgă solo (1985), un

omagiu lui J.S.Bach plecând de la familiarul material al unui preludiu din **Das Wohltemperierte Klavier** devenit, în viziunea compozitoarei noastre, nucleul unei dinamice și personale **Toccata**, atractivă prin ea însăși și de o prospețime ce nu aduce deloc a pastişă. Urmează **Concertul pentru flaut, violă și orchestră** – după două variante inițiale, a rămas până la urmă a treia – lucrare dominată de un anumit decorativism, o ambianță sonoră cu arome orientale și în care simțim parcă nevoia unei substanțialități sporite care să depășească jocul sonor agreabil – cert-dar parcă prea limitat în ecouri. Pe de altă parte **Simfonia a IV-a -“Ritmuri Contemporane”** pentru 18 soliști (deci o simfonie de cameră) atrage de la început printr-o îngemănare de timbruri luminoase (flaut-marimbafon-vibrafon-harpă-clavecin), excelent alternată, în mișcarea secundă cu ritmuri picante, mușcătoare, cu aluri folclorice (uneori jazzistice) – în orice caz binevenit stimulator și îmborsător. Concertul se încheie cu idilicele **Imagini pentru cor de copii**, compozitoarea nesfiindu-se să aducă tinerilor ei interpreți oranda unei pagini suplimentare, concepută **ad hoc**, cu atributele atractivității nesofisticate.

Toată această înlanțuire de lucrări pentru tot felul de soliști, formații de cameră, orchestră, cor a fost prezentată exemplar printr-un effort interpretativ de primă mână. Aș menționa (în lipsa programului de sală. Totuși strict necesar în asemenea ocazii) pe flautistul Nicolae Maxim, violoncelistul Mircea Opreanu, grupul de corniști (Nicolae Dănilă etc), cvartetul de coarde “Clasic” al Radioteleviziunii Române, organista Ilse – Maria Reich, violistul Ștefan Gheorghiu, corul de copii “Voces Primavera” dirijat de Claudiu Negulescu, Orchestra simfonică a Radioteleviziunii Române, prezentă în grupuri instrumentale și în formație cerută de specificul diferitelor lucrări, a fost dirijată cu seriozitate și competență de Cristian Brâncuși. Era limpede efortul de studiere intimă, amănunțită a tuturor creațiilor prezentate; rezultatul a fost o naturalețe eficientă, fără falsă paradă.

Un concert reușit – atât în amănunt, cât și în semnificația lui generală – care dă frumoase perspective operei de lăudabilă

propagare a valorilor noi noastre muzici. Iar pentru compozitoare, o justă răsplată a unei munci încordate, depuse fără odihnă pentru cucerirea tuturor orizonturilor artei sonore contemporane.

Alfred Hoffman

Revista România Literară
Anul XX, nr. 1, 1 ianuarie 1987

O valoroasă inițiativă a Radioteleviziunii Române
Concerte - medalion ale compozitorilor români contemporani

Zilele acestea s-a inaugurat un nou ciclu de manifestări artistice în Studioul Radioteleviziunii Române: **concerte-medalion**. Așa cum a explicat în cuvântul introductiv compozitorul Doru Popovici – noul și entuziastul coordonator al biroului de creație al RTV – aceste concerte urmăresc să surprindă pluralitatea de stiluri, diversitatea mijloacelor de expresie, trăsăturile caracteristice ale celor mai reprezentativi compozitori români de azi. Alegerea Liane Alexandru pentru debutul medalioanelor s-a dovedit inspirată și convingătoare, întrucât compozitoarea dispune de un remarcabil palmares internațional și de o bogată paletă de lucrări, evantaiul pieselor sale pornind de la muzică vocală și instrumentală camerală și ajungând până la ample partituri de muzică simfonică, vocal-sinfonică, balet și operă – de indiscutabilă valoare.

Concertul medalion din sala mare a Radioteleviziunii a cuprins o selecție bine gândită cronologic și edificatoare pentru

definirea unei autentice personalități a școlii componistice românești. Simpla enunțare a programului atestă amplul teritoriu abordat de Liana Alexandra: **Sonata pentru flaut solo, Cadența pentru vioară solo, Sonata pentru șase corni, Cvartetul de coarde, Allegro veloce e carrateristico pentru orgă, Concertul pentru flaut, violă și orchestră, Simfonia a IV-a**, cantata **Două imagini** pentru cor de copii și orchestră. Dacă vom sublinia faptul că unele piese s-au executat în primă audiție absolută, iar majoritatea afișului s-a bazat pe lucrări recente (1983-1986) vom avea o imagine completă asupra **ineditului** medalionului. Poate că nu ar trebui să trecem prea ușor și peste superioara ținută interpretativă asigurată de soliști de frunte (Mircea Opreanu, Nicolae Maxim, Ilse-Maria Reich, Ștefan Gheorghiu) și de formații prestigioase ca Orchestra de cameră RTV, **Corul “Voces Primavera”**, **Cvartetul “Clasic”** conduse cu competență de dirijorii Cristian Brâncuși și Claudiu Negulescu.

Există un “specific feminin” în muzică ? Iată întrebarea esențială ce a plutit permanent de-a lungul celor aproape trei ore oferite de Liana Alexandra unui public competent, entuziast, de certă receptivitate. Într-adevăr, piesele solistice pentru flaut și vioară, dar mai ales **Simfonia a IV-a** și **Concertul pentru flaut și violă** au cristalizat trăsătura lirică, luminoasă, nobilă a tinerei compozitoare. Există o înclinare particulară spre melodia de esență românească, proprie sentimentului de dor, ce domină scriitura Liane Alexandra. Ar fi însă greșit să se creadă că tensiunea dramatică lipsește sau apare întâmplător (**Cvartetul** de pildă, conține o concentrare de forță interioară irezistibilă), dar paginile cele mai convingătoare poartă amprenta unei sensibilități înăscute. Ceea ce surprinde pe profesioniști rămâne maturitatea gândirii, abilitatea mijolacelor de expresie, stăpânirea unui rar meșteșug orchestral, vituozitatea mînuirii fiecărui instrument, Liana Alexandra a ascultat cu atenție melosul românesc și l-a topit într-o surprinzătoare varietate de forme și limbaje. Setea de cunoaștere a folclorului, a cuceririlor artistice ale epocii se simte la fiecare pagină de partitură. Medalionul Liana Alexandra a însemnat

nu numai o încântare, ci și o biruință a unei creatoare de superioară pregătire profesională ce face cinste școlii noastre contemporane.

Viorel Cosma

Informația Bucureștiului
Anul XXXIV,nr.10 302, 6 Decembrie 1986

Cronica discului
Incantații,gheișele lumii

Septemvrie. Plouă ai domă ca-n tablouri ca să uit, ca să ștergem până și urmele iubirii de-o vară. Septemvrie. Cocorii ne intră în stoluri fosforescente, migratori cu chip de mirese, prin cețurile ferestrelor uitate deschise crezând pesemne că se duc spre țările calde. Ramurile de flori sălbatice din vase au ceva oriental în privire, ceva de gheișe, poate. Lună plină-septemvrie. Ioaia cade mărunț dintr-o mână care vrea să mă lege la ochi, să nu te mai caut. Ce nu știe ea însă (extravaganțele mele!) că pot să șterg – și asta în primul vis, lacrima sărată a toamnei. Pot isca primăvara gândindu-mă pur și simplu la ănglicile ei albastre - cum spunea Morike – fulturând prin văzduh. Sau pot asculta așa cum ascultă firele de iarbă cascada feerică de lumină a lunii, cu sălbatic parfum – **Incantațiile II** de **Liana Alexandra**, muzică de cameră pentru clarinet, pian, vioară, violoncel și percuție. Septemvrie – o dimineață venită nu știu cum prea devreme, adusă de un tren grăbit într-o gară cu peroane pustii pe care nici țipenie de om n-o așteaptă. O dimineață după o noapte albă băută până la ultima picătură ca o cupă cu otrăvitor de dulce șampanie. Septemvrie cu ochii verzi de parcă ar putea din ei să răsară o primăvară, și **Incantații II** de **Liana Alexandra**(1978), surorile consonanțelor damnând în acorduri relațiile tonale clasice, ale **Simfoniei a III-a Diacronii**, ale **Concertului de clarinet**,

Rezonanțelor pentru pian și orchestră, Sonatei pentru flaut solo, Muzicii pentru clarinet, harpă și percuție și, cum de nu, ale celei mai frumoase povești, devenită operă pentru copii – **Crăiasa Zăpezii**. Septembrie urmărind vânătoria de vânt a cocorilor, căderea lor cu încetinitorul, ca niște mirese prin genele mele ninse de somn. Dimineața cețoasă a ferestrelor prin care trec crezând nebunește că se duc înspre țările calde. **Incantațiile II** – aeriene gheșe reluând mereu formulele de ostinato, amplificându-le până la tensiuni nebănuite, dând peste cap până la ultima picătură un filtru. Repetările sale, rol de cocori sau poate de fluturi albi, ușor ciumați, cu aripile pergamentoase revenind, urcând pe coloana înfîntă a unui Psalm de Arghezi către beatitudine: “redempta aeternitate in consensu mentis, Novo ritu cithara personet”... Vocile instrumentiștilor făcând să vibreze în văzduhuri panglica albastră a primăverii – interpretează formația Musica Nova – minuni pe pământ în septembrie. Afară plouă ca în tablouri.

Anca Romeci

Revista Săptămâna, Serie Nouă nr.37(770)

13 Septembrie 1985

Ascensiunea unei compozitoare

În cadrul celei de a IX-a ediții a Festivalului George Enescu, în seara zilei de 17 Septembrie, într-o joi, a avut loc, în Studioul de concerte al Radioteleviziunii, premiera operei de concert **Crăiasa Zăpezii** de **Liana Alexandra**. Moment important atât pentru tânăra compozitoare, cât și pentru peisajul românesc muzical contemporan. Căci **Crăiasa Zăpezii** înseamnă pentru **Liana Alexandra** apropierea sa de problematica muzicii pentru

copii,perimetru oarecum neglijat de creatorii contemporani, în timp ce pentru muzica românească reprezintă o necesară înprospătare a repertoriului de gen. Situată prin forța apelului ei de pace, iubire și bună înțelegere în punctul de confluență al vârstelor, lucrarea **Lianeii Alexandra** dobândește un plus de dramatism, fin tensionat.

Consemnând evenimentul, presa a relevat semnificațiile acestei creații. Astfel, **Alfred Hoffman** scria: “**Liana Alexandra este o compozitoare ce ne-a obișnuit în ultimii ani cu continuitatea succeselor ei internaționale...faptul că opera CRĂIASA ZĂPEZII a fost inclusă în programul Festivalului Enescu se datorește,fără îndoială, valorii indubitabile alucrării**”.

De altfel,succesul operei de concert amintite nu este unicul din acest an al tinerei compozitoare.Premiul Uniunii ce i-a fost decernat pentru **Concertul pentru flaut, violă și orchestră** – el s-a cântat pentru prima oară la noi la 21 Aprilie, tot într-o joi – confirmând o dată mai mult, talentul dar și munca asiduă a compozitoarei. Lucraea a avut prima audiție la **Uppsala(Suedia)** – fiind, de altfel,o comandă a Universității din Uppsala – sub bagheta dirijorală a lui **Ilarion Ionescu Galați** (soliști **Veronica Berkes** și **James Horton** din SUA) și a fost primită excepțional de critica americană. Iată, **Jan Kask** afirma în zialrul UNT: “**Constelația este neobișnuită,atât în ceea ce privește combinarea soliștilor, cât și a instrumentelor din orchestră. Publicul a audiat lucrarea concentrându-se vădit**”.

Carmen Stoianov

*Suplimentul Literar Artistic
al Scânteii Tineretului*

Anul I,Nr.15,Duminică 27 Decembrie 1981

Mica antologie a artei tinere
Liana Alexandra

Ceea ce impresionează realmente în componistica Liane Alexandra este gândirea muzicală, modul în care, dincolo de o anume însușire perfectă a marilor lecții, unind cu profesionalitate categorii aparent opuse și situații muzicale paradoxale, opera se constituie într-o limpiditate, o coerență și o frumusețe a alcătuirii cu totul personale și remarcabile.

Nu vreau să fac remarci estetice, pentru că în acest caz instrumentele analizei ar trebui să fie altele, nu vreau să formulez aprecieri pur muzicale – s-au făcut atâtea studii, cronici și articole disecând, interpretând opera compozitoarei – nu vreau să creez nici imaginea unui galop de constatări extramuzicale declanșate de filtrarea unor audiții prin propria sensibilitate.

Fiecare din lucrările Liane Alexandra își impune cu multă autoritate imagistica ei proprie, propriul raport între formă și conținut, între model și idee, propria consonanță și succesiune a mișcărilor, propriul Univers timbral. Și cu toate acestea fiecare dintre ele se încadrează într-un complex muzical caracterizat de-o continuă adăugare progresivă. Complex impregnat de o puternică vocație armonică și care impune la un moment dat un sistem valorizator propriu. Iată de pildă **Simfonia a III-a "Diacronii" (armonii pentru pacea lumii)** este de o fluentă armonică extraordinară, un melos cu inflexiuni dramatice, creând o situație tensionată, în planul conceptualului dar și al manifestărilor pur formale. Intenția expresivă este evidentă, **neoromantismul** cu care ar putea fi etichetate **Diacroniile** pleacă chiar din frazeologiile și simbologiile la care se apelează – Simfonia are amploare, măiestrie chiar, o orchestrație de mare forță, vitalistă (orchestrația remarcabilă, perfect stăpânită este una din constantele Liane Alexandra), sugerează o stare baladescă, o libertate de mișcare interioară care presupune o cu totul deosebită stăpânire a mijloacelor – a modulației și a întâlnirii acordurilor, a corelațiilor armonice mai ample. **Diacronii** sugerează o adevărată forță organizatoare.

- **Vreau să mă adresez publicului, dar asta nu înseamnă o lene spirituală. Vreau să-mi fie firească o modalitate de a scrie care să aibă și un puternic caracter emoțional.**
- Într-o vreme în care se experimentează vehement, în care sensibilitatea și obiceiurile publicului meloman sunt uneori de-a dreptul atacate, scrieți o muzică apreciată de critici și ascultată de public. Mi se pare o performanță.
- **Cred că în clipa aceasta artistul experimentul nu mai este criteriul valorii artistice.**

Revin la constatarea marii puteri artistice asociative de care dă dovadă compozitorul – mărturisesc că Simfonia a III-a în partea finală mi-a dat, de câte ori am ascultat-o, senzația unei rafinate agravări pluridimensionale, amintindu-mi “Fantastica” lui Berlioz, părăindu-mi una din paginile memorabile ale componisticii românești. O adevărată fascinație melodică. Ea mă face să mă gândesc la o idee muzicală enunțată de Pascal Bentoiu :”Găsesc că atașamentul extraordinar al publicului față de melodie e un fenomen cu totul remarcabil. El ar trebui să dea permanent de gândit compozitorilor, adeseori furați de alte aspecte – pasionante desigur – ale muncii lor.”

Distilând sunuri românești de mare puritate, tradiționale, într-o modalitate proprie, mizând pe aceeași forță a repetitivității, mai precis pe crearea unor emoții, exacerbarea sensibilității artistice și reluarea obsesivă a temelor, prin demantelarea rețetelor muzicale, un fel de detaliere până la ultima nuanță, un fel de privire în ultima extremitate, **Concertul pentru flaut, violă și orchestră de cameră** comandat autoarei de Universitatea din Upsalla este de fapt o lucrare de amploare în care ideea migrează în formele muzicale cele mai diverse. Uzând poate chiar de un stil “retro”, el ilustrează ambiția artistică a autoarei de a crea pe coordonatele verticalității, fără să se supună modelor și prejudecăților, pe o poziție estetică de maximă receptivitate. Complex, impresionant, Concertul este o adevărată revelație, amintindu-mi o mirare wittgensteiniană că “există ceea ce există”! Sau opera pentru copii “**Crăiasa Zăpezii**” o feerie melodică, de-o luxuriantă armonică copleșitoare.

În ce mă privește, am stat de vorbă cu Liana Alexandra despre concerte și receptarea muzicii românești peste hotare, despre sincretismul artelor, despre activitatea ei pedagogică de la Conservator. Ba într-o dimineață răcoroasă de toamnă, la redacția **Suplimentului**, împreună cu Miruna Ionescu, încercam în trei, adevărate incursiuni pe verticala timpului în istoria artelor, cu paralele și apropieri între literatură, muzică, pictură și teatru.

Nu cred însă că pot comunica prea bine ceva din suflul artistic pe care mi l-a inspirat Liana Alexandra. Tot ce-aș putea spune ar fi desigur fragmentat, ciopârțit, o fracție dintr-un întreg.

Singurul lucru care o poate reprezenta cu adevărat este însăși opera ei – diversă, de-o remarcabilă profesionalitate, sutele de pagini scrise și care au trecut spre public s-au bucurat de recunoaștere ori așteaptă încă pe portative.

Și de fapt nimeni nu poate spune ceva despre Liana Alexandra. Nici cei care o cunosc, nici articolele pe care ea le semnează, nici colegii, nici studenții ei, nici chiar ea. Numai opera ei, deja desprinsă parcă de persoana incredibil de tânără și de agreabilă, opera constituită, reală, un întreg de cristal, numai opera ei despre care nu mă sfiesc a spune că este minunată.

Cleopatra Lorințiu

*Suplimentul literar-artistic
al Scânteii Tineretului*

Anul III, Nr. 42(108), Duminică 16 Octombrie 1983

Mereu în pulsul vieții

- Am avut o stagiune plină de satisfacții- ne mărturisește compozitoarea **Liana Alexandra**, deținătoare a 12 premii naționale și 7 internaționale pentru o mare diversitate de genuri muzicale: muzică de cameră.simfonică, cantate, opere, piese corale. În etapa republicană a Festivalului Național “Cântarea României” am fost prezentă cu opera “În Labirint”, în interpretarea colectivului Operei Române din Timișoara, cu Simfonia a VI-a “Patria Eternă” cântată în primă audiție de către Orchestra Radioteleviziunii, dirijor Paul Popescu, “Larghetto pentru orchestră de coarde”, cu care am obținut premiul al doilea la concursul internațional de compoziție de la Mannheim(R.F.Germania).
- *Într-adevăr, o “recoltă” bogată ce încununează o activitate componistică laborioasă , un talent plutivalent.*
- Adevărul este că pentru mine, ca pentru orice artist al acestui timp, comanda socială este comanda propriei conștiințe. Publicul, îndeosebi tineretul este foarte receptiv la muzica ce se compune azi și este foarte important că I se oferă posibilitatea compozitorului să-și asculte opusul destul de repede, că fiecare concert începe cu o piesă contemporană, că se organizează numeroase cicluri, gale, portrete componistice, sub genericul “Muzica românească în actualitate”, că însuși Festivalul Internațional “George Enescu” include în afișul său creația românească actuală, ceea ce nu se întâmplă în țări cu mare tradiție muzicală.
- *În ediția precedentă a festivalului s-a cântat și opera dv.”In Labirint”, pe un libret semnat de Geroge Arion, despre care s-au pronunțat elogios specialiștii și publicul. Am reținut din cronica apărută în “Romanian News”, sub semnătura criticului Edgar Elian: ”O muzică înalt accesibilă, care este totodată modernă, elevată, o muzică ce se armonizează cu atmosfera de operă când tensionată, când relaxantă, plină de farmec”.*

- Opera are un mesaj umanist – lupta omului cu sine, pentru cunoașterea adevărului, pentru căutarea frumosului. În general școala muzicală românească s-a afirmat în lume prin sondarea unor structuri ritmice și modale ce aparțin ethosului românesc. Căci aparținem unei țări, unei spiritualități și cultivarea acestui univers sonor este patria spirituală în care mă pot exprima cel mai clar, cel mai sincer.

Octavia Treistar

Almanahul Femeia, 1990, pag.44

Tudor Ciortea – despre muzică și muzicieni

“Pentru un dascăl care și-a încheiat o îndelungă activitate pedagogică, satisfacția cea mai mare este să urmărească zborul din ce în ce mai sigur și mai înalt al foștilor săi elevi.

Printre aceștia se distinge în mod clar compozitoarea **Liana Alexandra**.

Încă din timpul cursurilor de Forme muzicale și Compoziție la Conservatorul din urbe, I-am apreciat o seamă de calități care s-au concretizat, ulterior, în lucrările sale din ce în ce mai bine primite de publicul nostru meloman. Compozitoarea, care este în prezent și cadru didactic universitar, știe ce vrea și vrea ce știe; adică, are mereu prezent în conștiință schema desfășurării sonore pe care o întreprinde. Forța ei de muncă și zelul ei de realizare creatoare sunt remarcabile.

Ceea ce i-aș dori, poate pentru viitor, este să asculte mai atentă susurul interior ale propriei sale sensibilități artistice

pentru a lăsa talentul să răzbată mai ușor, mai neîngrădit de comandamentele rațiunii. De altfel lucrul acesta se și desenează în evoluția tinerei compozitoare Liana Alexandra”.

Ideea acestei selecții, rezultat al parcurgerii unui mare număr de însemnări și manuscrise, atinge- sperăm-scopul propus, de a-l aduce din nou, printre noi, pe Maestrul Tudor Ciortea, fermecătorul și solarul artist care a cunoscut, de-a lungul vieții sale, experiența majoră a descoperirii muzicii prin studiu, muncă și iubire. Este, la această aniversare, cea mai temeinică moștenire ce continuă să ne lumineze.

Dr. Grigore Constantinescu
Revista Muzica, Serie Nouă Anul V, Nr.1(171)
ianuarie-martie 1994

Trio Modus sau Autoritatea Valorii

Un recital de excepție a marcat, de curând, inaugurarea unei noi stagiuni muzicale la Muzeul Memorial “Dimitrie și Aurelia Ghiață”. TRO MODUS – singurul trio de suflători din peisajul muzical bucureștean, a susținut, în ambianța de înaltă spiritualitate a muzeului, un concert de muzică românească și belgiană contemporană.

Desfășurată sub înaltul patronaj al Muzeului National de Artă al României și al cunoscutei Academie Européene des Arts, această nouă “Seară a Muzeului Memorial D.și A. Ghiață” a reunit într-o sinteză unică, lumea atât de variată și pasionată a fenomenului artistic contemporan. Muzica și pictura au contribuit deopotrivă la crearea unei frumoase atmosfere culturale – intenție, de altfel, explicit formulată de compozitoarea **Liana Alexandra**, organizatoarea și sufletul ciclurilor de concerte organizate aici.

Noua stagiune, a treia în ordine cronologică, și-a propus, așa cum a subliniat în deschidere Dna Liana Alexandra, o apropiere cât mai eficientă și cuprinzătoare a realității muzicale contemporane de înțelegerea și bucuria estetică a unui public reunit cu admirabilă consecvență în ambianța Muzeului “Ghiță”. Locul de onoare a revenit formației TRIO MODUS (înființat la inițiativa fagotistului **Vasile Macovei**, invitați fiind **Gheorghe Scutaru**-flaut, **Florin Ionoaia**-oboi), alcătuită din muzicieni entuziaști care ne-au permis să intrăm să intrăm în lumea sonorităților contemporane....

Fără îndoială, frecventarea muzicii contemporane este capabilă să conducă la deslușirea tainelor elocinței speciale cu care ea se cuvine servită auditoriului pentru a-l convinge și a-l ferma. Lipsa de ostentație a fost o calitate necesară interpretării “**Trio-ului pentru Flaut, oboi, fagot**” de **Liana Alexandra**. I s-a adăugat înțelegerea structurilor consonante ale acestei lucrări, colorarea subtilă și variată a țesăturii sonore. Compus în 1991, acest Trio se înscrie în suita unor preocupări mai largi dedicate de Liana Alexandra muzicii de cameră. Am aminti de exemplu “Imagini întrerupte” pentru cvintet de suflători, “Sonata pentru șase corni”, sau “Sonata pentru flaut” lucrări caracterizate prin același limbaj consonant. De data aceasta, “Trio-ul pentru flaut, oboi și fagot” a prins contur cu o finețe și o interiorizare întemeiate pe o frumusețe sufletească și o seriozitate pilduitoare...

Marina Preutu

***Cultura Națională, nr.20
3-5 octombrie 1996, pag.8***

Muzica și matematica

Când auzim că a mai apărut încă o carte despre muzică și, în plus, despre **teorie**, cea mai obișnuită reacție e să încercăm brusc dorința de a vorbi despre vreme. La rare ocazii, însă, dăm de câte o carte de acest gen, care e nu numai interesantă, ci chiar pasionantă, trezindu-ne dorința nu numai de a o citi, ci de a ne implica cu totul într-însa.

Binecunoscută compozitoare și profesoară de compoziție la Universitatea de Muzică din București, dna. Liana Alexandra a scris tocmai o astfel de carte. Intitulată *Componistica muzicală-un inefabil demers între fantezie și rigoare* (Universitatea de Muzică din București, 1999), cartea este un studiu bine documentat și perfect integrat al relației dintre muzică și matematică; nu numai matematica armoniei și a armonicilor, nu numai aceea a formei și a funcțiunii și, nu numai cea a ritmului și a numărării măsurilor, ci o sinteză a acestora, unde suma e cu mult mai mult decât părțile.

Relativ suplu, volumul ne conduce de la Platon (muzica sferelor, secțiunea de aur) și Aristotel (catharsis prin muzică) la afasinatele teorii acustice ale secolului I înainte de Hristos (cititorul așteptând cu nerăbdare un prilej pentru a experimenta cu “vasele teatrale” ale lui Vitruviu Pollio) și la un sistem de analiză armonică, ritmică, structurală și integrală ce se bazează pe seriile lui Fibonacci și, mai ales, pe “careele magice”.

Acest sistem amintește de analiza Schenker, față de care însă e mai subtil și mai complex. Totodată, Prof. Alexandra aduce dovezi concludente, arătând că sistemul său poate fi folosit cu egal succes la analiza unor compozitori precum Bach, Mozart, Beethoven, ca și a muzicii lui Enescu, Messiaen, Feldman, Stockhausen, sau a muzicii ce se scrie astăzi. Plin de exemple muzicale, volumul îngăduie cititorului să “interacționeze” cu ipotezele dezvoltate, ceea ce reprezintă încă un plus față de obișnuitele tratate de teorie avansată.

Prin și după toate acestea, însă, Prof. Alexandra nu uită nici o clipă principiul dintâi al muzicii, sintetic exprimat într-un citat de Pierre Schaeffer, pe care domnia sa îl așează ca motto al întregii lucrări: "On peut tout réduire à des nombres, y compris la musique de Beethoven. Mais nous n'entendons pas de nombres, nous entendons de la musique."

Recomand această carte nu numai studenților preocupați de teoria avansată, ci și celor care, deși au absolvit cursurile cu pricina, nu și-au pierdut curiozitatea intelectuală, precum și – de ce nu – acelor melomani care doresc să arunce o nouă și fascinantă privire asupra structurilor muzicii.

Scott Tinney(SUA)

Actualitatea muzicală

Anul X,(1999),nr.22(I/iunie)

Confluente muzicale România-Belgia

Pastorala pentru oboi și pian de Liana Alexandra are un farmec și o liniște a narațiunii captivante. Sonoritățile de toacă, sugerate de repetatele picături sonore ale pianului în zona contraoctavei, aștern o pajiște pe care urmează "a păși" oboiul. Fabulația lui începe, paradoxal, pe un timbru ce imită tonul cald al unei trompete îndepărtate. Dar această sonoritate, mimetic reprodusă, nu vestește, ci adună straturi dense, roiuri de sunete armonioase, ce creează un veritabil zăduf sonor. Același instrument de suflat capătă mai apoi un timbru de instrument popular (posibil taragot). În secțiunea centrală a *Pastoralei*, el baleiază agitat fără a depăși tesitura specifică. Totul e presărat cu aluzii la cântecul

păsărilor (Olivier Messiaen), la muzica acvatică (Claude Debussy), cu umbre de tulnic, amintind de partea mediană a *Sonatei a III-a pentru pian și vioară, în caracter popular românesc* de George Enescu. În finalul *Pastoralei pentru oboi și pian* a Liane Alexandra, cercul se închide, pacea revine. Este o muzică plină de originalitate, care te face să vrei să o reascuți, pentru a-i savura frumusețea.

Marcel Frandea

Revista LiterNet, 25 noiembrie 2008

CD-Spektrum Kurtzgefasst

Este un gest de curaj să compui simfonii în prezent. Compozitoarea româncă Liana Alexandra este însă pregătită să le creeze – simfoniile nr. 6 și 7 existând deja pe un CD, realizat cu dragoste. Înregistrările au fost efectuate la un înalt nivel profesional de către Radiodifuziunea Română și se pot compara cu modelele profesionale de marcă. Booklet-ul este sintetic, conținând într-un spațiu restrâns informațiile necesare. Din punct de vedere sonor, aceste lucrări ilustrează certe afinități cu poetica baltică și mai ales cu cea scandinavă – ceea ce este întrucâtva surprinzător, desigur nu fără bucuria de a fi cunoscute. Este de la sine înțeles să menționez că această compozitoare orchestrează magistral, stăpânind aparatul simfonic cu virtuozitate. Sonoritățile post-romantice sunt într-adevăr greu de descris, fără a face o analiză mai amplă. Liana Alexandra demonstrează întotdeauna o sensibilitate sigură în decoperirea celor mai ingenioase combinații între motivele melodice și structurile metro-ritmice.

Constanze Holze

VIVAVOCE, Frankfurt/Main
Decembrie, 2001

Recenzii ale presei

- Personalitate artistică înzestrată cu un fin simț al formei bazat pe elemente contrastante, bine definit mai ales în orchestrație (*revista Muzica, București*).

- Liana Alexandra a dovedit mulți ani că tehnica ei de compoziție este deja bine stabilită. Ajutată de muzicalitate și imaginație, această tehnică îi permite compozitoarei să obțină cele mai bune rezultate cu orice fel de grup muzical (*Contemporanul, București*).

- Fiecare piesă muzicală nouă o așează pe Liana Alexandra în conducerea generației ei de compozitori români, premiile internaționale demonstrând evoluția artistică ascendentă a acestei dedicate compozitoare (*Flacăra, București*).

- Liana Alexandra este considerată drept ea mai bună compozitoare româncă a generației ei. Vocabularul ei compozițional este variat, întinzându-se de la tehnici aleatorii la melodii lirice vaste bazate pe elemente folclorice din propria cultură (*Grey Youtz, The Michigan University, S.U.A.*)

- Muzica Lianeii Alexandra este plină de căldură și de elemente melodice originale alăturate unui minunat vast spirit

dramatic. Orchestrația ei inefabilă și imaginativă este uimitoare (*Arbetarbladet, Gevle, Suedia*).

- Liana Alexandra își depășește colegii și anihilează persistența prejudecată a sexelor care continuă să existe. Opera ei este o prelucrare subtilă și neobișnuită a folclorului românesc ce îmbină în producție” avangarda” cu „tradiția”. Legături surprinzătoare între „hora” românească în tempo rapid și melodiile de tipul Ligetti, între „doină” și un plăcut Expressivo încep a apărea (*Frankfurter Allgemeine Zeitung, Germania*).

- Liana Alexandra a demonstrat excelența la Gaudeamus. În această săptămână la Gaudeamus s-au strâns numeroși compozitori , iar Liana Alexandra a atins excelența - enorm, bogat, extravagant, teribil de picant, o existență imensă (*NRC Handelsblad, Amsterdam, Olanda*).

- În lipsa lor de atenție, muzicienii din Vest cred de multe ori că întreaga lume estică este un monolit muzical cu mult în urma timpurilor și izolată de restul lumii muzicale prin bariere politice și culturale. Când întâlnești o compozitoare ca Liana Alexandra trebuie să îți reexaminezi toate acele prețioase prejudecăți. Liana Alexandra nu se descrie nici ca o tradiționalistă, nici ca o compozitoare de avangardă (*Robert Finn, S.U.A.*).

- O scurtă laudă a unei remarcabile piese. Se referă la o compoziție a româncei Liana Alexandra, o transfigurare a

folclorului românesc, remarcabilă prin ferma ei măiestrie, fascinantă în mesaj. Merită menționat faptul că virtuozitatea instrumentală servește muzica(*Revista Muzica, Germania de Vest*) .

Fiecare stil se adresează unui anumit grup.

Accesibilitatea muzicii contemporane nu este o problemă specială. Fiecare gen de muzică se adresează unui anumit tip de public. Fiecare stil se adresează unui anumit grup de intelectuali. Întotdeauna apare disconfortul spiritual, când un anumit calapod este impus unei civilizații, care nu are tradiții în modelul impus. Apoi, când, la răstimpuri istorice, apare ceva „nou”, este normal ca acel experiment să fie realizat într-un grup restrâns. În țara noastră, muzica secolului XX este mai puțin prezentă în programele de concert, dar nu din cauza publicului, ci din motive financiare și legislative, ce țin de respectarea dreptului de proprietate intelectuală. Editorul are dreptul să dea sau să nu dea acordul de execuție publică. Așadar, problema accesibilității muzicii contemporane rămâne un subiect de conversație deschis. Personal, întotdeauna am avut succes la americani, care mi-au și dat număr de licență internațional din 1980. Americanii mi-au permis să compun românește, mi-au interpretat lucrările cu mare plăcere, mi-au acordat întotdeauna

sprijin. La doctrina budistă, care este și ea internațională, nu am succes pentru că acolo factorul de identitate națională trebuie să dispară, nu ai voie să compui consonant sau modal-tonal, succesul de public fiind apreciat drept ceva superficial. Așadar, totul este relativ...

Liana Alexandra

Actualitatea Muzicală, aprilie 2004

Un autentic eveniment artistic

Aula Palatului Cantacuzino a găzduit în după-amiaza zilei de 24 mai două microrecitaluri cu structuri repertoriale și stiluri diferite. Prima parte intitulată “American Love Songs”, a fost interpretată de Susan McClellan(SUA)-flaut, Șerban Nichifor –violoncel și Liana Alexandra –pian. Acest concert a cuprins lucrări camerale ale pionierilor americani, muzici ce degajă o atmosferă luminoasă, expresivă și foarte cantabilă. Toate au fost dedicate sentimentelor de dragoste față de patrie, față de Dumnezeu, de familie, de umanitate. Interpretarea expresivă a celor trei soliști –Susan McClellan, Șerban Nichifor și Liana Alexandra – a creat o ambianță elevată de pace și liniște sufletească, în contrast cu angoasa avangardei postexpresioniste – și poate prea dură – a mult bătătoritului stil budist, precum și a avangardei germane.

Cel de al doilea recital, susținut de duo-ul olandez Hans De Jong (saxofon) și Paul Hermsen(pian), a cuprins, în primă audiție absolută *Pastorale* de Liana Alexandra (o lucrare de amplă respirație, deopotrivă elegiacă și dramatică , cu o

pregnantă expresivitate), alături de *Invocatio* de Șerban Nichifor (o rafinată melopee cu modulații ancestrale și contemporane), precum și admirabilele opus-uri semnate de compozitori olandezi...

A.S.

Revista Muzica nr.3(2003)

TERAPIE MUZICALA - APLICAȚII

Se spune că, dacă ar fi să împărțim muzica între **talent, inspirație, tehnică și teorie**, că proporțiile ar arăta în felul următor: **80% talent și inspirație și 20% teorie și tehnică**. Cu toate că poate părea un procent destul de mic, fără teorie și un minim de tehnică nu-ți poți pune în aplicare ideile .

Cursul Terapie Muzicală, aplicații, susținut de către d-na profesoara Liana Alexandra este foarte interesant și util din mai multe considerente:

- cu ajutorul programelor MidImage, Mozart Dicegame, Band-in-a-Box se urmărește activarea resurselor creative existente în fiecare individ, pentru a facilita exprimarea și pentru a conduce prin creativitate la deblocaje;

- permite persoanei să se conecteze cu sine însăși prin intermediul imaginii și sunetului, să dezvolte capacitățile de expresie, comunicare și relaționare;
- este o cale accesibilă atât pentru adulți cât și pentru copii;
- prin modul de utilizare a programelor respective se poate urmări efectul relațional și emoția estetică(în producerea și receptarea sunetului și imaginii)ca modalitate de dezvoltare a persoanei.

Setarea acestor programe nu prezintă probleme deosebite, cei care urmăresc cu atenție pașii de instalare și utilizare, vor ști deja să folosească destul de bine aplicațiile respective.

Mulțumim d-nei profesoare Liana Alexandra pentru deschiderea și amabilitatea sa din cadrul orelor petrecute împreună.

Vă doresc mult succes în continuare.

Gabriela Cristea

Universitatea Transilvania - Brasov

Facultatea de Muzică

Master: Meloterapie

Terapie Muzicală - Aplicații

REFERAT APLICAȚII MUZICALE

Deși de facturaă și pregătire psihologică, cu puțină experiență muzicală, aproape deloc, cursul de aplicații a fost extrem de interesant pentru mine, au fost noutăți care mi-au suscitât interesul. Nu mi-am putut imagina că tehnologia va ajunge atât de departe încât să facă din un individ uman, afon în ale muzicii un mic creator de muzică. Este un program bun Mozart DiceGame, uimitor și chiar amuzant în sensul că te relaxează după o zi grea în care vii acasă încărcat de negativitate.

Band in the Box este la fel de nou și uimitor pentru mine. Să asculți ce ai „creat” tu să poți schimba și să vezi că iese ceva ce este încercat de tine, tu care niciodată nu vei putea fi numit un muzician pare de domeniul fantasticului și parcă crește o plăcere în tine și o altfel de atracție pentru muzică pe care o înțelegi altfel de cum ai înțeles-o până acum.

În general lumea în ziua de astăzi este stresată și nu mai are timp să se oprescă și să vadă în jur natura cu susurul izvoarelor cu cântecul păsărelelor, cu vântul prin sălcii. Suntem grăbiți și am intrat într-un vârtej din care cu greu ieșim, dacă mai ieșim.

Ca să ajute cumva la eliberarea de prinderea nebună a vârtejului au apărut acele melodii de relaxare numite melodii de meditații care împreună cu imaginiile vizuale pot forma o terapie în toată legea, ca omul obosit să se încarce și să își formeze rezerve pentru a putea porni mai departe. Așadar ultima parte cea în care poți crea tu imagini pe muzică aleasă de tine sau cu o imagine aleasă de tine a fost extrem de interesantă, deoarece face apel la sentimentele fiecărui om accesând sau mai bine zis putând accesa amintirile personale ale fiecăruia. Nu e mininat să primești de ziua ta ceva creat de un prieten care să poarte imaginea ta sau melodia ta preferată?

Un curs de interes, noi studenții l-am dorit, dar nu mi-am imaginat că poate să fie așa de interesant, dovadă faptul că fiecare era înebunit să își facă rost de programele să nu uite, sau să îi scape ceva. Am încercat să îmi notez pașii să nu uit și eu ceva important, să am posibilitatea acasă să folosesc ce am văzut și pe viitor nu știu încă cum îl voi aplica dar este un pas important că am aflat de toate aceste lucruri noi. Aș putea spune că acest curs a fost ca un balon care a imbrăcat conținutul acestui master l-a legat dându-i culoarea muzicii.

Și acest lucru nu s-ar fi întâmplat fără doamna profesor Liana Alexandra căruia trebuie să îi mulțumesc pentru răbdarea și relaxarea care a dăruit-o prin acest curs. A fost realmente o plăcere că a trecut prin viața mea cu prezența cu cunoștințele dânei, a făcut să văd altceva, să vad un om dedicat artei și

muzicii. De aceea va rămâne o amintire plăcută a unui moment din viața mea .

Boboc Savatin Daniela

Master - Meloterapie

Impresii

Pornind de la premiza că omul cât trăiește învață , m-am înscris la master meloterapie , văzând-ul ca o oportunitate de a afla „ceva “ nou, atât pentru intelect cât și pentru sănătate .

Nu m-am gândit ca eu , care în luna octombrie știam doar să deschid și să închid calculatorul , să ajung în luna iunie să pot folosi chiar programe pe calculator . Datorez acest lucru cursului dumneavoastră cât și profesorului Liana Alexandra , care de la început a știut cum să facă să dispară greul și inhibarea în fața computerului.

Sunteți în această privință un pedagog desăvârșit, pentru ca știți să simplificați lucrurile, greul să pară ușor ,ineditul să pară cunoscut .

Aveți o strategie a dumneavoastră în care tot ce e complicat se disipă , ramânând numai esențialul și firescul .

Aveți o lejeritate în exprimare , toți acei termeni complicați în expunerea dumneavoastră păreau simpli , pe înțelesul tuturor , deși îi auzeam pentru prima dată.

Mi – ați dat încredere , ceea ce a făcut din mine un admirator sincer al dumneavoastră și al cursului dumneavoastra .

Cursul „Terapie – Aplicații” este pentru mine elementul „surpriză” al masterului . Nu știu cine a ales aceasta disciplină , dar a făcut și a gândit bine .Computerul este pentru omul de azi ,

pentru omul modern , indispensabil; este prezentul și viitorul nostru.

Mă bucur că am intrat în rândul celor care se mișcă repede, în pas cu „vreamea”, în pas cu „noul”, în viața și în muzică .

M-a lăsat fără cuvinte primul curs, în care am aflat de Programul „Mozart-Dice Game”, neștiind că urmatorul „Band-in-a-Box” îl depășește pe primul , ca să culmineze totul cu Programul „MidImage”.

Ca să apari pe You-Tube cu numele tău este pentru mine ca mersul pe LUNĂ , adică o realizare incredibilă.

Mulumesc pentru acest lucru nu numai dumneavoastră ci și domnului profesor Șerban Nichifor , care a făcut un gest deosebit de generos pentru noi studenții de la master meloterapie .

Am avut posibilitatea ca tot la curs prin intermediul imaginilor(sursa –calculatorul) să vă admir și în calitate de compozitor și interpret ; mă impresionează puterea dumneavoastră de muncă , dar și dăruirea cu care faceți totul . Sunteți un model demn de urmat.

Sper ca tot ce am învățat de la dumneavoastră să transmit mai departe ,pentru că numai așa văd menirea cursului „Terapie – Aplicatii” .

Cu respect și afectiune,

,

Distinsei compozitoare și profesoare Liana Alexandra

***Lefter (Stelea) Emilia anul I
Universitatea Transilvania Brașov***

Facultatea de Muzică

Master Meloterapie

Terapii muzicale cu Prof.Dr.Liana Alexandra

Privind în timp școala componistică românească, o școală fără tradiție, se poate afirma faptul că a avut o naștere și o ascensiune miraculoasă. Ea s-a racordat treptat la avangarda vestului pentru a se desprinde din contextul acesteia prin idei și realizări proprii, originale.

Datele native ale spiritualității românești, contemplația, vocația purificării, și esențializării cu pornire de la sursele arhaice ale folclorului, de la pictura și liturghia bizantină, sculptura lui Brâncuși, gândirea lui Mircea Eliade, deschiderile muzicii lui Enescu au favorizat această originalitate. Aceasta a fost apreciată de critici renumiți ca Ulrich Dibelius ce descoperea cu uluire în 1970 că „muzica românească modernă dispune de o bază largă și trainică cum nu există poate în nici o altă țară”, percepând-o ca „mișcare în plină efervescentă”. Harry Halbreich afirma în anul 1983 că „noua școală românească este fenomenul cel mai fascinant al muzicii europene din ultimii ani”. Profesor Liana Alexandra Moraru care ne-a îndrumat pașii în lumea componistică este o personalitate deosebită al muzicii

romanești, compozitoare de mare prestigiu internațional și un pedagog de renume.

Disciplina TERAPII MUZICALE predată este esențială pentru formarea tinerilor meloterapeuți. Pentru studenții masterului de meloterapie a fost organizat un curs special de creație în care lucrările lor sunt înregistrate și apoi redade lumii virtuale prin intermediul internetului. A fost o ocazie deosebită pentru a ne iniția într-o activitate interpretativă dedicată promovării muzicii contemporane post-moderne dar și unei noi specializări pe piața românească, aceea de meloterapeut .

Cursul a avut menirea de a ne iniția și în lumea muzicii contemporane circumscrise stilului neo-consonant, dominant în muzica americană a secolului XX, prezent parțial și în muzica europeană.

Am compus sub îndrumarea d-nei profesoare numeroase lucrări cu ajutorul tehnologiei moderne. Principalele trăsături de stil care au fost receptate în creația noastră studențească reflectă cuceririle de tehnică a limbajelor provenind din experiența studiourilor de muzica electronică.

“Liana Alexandra a dovedit de mulți ani că tehnica ei de compoziție este deja bine stabilită. Ajutată de muzicalitate și imaginație, această tehnică îi permite compozitoarei să obțină cele mai bune rezultate cu orice fel de grup muzical”

(Contemporanul, București) inclusiv cu noi studenții de la meloterapie.

Masterand

Mota(Incze)Rodica

Universitatea Transilvania, Brașov

Facultatea de Muzică

Master Meloterapie

Terapii muzicale

Chiar dacă la început am fost puțin sceptică în privința acestui modul de terapie muzicală – aplicații, activitatea desfășurată de-a lungul celor șase întâlniri cu d-na Liana Alexandra Moraru mi-a confirmat faptul că mă înșelasem amarnic. Am fost neașteptat de plăcut surprinsă să descopăr că există programe pe calculator care pot fi extraordinar de utile și

de necesare în viitoarea profesiune pe care ne-am ales-o, aceea de meloterapeuți.

D-na Liana Alexandra s-a înarmat cu multă răbdare și tact și ne-a explicat pe îndelete ce face fiecare program și cum poate fi el folosit pentru bune rezultate terapeutice. A fost surprinzător să descoperim că există programe care pot transforma imaginea în sunet – **MID Image** (ne-am “auzit” propriile chipuri, prin fotografierea lor și convertirea în sunete muzicale), că există programe care permit vizualizarea muzicii și urmărirea notelor prin intermediul culorilor – **MAMPlayer**. Am fost uimiți să aflăm că putem compune noi înșine melodii terapeutice cu ajutorul unui program foarte deștept numit **Band in a Box**, folosindu-ne de enorm de multe stiluri muzicale existente deja în memoria programului. Un program care armonizează și recrează stilul preferat, doar cu un mic efort din partea noastră.

Am fost, iar, fascinată să descopăr programul **Mozart DiceGame** prin care, apăsând aleatoriu pe numerele din tabelul existent în program, am putut asculta piese muzicale compuse în stilul mozartian. Cu ocazia asta am aflat și lucruri inedite despre modul în care ilustrul compozitor își compunea multe dintre lucrări. Prin accesul la programul **Mozart 6**, am putut scrie partituri ce pot fi audiate și, bineînțeles, printate.

A fost o ocazie nemaipomenită de a descoperi că muzica se poate face și altfel decât prin instrumente acustice, că și cei care nu au o pregătire instrumentală temeinică pot face muzică prin intermediul unor astfel de programe atât de inteligent construite. Sunt mai mult decât sigură că voi folosi această oportunitate în activitatea mea viitoare din domeniul meloterapeutic.

Ma bucur enorm că am avut această șansă, că doi oameni extraordinari precum d-na Liana Alexandru Moraru și d-nul Șerban Nichifor ne-au deschis ochii și ne-au împărtășit din tainele acestei neașteptate fațete ale muzicii. Sunt extrem de încântată că există un CD care să reflecte activitatea de la curs, după cum sunt foarte fericită când îmi ascult muzica propriului chip și vizualizez imaginea special creată pe marginea acestei muzici. O șansă unică pentru a cărei existență voi fi recunoscătoare tot timpul de-acum încolo!

VLAD MITRUȚ LOREDANA

Anul 1 – Master Meloterapie

Universitatea Transilvania Brașov

Universitatea „Transilvania din Braşov”
MASTER MELOTERAPIE, semestrul 2,
Terapie muzicală aplicaţii,
Lucrări de Laborator cu Prof. univ. Dr. Liana Alexandra-
Moraru
Cursant Maria-Ecaterina Hanke

Lucrările de Laborator cu Prof. univ. Dr. Liana Alexandra-Moraru au oferit o gamă largă de posibilităţi referitoare la aplicarea *COMPUTER MUSIC*-ului în meloterapie. S-au abordat diferite domenii în acest sens, de la folosirea programelor de redactat partituri, de compoziţie, de editare muzicale ş. a. m. d. – până la crearea unor imagini pe baza muzicii şi invers: transformarea unor imagini în muzică.

Am învăţat să creăm muzică relaxantă, apelând, cu ajutorul programelor amintite, la diferite tipuri de instrumente muzicale. Astfel un meloterapeut, cunoscător al acestor programe, poate alege şi crea pentru fiecare pacient în parte muzica potrivită, cu instrumentele muzicale cele mai adecvate tratamentului acestuia. Calculatorul – care ar putea fi chiar generatorul îmbolnăvirii pacientului – devine astfel un asociat deosebit de util şi eficient în vindecarea acestuia. Cunoaşterea acestor programe muzicale poate aşadar nu numai uşura, ci – în primul rând – diversifica modalităţile de abordare ale tratamentului meloterapeutic.

Orele petrecute la aceste Lucrări de Laborator și cunoștințele acumulate ne pot fi de real folos în meloterapie, iar DVD-ul realizat rămâne un document grăitor și, în același timp, o amintire frumoasă pentru fiecare cursant care a participat la aceste aplicații.

***

Ultimul interviu dat de
compozitoarea si profesoara

LIANA ALEXANDRA

- interviul a fost realizat de Georgiana Mirica in
noiembrie 2010, la Universitatea Nationala de
Muzica din Bucuresti -

1. *Ce v-a determinat să alegeți meseria de compozitor?
O considerați o meserie sau o vocație?*

Am ales această meserie pentru că mi-a plăcut și atunci probabil că a fost vocația vieții mele. Sigur, ea devine și meserie, dar devine o meserie după ce depășești stadiul acela de pasiune și de creație, de dorință, de necesitate de a crea. Chiar ce m-a determinat nu pot să răspund, cu toată sinceritatea, pentru că eu am pornit educația muzicală din fragedă copilărie. Muzica a fost primul limbaj pe care l-am învățat, am învățat întâi să scriu note, să citesc note la 3 ani și, abia după aceea alfabetul. E greu de spus ce m-a determinat. Probabil că am crescut în mediul muzical și asta mi-a plăcut. Eu am făcut liceul teoretic unde am învățat foarte bine. Am ieșit șefă de promoție la liceul *Gheorghe Lazăr*, puteam să aleg orice, dar am ales-o pentru că atunci mi-a plăcut. Sigur, acum poate mi-am mai schimbat din păreri, dar cariera e consolidată într-o direcție.

Cred că dacă aș fi din nou la 18 ani n-aș mai porni să fac muzică din nou. Deși m-am afirmat -cred- unii spun că plenar-adică am compus mult –sunt- prezentă, un compozitor –cred că răsfățat până la urmă de soartă prin solicitările pe care le am. Dar, având o dublă sau triplă

participare și existență în viață. De exemplu, catedra impune o anumită rigoare.

Prezența la catedră ca profesor și viața socială își au regulile lor, creația e cu totul altceva, eu sunt profund dezamăgită de răutățile colegilor. Adică nu mi-aș fi putut imagina că în acest domeniu, răutatea umană – pe cât e de frumos limbajul muzical - e atât de mare. Și din acest punct de vedere, dacă aș avea 18 ani, nu aș mai face muzică. Adică, nu mi-aș imagina că mă întâlnesc cu niște răutați –invidie – atât de mare, încât se plătesc unele și cu viața. La modul fizic. Eu sunt căsătorită cu un compozitor, suntem împreună de o viață, noi nu ne-am invidiat și nu ne-am urât niciodată. Probabil că facem o excepție. Eu nu pot să fiu invidioasă pe cineva că a produs.

2. *Aveți un compozitor preferat? Dacă da, v-a influențat acesta într-un fel propriile compoziții?*

E greu de spus. Îmi plac compozitori din toate genurile, din toate stilurile. Îmi place foarte mult folclorul românesc. Dacă e să spun, compozitorul preferat e etos-ul nostru, românesc, totuși mă definește ca și autoare, ca stare de spirit. Tehnic, sigur, toate mijloacele tehnice.

3. *Ați compus lucrări în genuri diferite: simfonic, vocal-sinfonic, concertant, de operă, cameral. Dintre acestea, aveți predilecție pentru un anumit gen?*

Da, genul simfonic , vocal-sinfonic și opera. Deci, genurile ample, acestea mă și definesc.

4. *În care dintre lucrările dumneavoastră vă regăsiți cel mai bine?*

Cred că în simfonii. Pentru că nu le-am scris niciodată la cerere. De exemplu, concertele instrumentale, toate s-au născut din cerere. De aici unele combinații care par stranii: flaut și violă, concert pt. pian sau pt. 2 pian, sau pian la 4 mâini, concert pt. colarinet, pt. saxofon, 5 soliști

și orchestră. Au fost solicitări nominale. La simfonii a fost doar solicitarea sufletului.

5. *În ce formație instrumentală regăsiți cel mai bine echilibrul sonor?*

În orchestră și mai nou și în computer.

6. *Mi-ați putea spune anumite trăsături specifice definirii stilului personal?*

Cred că sunt neoromantică, așa cum mi-au spus mulți. Adică îmbin tehnici foarte moderne de compoziție, dar dacă nu sună și frumos mie nu-mi plac. Frumos nu înseamnă neapărat euforic, sau eufonie, poate să fie și dramatic dar nu m-am supărat când mi-au spus mulți muzicologi că sunt neoromantică.

7. *Sunteți o adeptă a programatismului sau vă regăsiți mai mult în muzica pură?*

În muzică și matematică. În asta mi-am dat și doctoratul.

8. *Ce vă inspiră pentru a compune și care sunt locurile favorite?*

Ideea muzicală în sine mă inspiră. Eu cu mine însămi.

9. *Credeți în geniul Mozart sau în muncă stăruitoare pentru a deveni geniu?*

Mozart în sine e un geniu. Sigur!

10. *Cum v-ați judeca propria creație în calitate de critic muzical, dacă aceasta ar aparține unui alt compozitor?*

Cu lupa criticului care are o meserie în mână. Nu cu sentimentul, ci obiectiv.

11. *Activitatea dvs. reunește mai multe direcții: pedagog, compozitor, mem-bru al unor uniuni de creație. Cum se îmbină toate aceste preocupări?*

O muncă asiduă.

12. *Care sunt perspectivele muzicii secolului XX?*

Este secolul cel mai frumos, cu cele mai multe stiluri.

13. *Cum vedeți muzica astăzi?*

Variată, așa cum e și omenirea. Eu sunt pozitivă.

14. *Un gând concluziv...*

Succes și pace pentru toată lumea și inspirație tuturor compozitoarelor.

LIANA ALEXANDRA [Z. L.]

Mai întâi am primit un SMS: “ În noaptea aceasta a murit marea compozitoare *Liana Alexandra* ”. Semnat – Șerban Nichifor, compozitorul, pedagogul, omul de atitudine, perechea de viață și de artă celei care... Nu. Nu se poate ! Am format imediat numărul de telefon. Soțul ei era înca în stare de șoc. Vorbea precipitat. O congestie cerebrală. S-a simțit rău în ultimele zile. Vorbea greu, jumătați de cuvinte... “Și, la doctor?”. “N-a vrut să meargă”.

De când o cunosc ? De când a primit premiul Asociației Culturale Mondiale a Evreilor Originari din România - A.C.M.E.O.R., acordat “personalităților culturale românești care promovează prietenia între România și Israel”. Eram în Sala ARCUB. Pe podium a apărut o făptura făcută să fie lumină printre oameni. A vorbit puțin, apoi s-a așezat la pian și ne-a cântat un fragment dintr-o compoziție; creația ei. Cine spune că muzica simfonică e greu de înțeles, nu face decât să vehiculeze o prejudecată, închizând butonul radioului numai când aude că se transmite concertul unui contemporan. **Muzica pe care-o ascultam semăna cu razele filtrate prin vitraliile unei catedrale: suave, “vorbind” la fel de tulburător cum o făceau preclasicii. Erau acolo seninatate amară după zbucium, plutire după frângere, uneori, ghemuire în sine, cum fac copii după ce au plans.**

Am întâlnit-o pe urmă la evenimentele artistice organizate de Asociația Culturală de Prietenie România-Israel - ACPRI – se număra printre vicepreședinții Asociației -, la atâtea Festivaluri “Enescu” ori matinee de răsunet, la Centrul Comunitar Evreiesc... Ne-am imprietenit. N-am să uit cum a venit cu soțul ei, când eram la spital, imobilizată, după ce suferisem un accident la un picior. Cum mi-a adus flori și ciocolată; ea , Liana, nume de floare. Cum vorbeam la telefon, cum ne trimiteam *e-mail*-uri. Chiar de anul nou ne-am urat de bine una celeilalte cu fulgi muzicali și căsuțe de basm și oameni de zăpadă.

Poate-a plecat să cânte lui Dumnezeu muzica ei.

Iulia Deleanu

**Revista REALITATEA EVREIASCA, Publicatie a
Federației Comunităților Evreiești din România, Anul LV,
Nr.354-355 (1154-1155), 1- 31 Ianuarie 2011, 25 TEVET, 26
SVAT 5771, pag. 20**

REMEMBER LIANA ALEXANDRA

A plecat dintre noi **LIANA ALEXANDRA**, prim-vicepreședinte din prima zi de la înființarea Asociației Culturale de Prietenie România-Israel (1990).

Născută în anul 1947, după absolvirea Universității Naționale de Muzică din București, cu specializări la Weimar și Darmstadt, **LIANA ALEXANDRA** parcurge toate treptele didactice, devenind Profesor universitar Dr. Pedagog cu vocație, în același timp pianistă de virtuozitate și daruită compozitoare, se bucură de recunoaștere națională și internațională: 1978 – Marele Premiu al Fundației Gaudeamus (Olanda), de șapte ori laureată a Premiului Uniunii Compozitorilor din România, 1980 – Premiul Academiei Române. Pe lângă alte zeci de premii obținute în SUA este desemnată de opt ori Femeia Anului. În 1990 compune *Simfonia a VIII-a Ierusalim* și, după Premiul Beer Sheva (1986), în anul 1997 i se acordă Premiul ACMEOR de Prietenie România-Israel.

Asociația Culturală de Prietenie România-Israel deplânge plecarea neașteptată și mult prea timpurie a minunatului om și prieten care a fost **LIANA ALEXANDRA.**”

Prof. Veronica Bârlădeanu

Asociația Culturală de Prietenie România-Israel

Revista “Jurnalul Săptămânii”, Tel Aviv, Ianuarie 2011, pag.2

In Memoriam LIANA ALEXANDRA

Negurile acestui capricios ianuarie bucureștean au răpit-o pe neașteptate și mult prea devreme pe muziciană complexă, pe inspirată și prolifică compozitoare **LIANA ALEXANDRA**, pe profesorul universitar de compoziție și orchestrație, pedagog dăruit, pianistă de virtuozitate și OM în agora, prea modest pentru a-și fi mediatizat recunoașterea națională și internațională, consacrarea de care s-a bucurat până la plecarea dintre noi, în plină putere de creație.

Născută în anul 1947, absolventă a Universității Naționale de Muzică din București (1971), a compus numeroase lucrări, genurile sale de consacrare fiind cel simfonic, vocal-sinfonic și concertant (8 simfonii, 3 opere, 7 concerte instrumentale, 4 cantate, un oratoriu pe teme biblice, precum și numeroase variate lucrări camerale).

Voi aminti cu emoție și închinare doar câteva dintre multele distincții ce i s-au acordat și în mod special pe cele ce vizează spațiul american: 1980 – Premiul Academiei Române și Premiul Gaudeamus (Olanda), de șapte ori laureată a Uniunii Compozitorilor din România, 12 premii obținute în SUA, printre care *Five Hundered Leaders of Influence* (1986, 1989), *Medalia Mileniului II* (2000), *Cercetătorul Anului 2001*, *Premiul Internațional al Păcii* (Uniunea Convenției Culturale a USA) 2003.

În anul 1990, împreună cu soțul ei, Conf. univ. Dr. compozitorul și violoncelistul Șerban Nichifor, a înființat duo-ul *Intermedia-Nuova Musica Consonante*, axat preponderant pe

promovarea muzicii contemporane circumscrise stilului neoconsonant predominant în muzica americană a secolului XX. Din anul 2002 *Nuova Musica Consonante*, prin înscrierea sa în planul INC – USA, devine *Nuova Musica Consonante - Living Music Foundation USA*, iar, din 2011, *Liana Alexandra – Nuova Musica Consonante – Living Music Foundation USA* în cadrul prestigioasei organizații *European Conference of Promoters of New Music* (ECPNM).

Îi însoțim cu gândul pașii în eternitate, pentru eternitate !

M. N. Rusu

Revista “Lumina Lina” / “Gracious Light”, Romanian Institute of Orthodox Theology and Spirituality, An XVI/Nr.1, Ianuarie-Martie 2011, pag. 80, New York

O VIE AMINTIRE...

Când rostesc numele doamnei LIANA ALEXANDRA, fără să exagerez cu ceva, mă cuprind fiori, nenumărate emoții deoarece domnia sa a fost printre primele mele repere în a lua contact cu muzica nouă. Până în 2005, aunci când am avut șansa de a o cunoaște, de a o întâlni , prin intermediul carismaticului și energicului compozitor și soț Șerban Nichifor, noțiunea de muzică nouă era pentru mine ceva mai mult decât străin, abstract...

Însă, ce mult mă bucur de acea după-amiază. Se spune că nimic nu e întâmplător. Oricât s-ar stradui unii să explice și să

demonstreze prin argumente științifice, hazardul nu are niciun fel de putere.

Totul a fost excelent proiectat. Și parcă îmi amintesc, ca fiind acum, când povestesc. În acea după-amiază, fiind în căutare de un loc de studiu am intrat în fosta sală Chopin, a Conservatorului bucureștean. M-a întâmpinat, cu zâmbet sincer, cu o amabilitate deosebită, neștiind că în fața ochilor mei se afla acea personalitate ce avea să-mi schimbe radical destinul meu artistic. Căutam o piesă din repertoriul nou, după anii 1970. Mi se părea un lucru dificil, deoarece nu aveam un feedback necesar.

Dar, ceva s-a schimbat din acel moment. Discuțiile, interesul manifestat, generozitatea domniei sale m-au fascinat. O asemenea influență a avut darul de a –mi schimba orientarea mea muzicală.

În mai puțin de două săptămâni, piesa “Quasi Cadenza”, o lucrare de referință în repertoriul violonistic postmodern mi-a devenit o lucrare preferată, nelipsită din aproape niciun recital personal.

Ce mult contează acest lucru, să cunoști compozitorul, omul deosebit aflat la locul potrivit.

Doamna LIANA ALEXANDRA este mai mult decât un pedagog. Este și va rămâne cu adevărat O DOAMNA, o prezență distinsă, o vie amintire ce o voi purta mereu în suflet!

De aceea o consider o artistă completă de secol XX care mi-a arătat cum anume poate evolua creația, prin reevaluarea componentei consonante, ce apropie umanul din fiecare din noi.

Pentru toate aceste viziuni noi asupra artei, rămân dator Doamnei LIANA ALEXANDRA și mereu va avea mereu, o vie amintire.

Prof.Dr. Daniel Mihai

26 Aprilie 2011

Ce reprezintă pentru cunoașterea mea muzicală LIANA ALEXANDRA

Prin anii '70 am ascultat la radio o piesă foarte interesantă de Șerban Nichifor, și alta, curând după aceea, una de Liana Alexandra. Am mers la marele magazin „Muzica” de pe Calea Victoriei și am întrebat dacă nu există cumva discuri cu muzica acestor compozitori. Mi s-a răspuns că nu există în stoc dar vor fi căutate și voi fi anunțat telefonic, numărul meu fiind cunoscut ca vechi client al magazinului. Totodată mi s-a spus că cei doi compozitori sunt soț și soție. Peste câteva zile am primit un telefon de la Șerban Nichifor care aflase cu surprindere că m-am interesat de dânsul și de soție și că dorește să mă cunoască. L-am invitat la mine și așa a început o prietenie legată, evident, de muzică și de o stimă reciprocă. Apoi am cunoscut-o și pe Liana Alexandra. De atunci am urmărit cu mare atenție tot ce prindeam pe la radio, rareori prin săli de concert cu recitaluri sau câte o simfonie a celor doi soți. Șerban mi-a dăruit o casetă cu simfoniile sale americane și cu două simfonii ale Lianeii care m-au încântat. Pentru coperta discului cu cele două simfonii americane i-am oferit o fotografie dintr-unul din parcurile naționale din SUA. Cu Șerban Nichifor apoi am înființat împreună „Asociația de prietenie România-Belgia” care a avut o frumoasă activitate, cu concerte și recitaluri. În acestea au fost executate și piese de Liana Alexandra și de Șerban Nichifor, ea la pian și el la violoncel.

Mărturisesc că un am fost un fan al muzicii contemporane, ca meloman neșcolit neputând să înțeleg logica ei. Ascultând cu atenție tot ce am putut să prind pe la radio, să găsesc câte un disc sau casetă din muzica Lianeii Alexandra, am început să mă familiarizez cu noul limbaj al unei părți a muzicii contemporane, adică ceea ce cei doi soți au numit „Nuova Musica Consonante” prin care vroiau să readucă în muzică regulile clasice de compunere, după dezastrul adus de dodecafonism și alte curente aberante apărute în a doua jumătate a secolului trecut. Din muzica Lianeii Alexandra am învățat să înțeleg ceva din muzica contemporană, am aflat că se pot realiza compoziții numai pentru

percuționiști („*Ritmuri pentru patru percuționiști*”), am aflat că se poate scrie o operă cu iz polițist (*În labirint*), cât de expresivă poate fi muzica repetitivă („*Crăiasa ghețurilor*”), sau valențele noi ce pot fi concepute pentru orgă, harpă și block-flöte, fără a mai vorbi de utilizarea benzii de magnetofon sau a calculatorului, nu pentru a dovedi modernitate ci pentru a da relief și fațete noi ideilor muzicale. Din păcate nu cunosc suficient vasta operă a Liane Alexandra (se pare peste 100 numere de opusuri) dar este o deficiență a editorilor de discuri de la noi care nu se ocupă deloc de promova-rea muzicii românești noi, ceea ce este un atentat la cultura națională.

Ca un continuu ascultător al posturilor de radio și asiduu cititor al unor reviste străine am constatat invazia muzicii baroce cu tot felul de nume scoase din anonimatul istoriei, cu muzică agreabilă, anostă și tot aceeași, dar peste toate aceste nume rămân să strălucească aștri, precum Bach și Händl. Cu muzica contemporană trăim același fenomen, o pletoră de nume cu piese prezentate în primă (și ultimă) audiție, ce nu ne spun nimic, peste care vor rămâne să se înalțe însă câteva vârfuri dar, noi contemporanii, le desprindem greu din marasmul general. Printre aceste vârfuri este, și va rămâne fără îndoială, Liana Alexandra, una din cele mai luminoase și performante figuri ale muzicii actuale de la noi, recunoscută și multipremiată și peste hotare. Plecarea ei prematură pentru a trece în istorie lasă un gol în actualitate și multe regrete pentru tot ce nu a apucat să ne spună. Eu personal îi port o mare grațitudine pentru că m-a apropiat de muzica contemporană, mi-a deschis asufletul spre un fascinant univers de sunete, îmbinate în chipuri noi dar, spre deosebire de mulți „moderniști”, inteligibile, chiar dacă necesită uneori o audiere repetată. Înțelegerea muzicii contemporane dă satisfacția matematicianului care a rezolvat o problemă dificilă sau a alpinistului care, după o luptă crâncenă cu stânca, a atins vârful. Liana Alexandra m-a învățat care sunt căile pentru a atinge piscurile muzicii contemporane, nu ușoare dar deschizătoare de noi perspective și satisfacții sufletești.

Prof. Univ. Marcian Bleahu

Gânduri pentru Liana Alexandra

Draga mea, sunt sigură că de acolo de sus mă auzi și mă înțelegi. Am pierdut o prietenă adevărată. Îți mai aduci aminte cum ne-am cunoscut? Ai venit la noi conducând o echipă de evaluatori naționali atunci când ne-ai impresionat prin profesionalismul tău, prin pregătirea profundă pe care ai făcut-o pentru a fi cât mai eficientă. Sincer am observat o minte organizată cum nu am mai întâlnit în viața mea. Noi, toți colegii de la Facultatea de Muzică ai Universității din Oradea îți suntem profund recunoscători pentru acea critică constructivă pe care ne-ai făcut-o cu blândețe și exigență, cu responsabilitate și colegialitate. Specializările noastre acreditate au astăzi în managementul lor și o părticică din sufletul tău nobil. Personal am constatat, alături de o pregătire profesional – științifică remarcabilă modestia și valoarea omului de artă, de cultură.

Îți mulțumesc Liana că după aceea ai avut încredere în mine și am făcut echipă în câteva evaluări ARACIS în țară. Îți mulțumesc că am reușit să învăț de la tine că exigența poate face casă foarte bună cu bunătatea și noblețea. Am suferit, și încă sufăr deoarece ai plecat prea repede, pentru că îmi propusesem să ne cunoaștem mai profund și mai deaproape. Au rămas prea multe lucruri nefăcute și nespuse ...

Noi toți îl rugăm pe Bunul Dumnezeu să te ocrotească în împărăția Lui.

Cu cele mai curate gânduri, cu durere și cu înălțătoare sentimente,

*Profesor universitar doctor **Agneta Marcu**, decanul Facultății de Muzică al Universității din Oradea.*

Oradea, 25 aprilie 2011

Liana Alexandra a fost pentru mine o prietena foarte buna si apropiata. Ne cunonsteam din anul 1978. Pentru mine este o pierdere foarte mare, faptul ca Liana nu mai este in viata, imi lipseste ca om si ca muziciana.

Toate piesele, pe care Domnia sa le-a compus pentru orga, mi le-a dedicat mie. Eu le-am interpretat cu multa placere permanent in turneele pe care le-am facut in multe tari si la prestigiose festivaluri internationale. Cronica muzicala a avut multe laude pentru aceste piese interesante si pentru aceasta compozitoare de geniu.

Imi doresc din toata inima ca muzica **Lianeii Alexandra**, care cuprinde numeroase lucrari simfonice, vocal-simfonice si concertante, sa fie interpretata si auzita, si in viitor, in multe sali de concerte din Romania si de peste hotare.

Ilse Maria Reich

27 Aprilie 2011

In memoriam Liana Alexandra

Atunci când vorbim despre o persoană la timpul trecut, ne gândim la imaginile care ne vin în memorie, ca semn că cineva nu a fost dat uitării. Atunci când vorbim despre o persoană la timpul prezent, ne plasăm într-un raport de unitate temporală între trecut și viitor. Personalitatea regretatei Liana Alexandra, atunci când este evocată prin prisma operei sale, îmbină reflectarea în conștiință a unei creații care își află originile în puncte temporale lăsate în urmă și care dăinuie în câmpul culturii într-un etern prezent.

Orice operă de artă dăruită cu harul virtuții estetice depășește orice limitare temporală. Or, creațiile muzicale și studiile muzicologice ale Liane Alexandra sunt circumscrise unei moșteniri culturale nepieritoare, pe care regretata compozitoare și savantă o lasă generațiilor viitoare. Opera sa rămâne o mărturie de neșters, la care se adaugă amintirile celor care au cunoscut-o personal, fie ca studenți sau colegi de breaslă. Personal, îmi amintesc de regretata maestră atât prin contribuțiile sale deosebit de valoroase în domeniul creației muzicale, cât și prin cunoștințele pe care aceasta le-a descoperit, cu generozitate, tuturor celor care au descifrat tainele formelor și analizelor muzicale tocmai datorită acestei personalități pentru care arhitectura muzicală a constituit temelia propriilor creații construite cu talent și dragoste pentru muzică.

Liana Alexandra reunește **indivizibilul** — creația care este circumscrisă unicității — cu **valoarea**, având însemnătate nu doar în câmpul conștiinței sociale (compozitoarea bucurându-se încă din timpul vieții de recunoaștere internațională), ci și în vârful ierarhiei artei și culturii fără frontiere. Prin urmare, nu putem vorbi despre Liana Alexandra la timpul trecut, deoarece compozitoarea există în **prezent** prin opera muzicală și literatura științifică de specialitate, iar toate aceste contribuții însumate constituie adevărate trepte către spiritualitatea izvorâtă din creația artistică.

Permanent preocupată de viața muzicală, având o vie înclinație către starea intelectuală și afectivă deosebit de intensă, Liana Alexandra rămâne un exemplu care strălucește prin opera sa, asemeni unei lumânări care va fi ars cu intensitatea care a mistuit-o, prematur, pe altarul muzicii. De fapt, în Antichitate, altarul era locul de jertfă și îmi amintesc că, odată, marele compozitor Ștefan Niculescu mi-a spus că drumul muzicianului decis să meargă până la capăt pe calea care i-a fost hărăzită este o Golgotă. Personal, cred în resurecția creatorului prin opera sa, cred că ceea ce rămâne din amintirea unui artist sunt operele sale, pentru că dacă omul nu este perfect, muzica poate accede către perfecțiune prin armonia pe care o aduce în mijlocul oamenilor. Dacă omul este muritor, limbajul muzical este nepieritor. Dar miracolul muzicii se produce doar atunci când este statornicită deplina consonanță între cei care creează

partitura și cei care o tălmăcesc și o ascultă, respectiv atunci când se creează o balanță între plăcerea compozitorului de a se dăruia semenilor prin arta sunetelor și plăcerea ascultătorului de a primi mesajul culturii. În cazul Lianeii Alexandra acest raport este unul de egalitate.

Un gând aparte de recunoștință pentru toate lucrurile frumoase pe care regretata maestră le-a înfăptuit pentru societate, atât în domeniul creației muzicale, cât și al cercetării muzicologice, va rămâne permanent în inimile celor pentru care Profesorul este un îndrumător, un mentor care transformă treptat, prin cunoștințe și pregătirea sa de specialitate, ucenicul muzician într-un profesionist pe băncile școlii.

Requiem aeternam Liana Alexandra.

Adrian Mociulschi R

OMAGIU LUMINII: OMAGIU DOAMNEI LIANA ALEXANDRA

Cum să construiești omagiu din cuvinte unui om căruia i-ai putea asocia lumina, zâmbetul de dincolo de rostire și o modestie care pare neverosimilă pentru lumea în care trăim, pentru felul agresiv în care fiecare caută să se pună în valoare – oricum mai mult decât merită...?

Cu ce raze de soare să scriu despre prezența – pe care nu o pot numi „amintire” – a celei care m-a îndrumat în aprofundarea disciplinei pe care astăzi o predau, și eu, la rândul meu? Cum aș putea mulțumi pentru faptul că a știut să fie cel mai discret profesor din toți pe care am avut bucuria să-i am, fără mania discipolilor și a măiestriei sale, fără exagarea de sine în fața studenților săi... Mereu caldă, prietenoasă – dar sobră în performanța didactică și componistică, mereu prezentă, demnă, dar atât de tainică... departe de cuvintele rostite despre sine, despre propria creație, despre ideile care o animau...

Doamna Liana Alexandra s-a ascuns în veșnicie foarte devreme, prea devreme... Îmi pare rău pentru generațiile de studenți care o vor asculta de cum încolo vorbind – și mai convingător – doar din muzica sa, din partiturile sale, din amintirile noastre frumoase pe care continui să refuz să le numesc „amintiri”, spunându-le „prezență”.

Doamna Liana Alexandra va vorbi de acum încolo din glasul co-autorului marii lor povești de iubire, profesorul, muzicologul și compozitorul Șerban Nichifor, cel care spunea că jumătate din sine a plecat cu aleasa inimii sale, iar jumătate din ea continuă să trăiască prin el.

Și va vorbi. Continuă să vorbească, căci orice act artistic privilegiat se află dincolo de cuvinte, acolo unde veșnicia se cucerește pentru o singură lacrimă, pentru un singur suspin sau un gând senin. O mult prea tristă zi de ianuarie ne-a adus aminte că muzica este croită mai ales

din tăceri, căci tăcerile vorbesc – la fel ca și în viață – mai mult decât cuvintele, decât sunetele. Muzica este mai ales ceea ce nu se aude, ceea ce s-a depozitat în amintirile frumoase pe care știi să le lași în urma ta. Toate celelalte sunt doar semnele văzute ale unor realități pe care, pentru a le revela, trebuie să le aproximăm prin sunete. Ceea ce auzim din muzică constituie prețul plătit pentru a împărtăși bucuria de dincolo de ea. Coborâm la ceea ce este, la expresia sonoră pentru că altfel am rămâne singuri în frumusețea care ne-ar înlănțui.

Doamna a ales să ne împărtășească frumusețea inimii sale, din care a izvorât arta sonoră cu simplitatea firească a copiilor care se joacă în mijlocul unei poieni însozite. Doamna Liana Alexandra știa că frumusețea eliberează numai când este împărtășită, altfel devine singurătate. Acea singurătate care nu rodește, care nu înflorește în taină, care nu-și deschide lumina spre alții pe acele căi de nimeni știute...

Eu am văzut lumina ei și din băncile mici ale conservatorului – în vremea când Domnia sa ne deschidea tainele formelor și analizelor muzicale, mi-o amintesc atât de clar și din serile muzicale minunate în care interpreta – în duo – lucrările pe care le zămislise în orele de veghe artistică. Și o văd și acum, când dorul de ea mă copleșește, când o aud rostind frumoasele sale lecții de dincolo de vreme... în sălile care răsună a veșnicie.

Am auzit-o tot timpul în care mă simțeam, câteodată, aproape singură. Timpul în care visam – ca și azi - la o lume în care să nu se mai valorifice doar arta publicului abundent, în care să conteze calitatea morală a artei noastre. Chiar și valoarea devine, în contextul seninătății sufletești, un concept lipsit de un spectru complet de rezonanță: armonicile ei se estompează în dreptul unei contemporaneități insuficiente în moralitate, dar crispată în încercarea de a crea și menține aparența moralității.

Am auzit-o și atunci când visam ca, dincolo de virtuozitate și prestanță culturală, să simt, să văd opera muzicală ca pe o necesitate spirituală – mai mult decât estetică, atunci când visam la arta care trebuie pururea hrănită de iubire, de o viață curată și limpede, de frumuseșea nepieritoare, statornică.

Cuvintele sunt întotdeauna prea puține atunci când încerci să vorbești despre cei pe care-i iubești. Tăcerea este virtutea rară, singura care poate supraviețui în vecinătatea marii muzici, a marilor iubiri; prea puțini însă suntem capabili de ea.

Doamna Liana Alexandra ne vorbește din lumină despre singurul lucru ce nu se învață în academiile de artă: ***va trebui să dăm seama despre fiecare sunet pentru care l-am ascultat – fără a-l iubi.***

Etern omagiu Doamnei și prezenței sale luminoase.

Cu deosebit respect și recunoștință, de dincolo de timp,

Petruța Măniuț Coroiu, Univ. Transilvania Brașov

Liana, colega noastră cu o inteligență excepțională, a fost prima în decursul scolii, iar dacă alăturăm acestui dar Dumnezeuiesc și harul talentului muzical, putem spera să creionăm ce fel de om a fost. Gradul de excepțională strălucire în atâtea domenii este probabil motivul pentru care mulți dintre noi nu au înțeles-o decât parțial: varfurile prea înalte sunt inaccesibile oamenilor obișnuiți și doar cei aleși, cei pregătiți și dotați ca să le cucerească pot avea

privilegiul de a privi de pe inaltimea lor lumea intreaga. Liana traia intr-o lume in care aerul era pur si rarefiat.

Pentru noi ceilalti, raman doar cuvintele de admiratie la adresa ei si bucuria de a fi fost - pentru scurte sau mail lungi perioade de timp langa ea. Am iubit-o pentru viata interioara pe care simteam ca o traieste, pentru faptul ca a avut dorinta de a ne vedea in ciuda preocuparilor noastre mondene, pentru modestia unei prezente puternic intelectualizate, cu realizari, creatii - daruri de suflet - ce vor ramane in memoria noastra chiar daca sunt mai putin intelese.

Sunt mandru ca am facut parte din aceasta generatie, ca am avut privilegiul de a fi colegi. Putini au avut forta de a se inalta la nivelul Lianeii, poate de aceea cu tristete o elogiez... sunt pierderi ce nu pot fi evaluate.

*****

Imi permit sa adaug si cateva versuri pe care un coleg din USA, Sorin Davidescu, mi le-a trimis imediat dupa anuntul disparitiei Lianeii.

Liana
Amintirea ta ma cauta-n tristete
Un concert de pian ce n-a ajuns
la final, ultima nota
Ne vom intalni candva, mai curand sau mai tarziu
Ziua anume nu conteaza
Acolo unde rautatea oamenilor e primita cu scarba
Senina ti-e fruntea, cu audienta de milioane
Vei scrie atunci ultima nota
Tacerea va cadea alene.

Dr. Petre Popescu
senior astronomer
Astronomical Institute of Romanian Academy
www.astro.ro

Cuvinte mici pentru un mare om

...de ce nu știm să prețuim cu adevărat oamenii valoroși, care au însemnat atât de mult pentru mai multe generații...?

Am cunoscut în anii studenției un compozitor important în persoana doamnei profesoare Liana Alexandra. Era CRĂIASA muzicii românești, și nu doar prin opera pentru copii “Crăiasa zăpezii”. Anii au trecut și am avut onoarea și privilegiul de a fi colegi la același Conservator. Am asistat neputincios la plecarea sa în eternitate ...a fost șocant!!!...era un om atât de viu și de optimist... Poate că nu mă voi obișnui nicicând cu faptul că nu o voi reîntâlni pe hol pentru un simplu salut cordial. Și îmi este greu, pentru că nu îi voi mai vedea zîmbetul decât în sufletul meu.

Vreau să sper că mai suntem câțiva care să îi mulțumim pentru că destinul dumneaei s-a intersectat și cu destinele noastre.

*Vlad Dimulescu,
Mai 2011, București.*

IN AETERNUM

Tot ce am compus începând din august 1978 s-a născut din dragoste, dintr-o eternă dragoste pentru scumpa mea soție **LIANA ALEXANDRA**, ilustra compozitoare ce a părăsit aceasta lume cu mult înainte de vreme, în noaptea de 9 spre 10 ianuarie 2011...

... Septembrie 1979... Eram pe-atunci foarte tineri și fericiți că Dumnezeu ne oferise deja primul an de dragoste absolută !
Trăiam într-o lume paralelă - doar a noastră ! - și nu ne interesa nimic altceva !

Totul s-a proiectat direct și în muzicile noastre, până atunci mai abstracte (conforme normelor stilistice ale școlii românești contemporane, ce promovează tratarea unor elemente ale folclorului ancestral prin noi tehnici componistice preluate din cultura vest-europeană), dar care au devenit imediat foarte consonante, armonizate cu dragostea ce ne făcea atât de fericiți ! Practic, grație acestei iubiri cu adevărat transcendentală, prin creațiile noastre a apărut în muzica cultă românească o nouă direcție stilistică: *“new consonant music”* (*“nuova musica consonante”*), sincronizată în special cu școala nord-americană, de care am fost amândoi cel mai atașați. De altfel, după 1990, această direcție inițiată de noi s-a oficializat și prin crearea *“Nuova Musica Consonante Living Music Foundation USA”* (membră a *“Vox Novus New York”* și a *“European Conference of Promoters of New Music”* – ECPNM), în complementaritate cu genul *“visual music”* în care am avut de asemenea prioritate absolută în România, fiind premiați și recunoscuți ca atare și de prestigioasa Northeastern University din Boston, Massachusetts (USA) - centrul pilot al acestui deosebit de important domeniu de avangardă.

Așadar, în septembrie 1979, cu totul întâmplător, am început să citesc “Domnișoara Christina” de Mircea Eliade. De la primele rânduri am fost fascinat de minunata poveste de dragoste ce m-a “transpus” instantaneu în universul magic creat de marele scriitor. Era de fapt o realitate complexă, căci trăiam simultan atât în lumea “Domnișoarei Christina”, cât și în cea a dragostei ce m-a legat pe veci de Liana mea ! Pe măsură ce pătrundeam mai adânc în universul literar, “auzeam” virtual, în subconștient, muzici nemaiauzite până atunci, dar mai ales era un vals trist - proiectat atemporal, în *rallenti* - ce mă obseda și ce mi-a apărut, ca într-un vis ... I l-am cântat imediat Lianeii, pe vechea ei pianină din strada Luceafărului Nr. 2 – noi cântându-ne mereu tot ce ne trecea prin minte ! I-a plăcut foarte mult, m-a sărutat și, în reciprocitate, *mi-a cantat și ea o divină melodie, tot un vals, pe care tocmai îl compusese și ce avea să fie tema centrală a splendidei ei opere “Crăiasa Zapezii”, după Hans Christian Andersen – Liana fiind fascinată de această eternă poveste de dragoste !!!*

Întotdeauna făceam așa, mărturisindu-ne instantaneu trăirile muzicale și încurajându-ne reciproc ! De multe ori Liana mi-a sugerat și unele extrem de prețioase soluții de orchestrație – domeniul pe care îl predă la Conservator și în care era de asemenea o Maestră desăvârșită ! Apoi ne retrăgeam fiecare la masa lui, iar când unul dintre noi (mai mult eu) era obosit sau descurajat, celălalt (în

special Liana !) își stimula energic partenerul: “*eu am terminat, tu ce faci ? vezi ca ți-o iau înaintea !*” De fapt, fiecare din noi se bucura mai mult de realizările celuilalt. Eram și în profesie doi parteneri uniți până la contopire, într-o “competiție” în care doream să câștigăm mereu ÎMPREUNĂ !!! Iar dacă câte-o dată câștiga doar unul dintre noi, celălalt se bucura mai mult decât dacă ar fi câștigat chiar el. Acesta a fost și unul dintre “secretele” familiei noastre de compozitori, căci dragostea noastră eternă neutralizase dintru început orice orgoliu, orice efemeră vanitate...

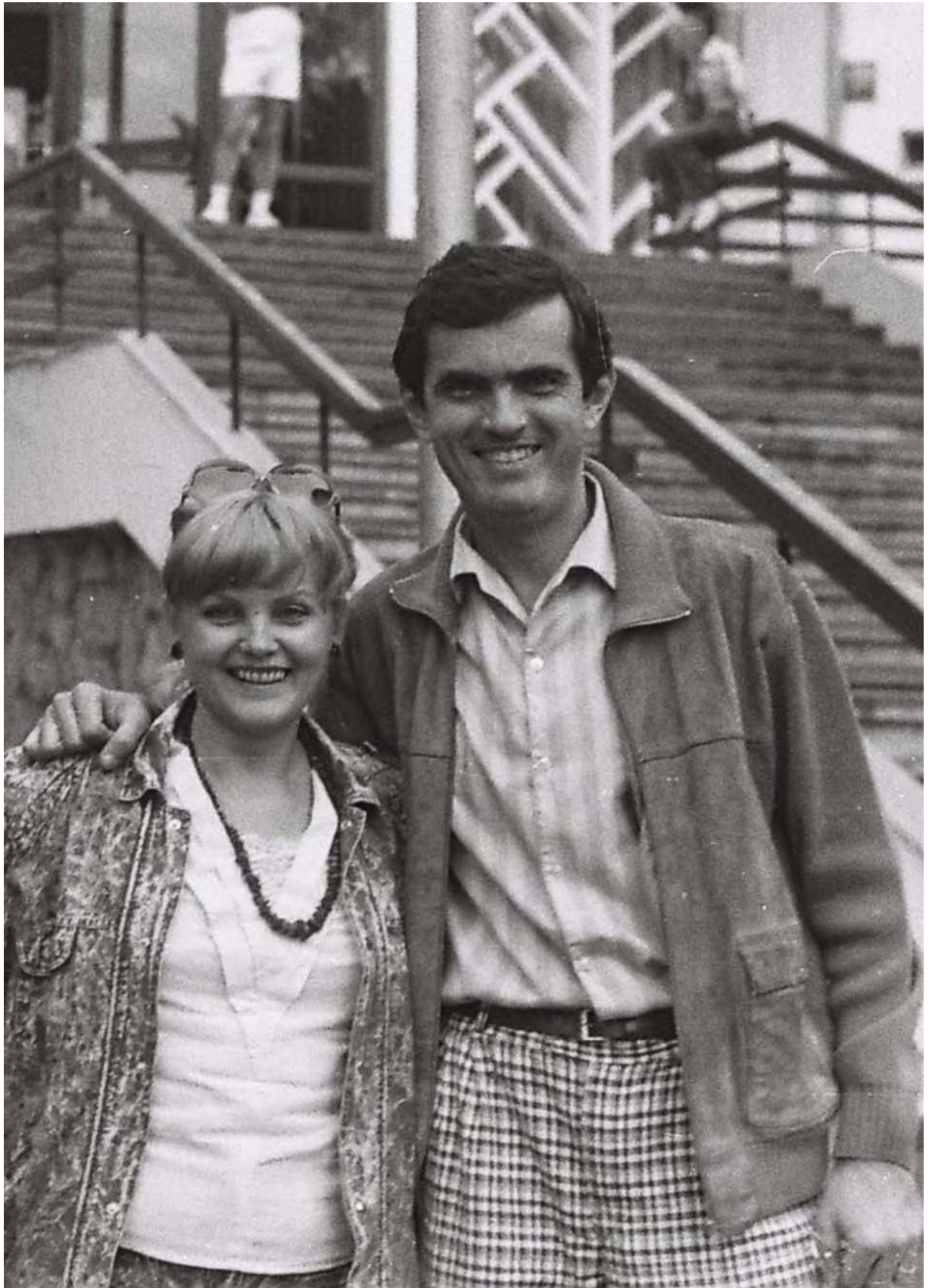
Un glas lăuntric m-a îndemnat să scriu o operă dedicată Lianeii – dar nu o opera în sensul tradițional, ci o operă-film, prin care să încerc să exprim dragostea mea pentru Liana!

Pentru mine ea a fost simbolul inefabil al unei Ființe Ideale, aureolate de Lumina Divină - ce s-a sacrificat pe altarul iubirii eterne, dincolo de viață și de moarte !

Daca nu ar fi fost Liana, eu nu aş fi fost compozitor. Daca nu ar fi fost Liana, eu nu aş fi trecut prin cele mai cumplite şi dureroase evenimente din viaţa mea. Daca nu ar fi fost Liana, eu poate nici nu aş fi existat ca persoană fizică. Liana a fost singura persoană în care am avut încredere totală şi la bine, şi la rău. Liana a fost singura persoană în care mi-am deschis sufletul mai mult decat mi l-aş fi deschis pentru mine însumi, pentru că în Liana am văzut întotdeauna o icoană în care pot să am încredere deplină.

Lianeii i-am dedicat tot ce am compus din momentul în care Bunul Dumnezeu ne-a unit ca *suflete pereche*, ce nu îşi găsesc fericirea decât împreună şi care, atunci când El va voi să le reunească în nesfârşitele spaţii ale Eternităţii, nu se vor mai despărţi NICIODATĂ !

... Când scriu aceste rânduri, au trecut deja patru luni de la plecarea Liane mele pe drumul fără de întoarcere... Aparent nemotivat – în fond era perfect sănătoasă ! –, la începutul lunii august 2010 Liana mi-a spus: *“Eu o să mor repede, o să vezi...”*

Știam ce o macină: invidia efectiv satanică a unor colegi sus-puși administrativ, cu efecte devastatoare pentru orice artist. De altfel Liana sublinia mereu: *“Deși am foarte mari succese în toată lumea și în special în USA, deși am fost distinsă cu cele mai importante premii internaționale de compoziție, în România și acum, ca și pe vremea comuniștilor, sunt interzisă de peste tot – inclusiv la UNMB și la UCMR ! Am fost singurul compozitor român în viață interzis la Decada Muzicii Românești din Noiembrie 2010, organizată cu ocazia aniversării Uniunii Compozitorilor, a cărei membra sunt de 40 de ani ! Apoi, m-au interzis și la festivalul SNR-SIMC din Decembrie 2010... Proiectul meu pentru Săptămâna Internațională a Muzicii Noi prezentat în 2009 a fost respins de comisia simfonică – dar în schimb mi-au furat ideile ! Sunt cea mai ostracizată profesoară din Conservator, toate propunerile de cursuri la nivelurile master și doctorat fiindu-mi respinse de rectorul Dan Dediuc și de sefa de catedra Doina Rotaru: <Sintaxe Orchestrare Contemporane> în 2008 și <Relația dintre Forme Muzicale și Orchestrație> în 2010 - ambele cursuri fiind publicate în edituri occidentale !!! În 2008 sefa de catedra și rectorul m-au subevaluat flagrant, după 37 de ani de învățământ în care am fost mereu apreciată la superlativ – și asta numai din cauza invidiei lor patologice ! Am făcut contestație – dar nici până azi rectorul nu mi s-a răspuns ! Acum Doina Rotaru vrea să mă pensioneze anticipat – mi-a și spus-o direct, în Octombrie 2010 - pentru a o angaja în locul meu pe fiica ei Diana Rotaru, căci pe un post de profesor se pot crea două posturi de asistenți.”*

Liana avea perfectă dreptate - era total interzisă de mafia cripto-comunista obediența kgb-ului, ce încă mai terorizează muzica românească (în special UNMB și UCMR), dar știam și personalitatea extrem de puternică a Liane, ce nu se lăsa ușor doborâtă. Am încurajat-o imediat, așa cum ne încurajam mereu unul pe altul, crezând că e doar un moment de depresie trecătoare – dar de fapt a fost o cruntă presimțire... În noiembrie 2010 ea a explicat totul public, într-un interviu acordat studentei sale preferate Georgiana Mirică, o strălucită reprezentantă a tinerei generații de muzicologi, ce urma să prezinte un *“Portret Componistic Liana Alexandra”* la un congres de muzicologie din Germania. Este o mărturie tragică făcută de o creatoare de geniu, cu siguranță șefa generației sale și cea mai importantă compozitoare din România, cu nenumărate premii internaționale, apreciată pe toate meridianele și în special în USA,

Israel, Olanda, Belgia, Germania, Elveția, Italia, Spania, Grecia, Japonia – dar total interzisă în propria țară de colegii și mai ales de colegele cu puteri administrative...

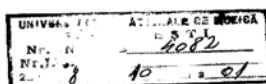
“Cred că dacă aș fi din nou la 18 ani n-aș mai porni să fac muzică.... Deși m-am afirmat - unii spun că plenar -, am compus mult și sunt un compozitor răsfățat până la urmă de soartă prin solicitările pe care le am. Dar, având o dublă sau triplă participare și existență în viață. De exemplu, catedra impune o anumită rigoare.

Prezența la catedră ca profesor și viața socială își au regulile lor, creația e cu totul altceva, eu sunt profund dezamăgită de răutățile colegilor. Adică nu mi-aș fi putut imagina că în acest domeniu, răutatea umană – pe cât e de frumos limbajul muzical - e atât de mare. Și din acest punct de vedere, dacă aș avea 18 ani, nu aș mai face muzică. Adică, nu mi-aș fi imaginat că mă întâlnesc cu niște răuțiți – invidie – atât de mari, încât se plătesc unele și cu viața. La modul fizic. Eu sunt căsătorită cu un compozitor, suntem împreună de o viață, noi nu ne-am invidiat și nu ne-am urât niciodată. Probabil că facem o excepție...”

Pe data de 5 ianuarie 2011 era la facultate, atunci când șefa ei de catedră Doina Rotaru (ce, în ultima perioadă, o supusese pe Liana la un regim de teroare și de șicane insuportabile, în scopul de a o

îndepărta cât mai repede pe Liana și de a face astfel loc în catedră fiicei sale, Diana Rotaru) i-a spus, cu nedisimulată ură, niște cuvinte profund nedrepte legate de prezența Lianeii pe data de 16 Decembrie 2010 la solemnitatea acordării Premiilor Academiei Române, unde fusese invitată de eminentul om de cultură israelian Baruch Tercatin, ce o aprecia pe Liana în cel mai înalt grad. Cuvintele ucigașe ale șefei de catedră au fost, așa cum mi le-a relatat apoi Liana: *“Da’ ce mai căutai tu acolo ?”*. Aceste cuvinte, spuse cu maximă duritate, cu ură, i-au produs Lianeii un spasm cerebral... A fost picătura de apă ce a umplut paharul, după aproape 3 ani de interdicții (toate cursurile de master propuse de ea conducerii UNMB fiindu-i respinse fără nici o justificare) și subevaluări frauduloase (*“pedeapsa subevaluării, pentru vina de a promova creația neoconsonantă în general și cea americană și israeliană în special”*, mărturisirea Liana într-o scrisoare, subliniind și faptul că la contestația depusă de ea pe 1 Octombrie 2008 nu primise niciun răspuns, rectorul Dan Dediu violând astfel în mod vădit normele legale...) – toate luând forma unei abominabile *crime morale* săvârșite intenționat împotriva Lianeii...

Domnule Rector,

Subsemnata Prof. Univ. Dr. Liana Alexandra Moraru
vă rog să binevoiți a îmi elibera o copie după
fișa de evaluare a activității personale, pentru
anul calendaristic 2007.

Cu mulțumiri,
Prof. Univ. Dr. Liana Alexandro Moraru

București, 1 octombrie 2008

Domnului Rector al Universității Naționale de Medicină
din București.

Liana nu i-a răspuns nimic șefei de catedră, dar atunci când a ajuns acasă mi-a povestit totul și mi-a mai spus că o doare capul, crezând inițial că a răcit. A avut o noapte de coșmar, ea întrebându-

se și în somn: *“Cum adică, ce mai căutam eu acolo ??? Mi se interzice până și prezența la acordarea premiilor Academiei ???”* Nu a vrut să meargă la spital, în ciuda insistențelor mele, fiind convinsă că *“e ceva trecător”* și argumentând, în plus, că *“de-abia așteaptă Doina Rotaru să afle că m-am dus la spital, ca să mă pensioneze anticipat. Are nevoie urgentă de postul meu, pentru fiica ei Diana !”*. După puțin timp, în ciuda unei aparente ameliorări, a intervenit, în somn, hemoragia cerebrală indusă tocmai de invidia și de răutatea satanică a submediocrilor *“colegi”* compozitori... Mă întreb dacă acum – știind-o pe Liana în groapă – *ucigașii ei morali (în special Doina Rotaru și Dan Dediș)* sunt mai fericiți ? ...Mă gândesc permanent la Liana mea *CE PUTEA FI ȘI ACUM IN VIAȚĂ*, mă gândesc la cei 33 de ani de fericire supremă, de consonanță perfectă, dar și la locurile în care se află ea acum, atât spiritual, cât și fizic – și, oare, *cum aș mai putea “sta liniștit și compune”(așa cum mă sfătuiesc unii) când știu că, în acest timp, trupul Liane mele – la fel frumos ca și sufletul ei – devine, lent dar implacabil, PĂMÂNT...*

Serban Nichifor, *in tempore belli*, 9 Mai 2011

Liana ALEXANDRA

Liana ALEXANDRA

Liana ALEXANDRA

Liana ALEXANDRA

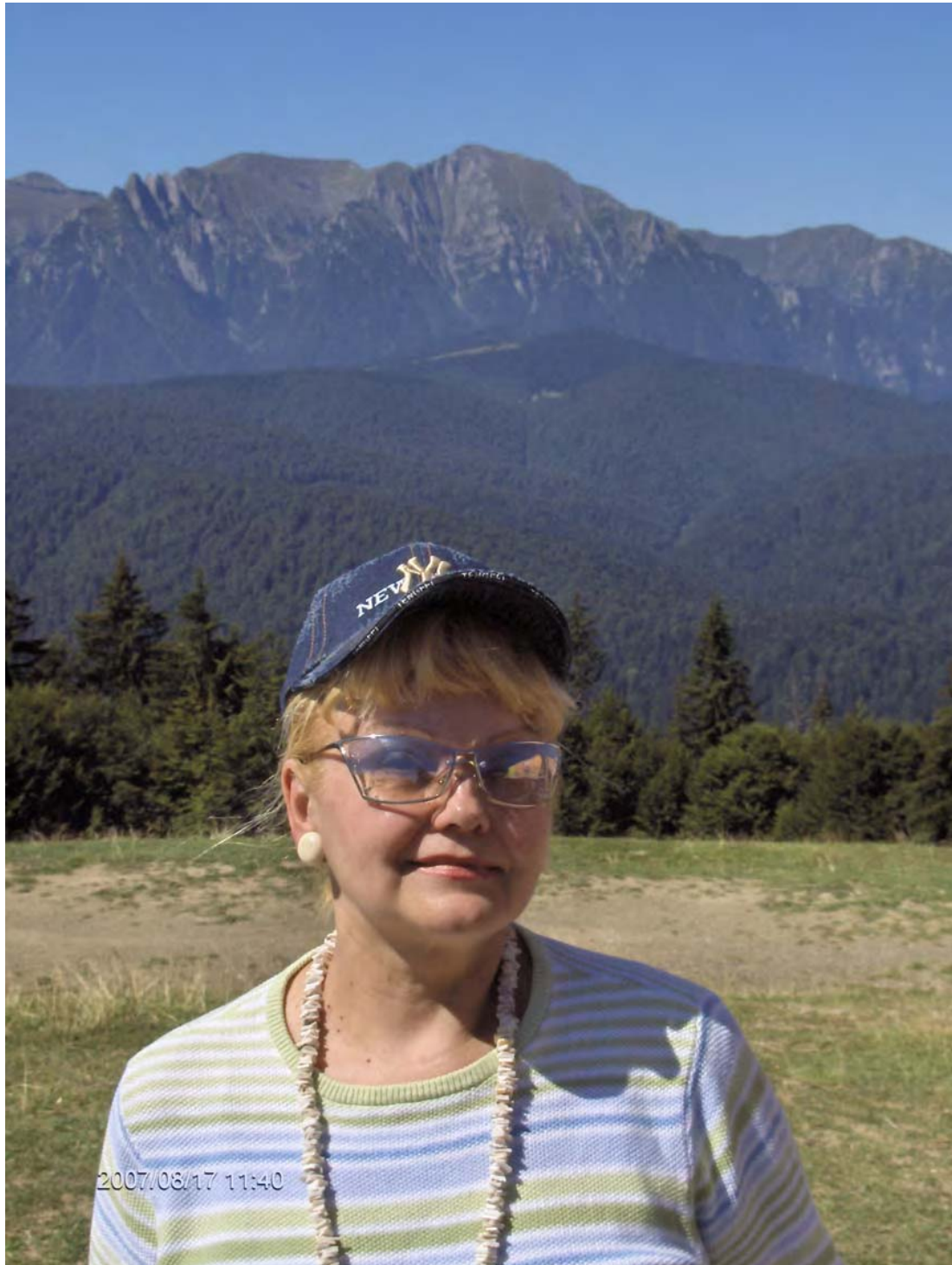

Predeal, 5-VIII-2008

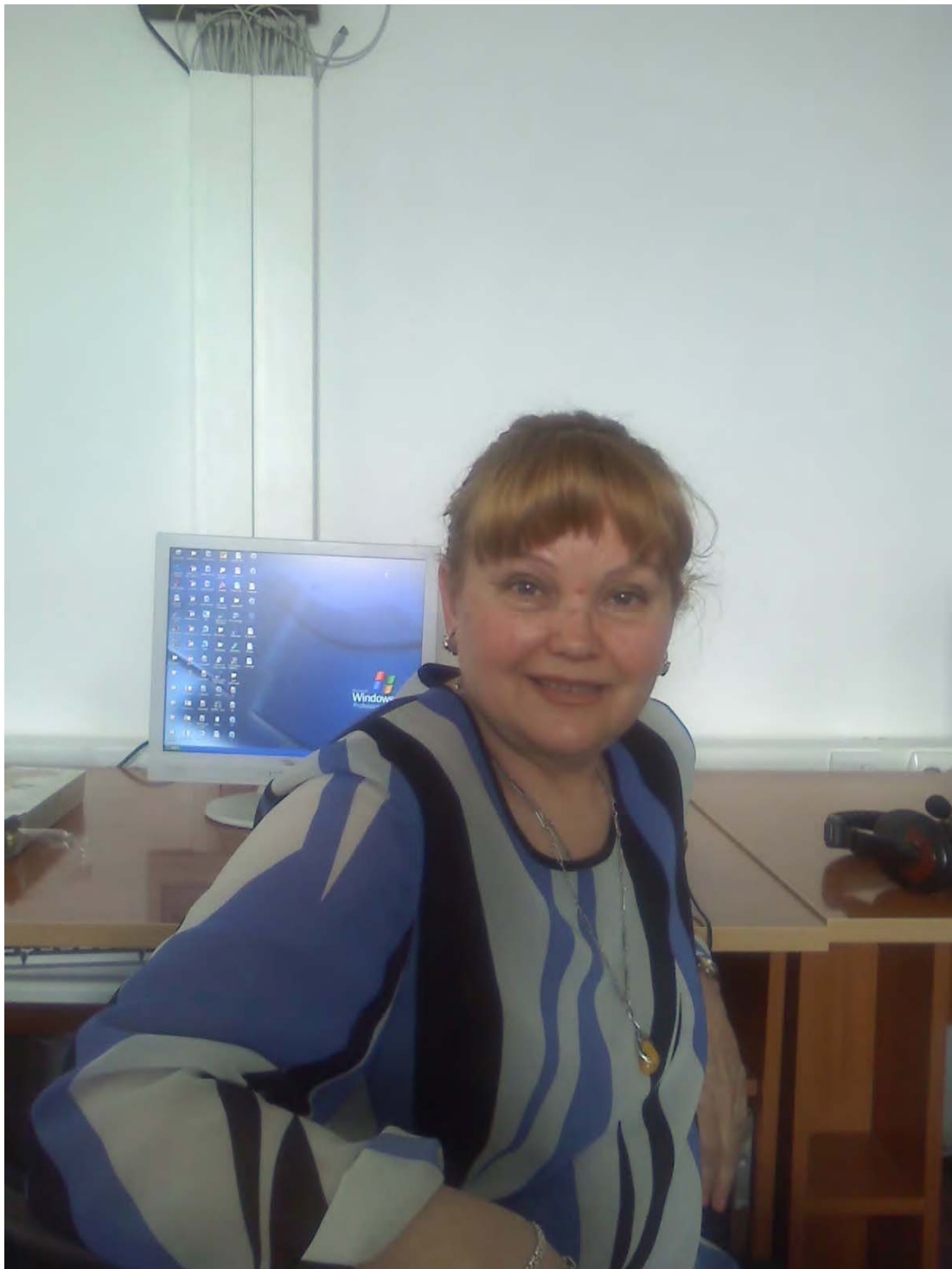
Bucharest, “George Enesco” Museum, 17-IX-2001

Predeal , 18-VIII-2007

Brasov, 23-V-2009

Romanian Athenaneum, 27-V-2008

Athens, 24-IV-2009

Brasov, 23-V-2009

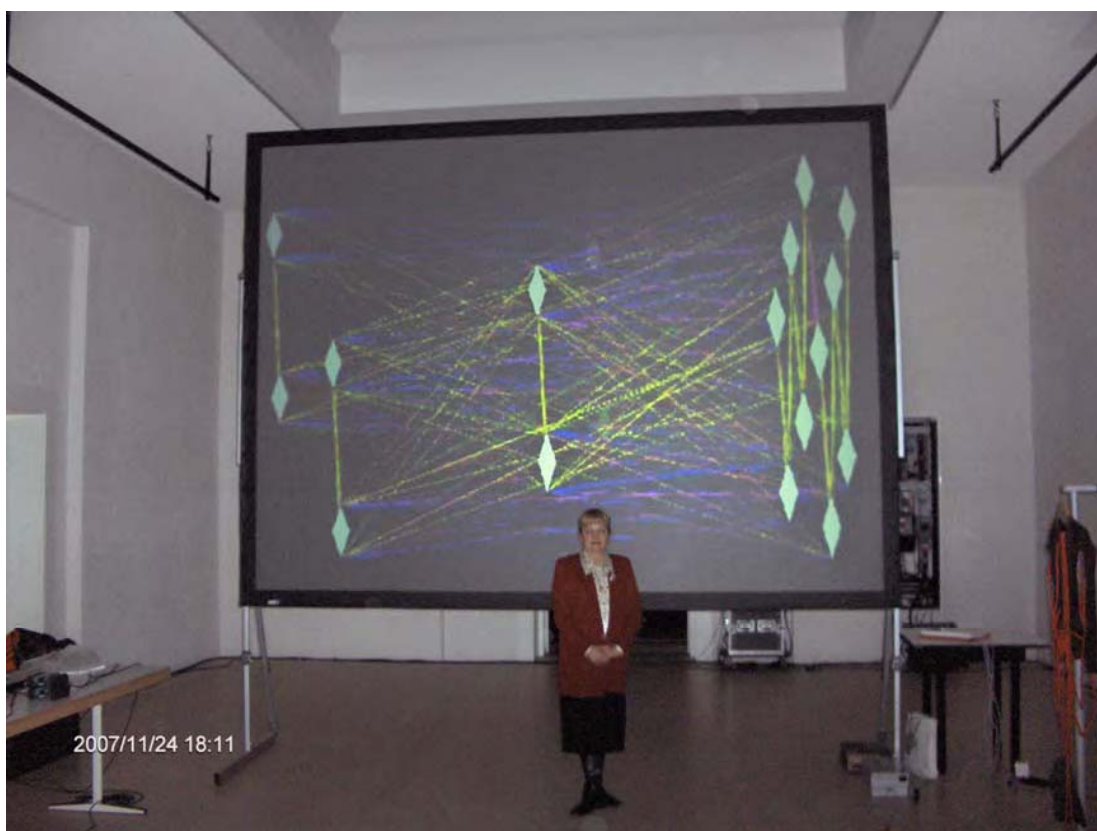

Barcelona, 28-XI-2009, Punto Y Raya Prize

Barcelona, 28-XI-2009, Punto Y Raya Prize

Dresden, 24-XI-2007, Visual Music Prize, CYNETart_07encounter

Barcelona, 28-XI-2009, Punto Y Raya Prize

2007 Gold Medal for Romania, ABI-USA)

**The
American Biographical Institute**
does hereby recognize that

Liana Alexandra-Moraru

*has been appointed a Founding Member of
distinguished standing and has been
conferred with an honorary appointment to the*

International Women's Review Board

2008
Founding Member

Janet M. Evans
Janet M. Evans
ABI President

Anna Howland
Anna Howland
Founding Member-in-Residence

This Edict

Hereby Inaugurates and Recognizes

Prof. Dr. Liana Alexandra-Moraru

as a

Sovereign Ambassador
of the

Order of American Ambassadors

*Selected on the basis of outstanding achievement,
and continuous display of honor, dedication
and influence to all.*

General Ambassador

Jim Evans
Order Registrar

Jim Keenan

Date

July 23, 2008

MENTION D'HONNEUR MENTION D'HONNEUR MENTION D'HONNEUR MENTION D'HONNEUR MENTION D'HONNEUR

UNION DES COMPOSITEURS BELGES (UCB)
RUE D'ARLON 75-77 - 1040 BRUXELLES

En sa séance du jeudi 20 octobre 2005,
le Conseil d'administration de l'UCB a décerné une

& MENTION D'HONNEUR &

à
Madame Liana Alexandra
et à
Monsieur Serban Nichifor

compositeurs roumains, résidant à Bucarest,
pour le talent et le dynamisme avec lesquels ils ont diffusé les oeuvres de compositeurs belges
dans les nombreux concerts et festivals qu'ils ont organisés.

Fait à Bruxelles, le 20 octobre 2005.
Pour l'UCB,
le Président, Chevalier Jacques LEDUC

MENTION D'HONNEUR MENTION D'HONNEUR MENTION D'HONNEUR MENTION D'HONNEUR MENTION D'HONNEUR

**With the Belgium Ambassador Philippe Roland
03-VII-2008**

Bucharest, 8-IX-2007, "George Enesco" Festival

Bucharest, 16-XII-2010, with Baruch Tercatin at the Romanian Academy

Zagreb, 2005, with Henk Heuvelmans

With Mignon Silva, 17-V-2006

Bucharest, 17-V-2006, Exhibition of Dan Reisinger (Israel)

Predeal, 6-VIII-2008, with Lory Walfish

Bucharest, 9-XII-2006, Belgium Ambassador Philippe Roland, Jacques Leduc, Liana Alexandra, Daniel Sotiaux, Serban Nichifor

**Antwerpen, 1999, with Jacques Leduc;
with Raoul De Smet and Lucien Posman**

Bucharest, 1999, with Aaron Rabushka

Bucharest, 25-X-2001, with Catherine Towbin

Bucharest, 13-XI-2002, with Ilse Maria Reich

Mecklenburg, 2003, with Peter Lastein

Hamburg, 2003

Bucharest, 2004, with Susan McClellan

Bucharest, 2004, with Richard McClellan

Bucharest, 4-VII-2004

Bucharest, 2005, with Susan McClellan

Bucharest, 2005, with Sallie Webb, Susan McClellan and Richard McClellan

Frankfurt, 2004, Frau und Musik's twenty-fifth anniversary

Bucharest, 2002, with Zygmunt Krauze

Bucharest, 1-XI-2008, with Prof.Dr. Petre Popescu and her colleagues

Brasov, 23-V-2009, with her students

Bucharest, 21-XII-2010, the last concert... Liana Alexandra, Serban Nichifor, Gabriel Fulea, Any Clara Mihai, Daniel Mihai, Ana-Maria Avram

Bucharest, 11-XII-2004, with Daniel Wojcik, the MidImage creator

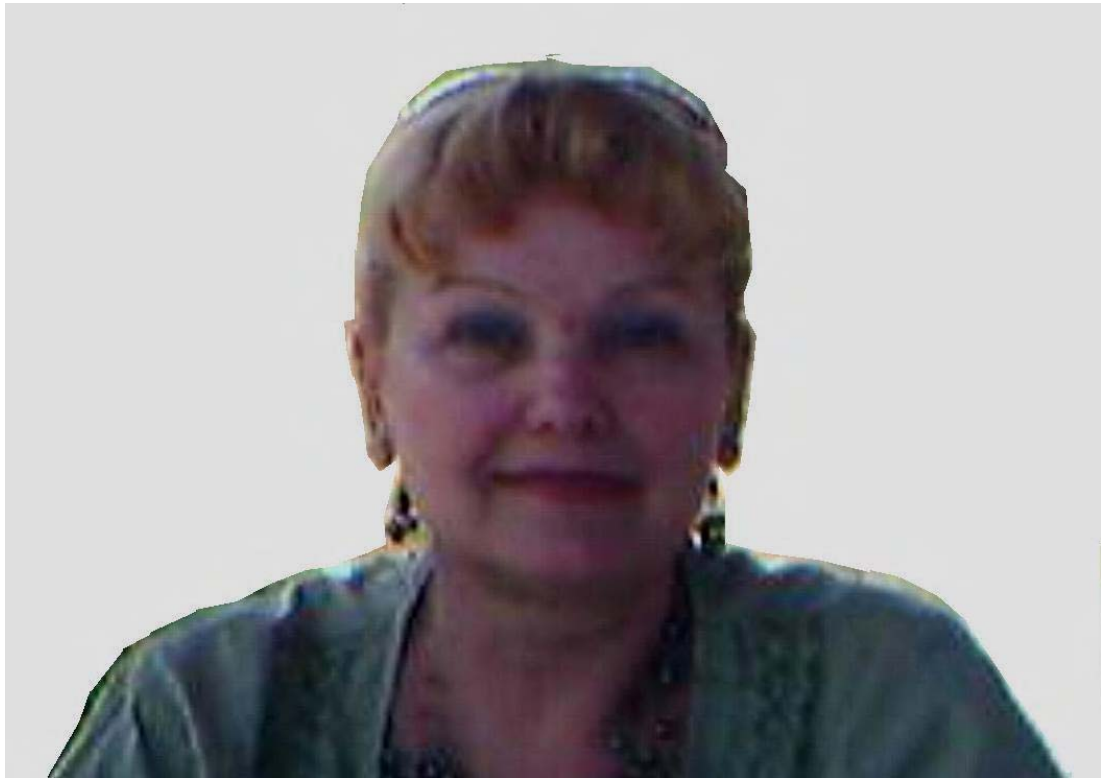

Sarvar, 2004, with Istvan Szigeti

8-VII-2009, invited by Albert II, the King of Belgium

Mangalia, 27-VIII-2006

Bucharest, 28-X-1985

Mangalia, 28-VIII-2006

Bucharest, 19-II-2004, with Elena Rotarescu

Bucharest, 29-IV-2006

Bucharest, 21-III-2006

Bucharest, 23-IV-2006

Bucharest, 12-IX-2006, Cismigiu Park

Bucharest, 01-I-2000

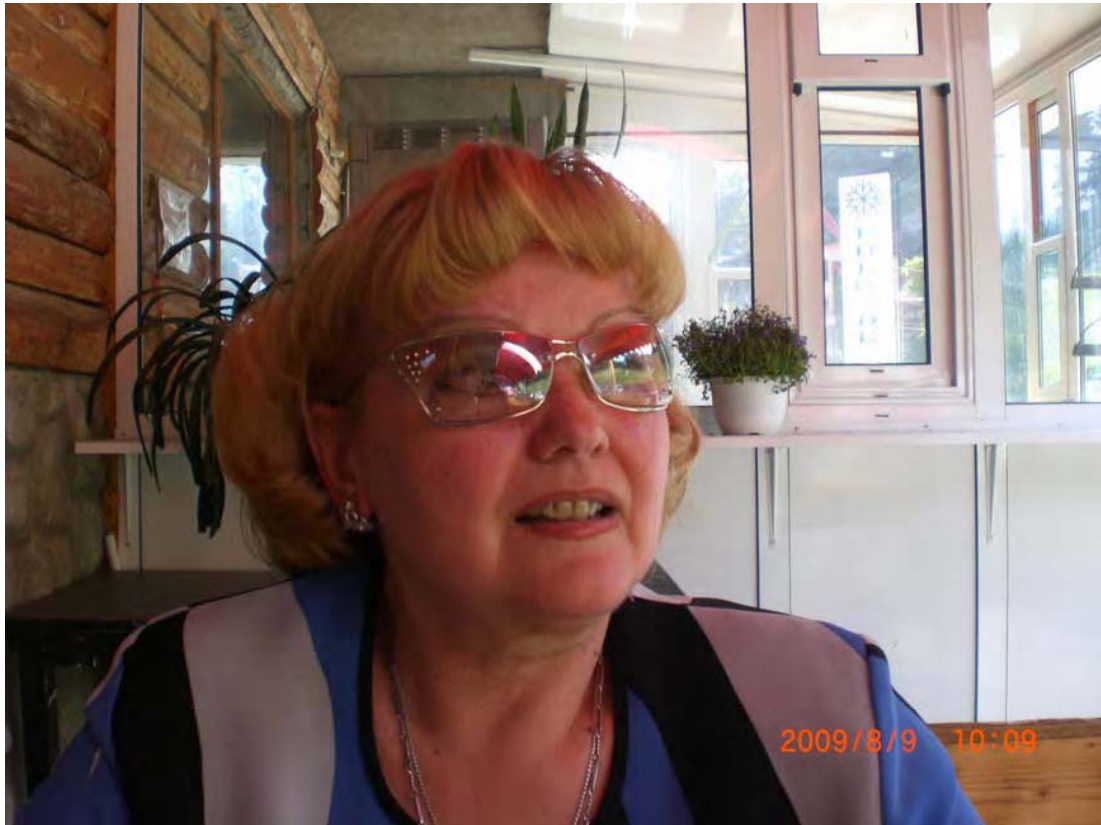

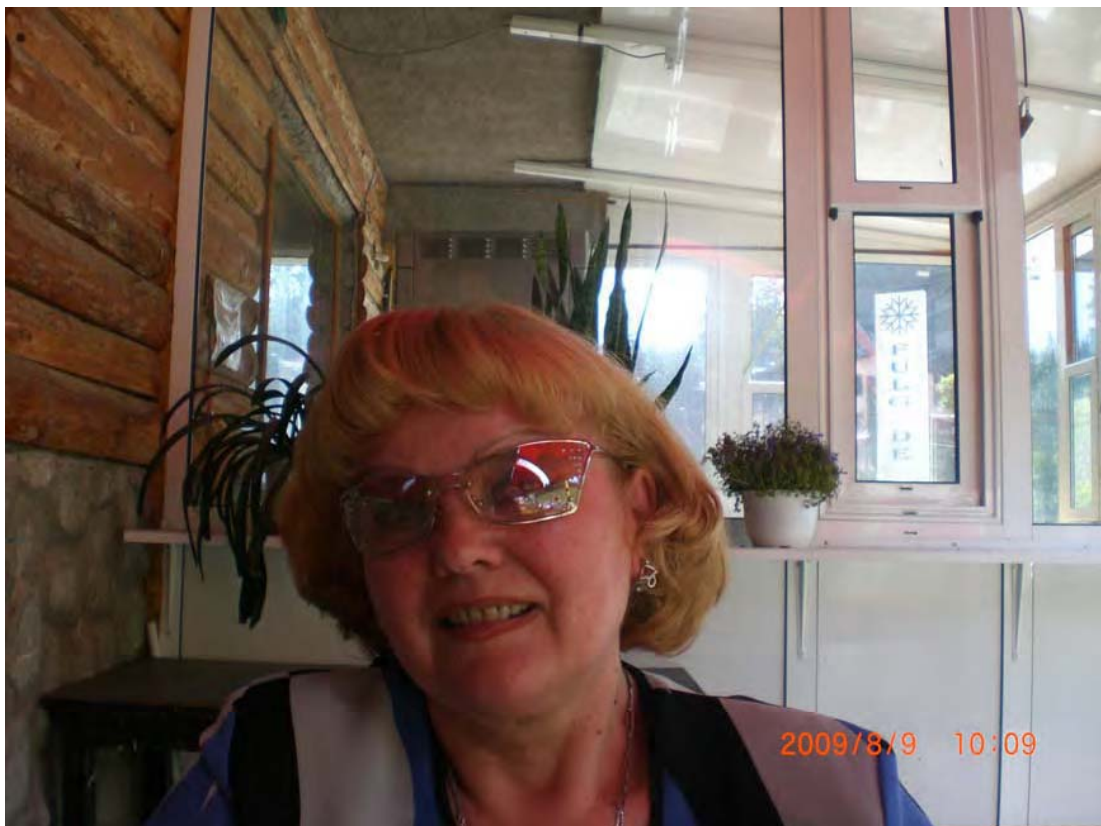
Bucharest, 1999

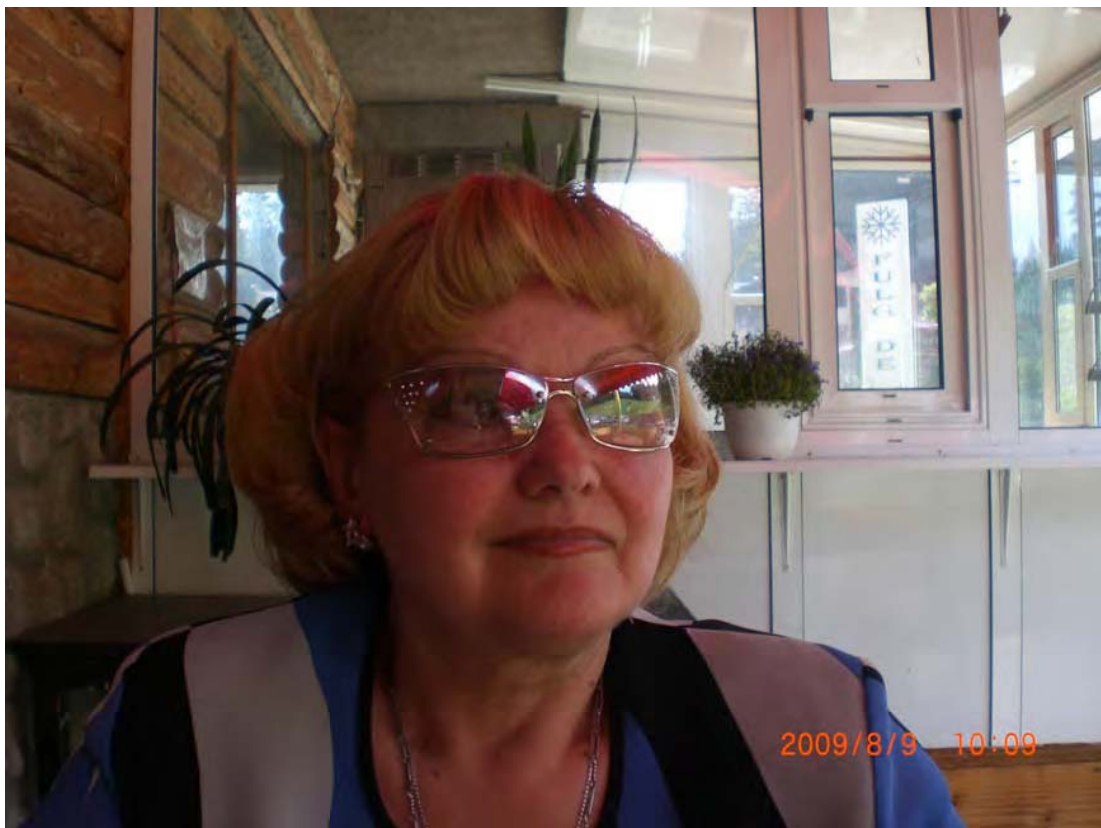
Predeal, 2003

Predeal

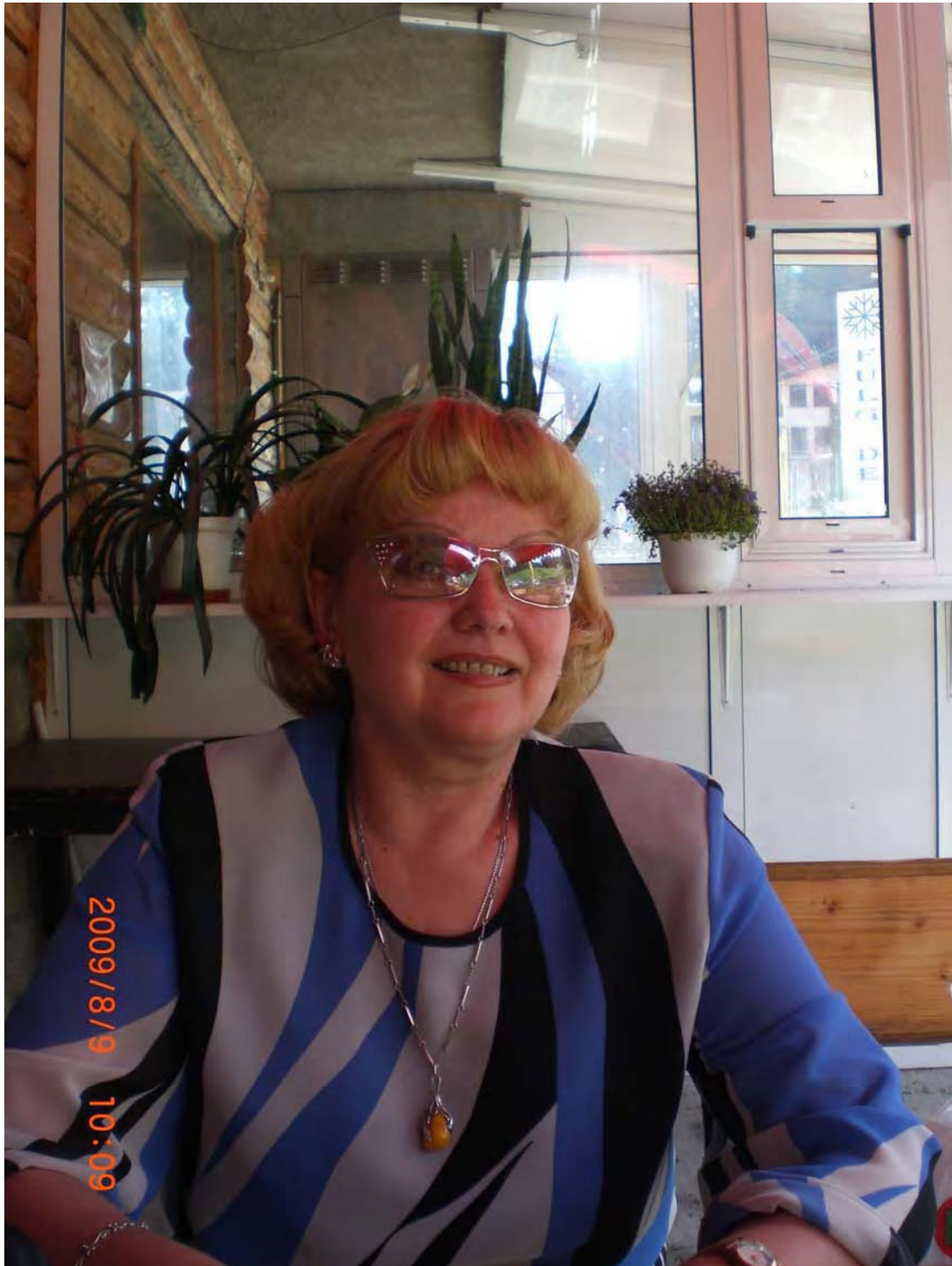

Liana Alexandra
Composer

Born: May 27, 1947, Bucharest, Romania **Married to** [Serban Nichifor](#),
composer

Studies

1965-1971 - "Ciprian Porumbescu" University of Music, Bucharest,
Composition Department. Awarded the special scholarship "George Enescu"
1974, 1978, 1980, 1984 - international courses of composition at Darmstadt,
West Germany

1983 - an USIA stipendium in USA

PhD in Musicology

AT PRESENT: Master in music; Professor at the National University of Music of
Bucharest, (teaching composition, orchestration and musical analyses), Member of
[Duo Intermedia](#) and co-director of the **NUOVA MUSICA CONSONANTE-
LIVING MUSIC FOUNDATION INC.(U.S.A) Festival**, with Serban Nichifor

Selected Works

Symphonic, vocal-symphonic and concert music, music for opera

Symphony I (1971)

Cantata for women's choir and orchestra (verses by Lucian Blaga, 1971

Valences, symphonic movement, 1973

Concerto for clarinet and orchestra, 1974

Concertant Music for 5 soloists and orchestra (1975)

Cantata II for soprano, baritone, mixed chorus and orchestra (verses by
Lucian Blaga, 1977

Cantata III , *Country-land, country-idea* for women's chorus and orchestra,
verses by Nichita Stanescu, 1977

Symphony II *Hymns*, 1978

Opera for children *The Snow Queen* after a story by Hans Ch. Andersen,
1978

Concerto for flute, viola and chamber orchestra, 1980

Ballet *The Little Mermaid* after a story by Hans Ch. Andersen, 1982

Symphony III (1982-1983)

Symphony IV (1984)

Symphony V (1985-1986)

Opera *In The Labyrinth* after a story by George Arion, 1987

Symphony VI (1988-1989)

Symphonic poem *Jerusalem* (1990-1996)

Concerto for string orchestra (1991)

Concerto for piano for four hands and orchestra (1993)

Chamber opera *Chant d'amour de la Dame à la Licorne* (verses by Etienne
de Sadeleer(1995)

Symphony VII (1995-1996)

Concerto for saxophone and orchestra (1997)

Pastorale for wind orchestra (1999)

Concerto for oboe and orchestra (2000)

Concerto for organ and orchestra (2002)

Symphony IX *Variations*, Computer Music (2003)

Computer Music 8 *Studies* (2004)
Video-opera *The Sojourn of Spirit* (2007)

Chamber music

Sonata for flute solo (1973)
Music for clarinet, harp and percussion (1972)
Lyric Sequence for clarinet, trumpet and piano (1974)
Two sequences for soprano and chamber orchestra (1976)
Collages for brass quintet (1977)
Incantations I for mezzo-soprano, flute, harpsichord and percussion (1978)
Incantations II for violin, viola, cello and piano (1978)
Consonances I for 4 trombones (1978)
Consonances II for clarinet and piano (1979)
Consonances III for organ solo (1979)
Consonances IV for clarinet and tape (1980)
Consonances V for organ solo (1980)
The Sun And The Moon for chamber mixed choir (1981)
Images interrupted for wood wind quintet (1983)
Quasi Cadenza for violin (1983)
Pastorale for bas-clarinet and piano (1984)
Allegro veloce e caratteristico for organ (1985)
Sonata for six horns (1986)
Larghetto for string chamber orchestra (1988)
Intersections - sonata for horn and piano (1989)
Music for Het Trio (1990)
A tre for fl. cl. fg. (1991)
Cadenza for piano (1992)
Sonata for piano (1993)
Fantasy for violoncello and piano (1994)
Poem for Romania and *Poem for Madonna from Neamt* for soprano and piano, verses by Eugen Van Itterbeek (1994)
Consonances VI for blockflute quartet (1997)
Five movements for violoncello and piano (1997)
Consonances VII for harp solo (1998)
Melody for cello and piano (1999)
Parallel musics for saxophone, violoncello and piano (2001)
Incantations III for violoncello and tape (2002)
Basson Quartet (2003)
Rhythms for 4 percussion players (2004)
Homage to the American Pioneers (2003-2004)
Elegy for solo double bass (2006)

Published Works at:

Musical Publishing House, Bucharest
Modern Publishing House, Munchen
Furore Publishing House, Kassel
Edition Score-On-Line (France)

Works played and recorded in:

Romania, Belgium, Holland, Italy, Austria, Denmark, Israel, U.S.A., Sweden, Czech Republic, Spain, Canada and so on, at important national and international festivals

Affiliations

Member of the Union of Romanian Composers
Member of the International Society *Frau und Musik*, Germany
Member of GEMA, Germany
First Vice-President of the Cultural Association Romania-Israel (ACPRI)
Member in GOOD STANDING of the Research Board of Advisors,
American Biographical Institute, USA
Member of the Professional Women's Advisory Board, USA
Member of the [European Conference for Promoters of New Music](#) (see Nuova Musica Consonante)
[Member of Living Music Foundation Inc., USA](#)

Prizes and Awards

1975, 1979, 1980, 1982, 1984, 1987, 1988 - Prize of the Union of Romanian Composers
1979 - Gaudeamus Prize
1979 - First Prize *Carl Maria von Weber*, Dresden
1980 - Prize of Romanian Academy
1980 - Gaudeamus Prize
1982, 1983 - Diploma from the *Who's Who in the World Dictionary*, USA
1989 - Second Prize, Mannheim-Gedock, Germany
1986 - Prize of Beer-Sheva, Israel
1991 - Third Prize *Fanny Mendelssohn*, Dortmund-Unna, Germany
1992 - Prize Gaudeamus, Amsterdam, Holland
1992 - Composition Prize, Magadino, Switzerland
1993 - ISCM Prize, Mexico
1995, 1998, 1999, 2000 - *Woman of the Year*, USA
1997, 1998 - *Woman of the Year*, Great Britain
1997 - Prize ACMEOR, Bucharest
1997 - Prize ACMEOR, Tel-Aviv
2000 - *International Commendation of Success*, USA
2000 - *The 20th Century*, USA
2001 - *International Personality of the Year 2001*, Great Britain
2001 - *Researcher of the Year 2001*, American Biographical Institute, USA
2002 - *Woman of the Year 2002*, American Biographical Institute, USA

Press Reviews

"Artistic personality endowed with a keen sense of form based on contrastive elements, well-defined in statement and especially in orchestration & "
(Revista Muzica, Bucharest)

"Liana Alexandra has proved for many years, that her composition technique is already well set. Helped by musicality and imagination this technique allows the composer to get the best results with any kind of musical groups & "
(Contemporanul, Bucharest)

"Every new musical piece sets Liana Alexandra at the head of her generation of Romanian composers, the international prizes proving the ascending artistic evolution of this hard . working composer" (Flacara, Bucharest)

"Liana Alexandra is regarded as the leading Romanian composer of her generation. Her compositional vocabulary is wide, ranging from cluster and aleatoric technique to broad lyric melody based on folk elements from her native culture." (Grey Youtz . The Michigan University, U.S.A.)

"Liana Alexandra's music is full of warmth and original melody elements, side by side with a broad wonderful dramatic spirit. Her ineffable and imaginative orchestration has been amazing." (Arbetarbladet, Gevle, Sweden)

"Liana Alexandra surpasses all her colleague and annihilates the still alive prejudice of sexes & Her work is a subtle and peculiar processing of Romanian folklore, that brings the reciprocal production of "vanguard" and "tradition"; there are surprising links appearing between a Romanian "hora" in a fast tempo and the bunch of melodies of Legeti type, between a sad "doina" and an entertainment Expressivo " (Frankfurter Allgemeine Zeitung, Germany)

"Liana Alexandra has been excellent at "Gaudeamus" & This week "Gaudeamus" that joins a lot of composers, the utmost has been reached indeed by the Romanian Liana Alexandra & Enormously rich fancy, terrible piquant, a huge existence." (N.R.C. Handelsblad . Amsterdam, Holland).

"Western musicians often carelessly lump all of Eastern Europe together as some sort of ingrown musical monolith, far behind the times and sealed off from the rest of the musical world by political and cultural barriers. Then you meet a composer like Romania's Liana Alexandra, and you have to re-examine all those cherished prejudices. Alexandra resists describing herself flatly as either a traditional or an avant-garde composer." (Robert Finn, the Plain Dealer, Cleveland U.S.A.)

"A short consideration on a remarkable piece & It refers to the composition by the Romanian Liana Alexandra, a transfiguration of Romanian folklore, remarkable by its firm mastery, fascinating in statement. Worth mentioning: instrumental virtuosity serving the music". (Musica-West Germany).

Home address:

Liana Alexandra, Str. Rosia Montana nr.4, Bloc O5, scara 4, apt. 165, 77584 Bucharest, Sector 6, Tel. +40-1-772.3029, E-mail: lianaalexandra@yahoo.com <<mailto:lianaalexandra@yahoo.com>>

Sites:

<http://romania-on-line.net/whoswho/AlexandraLiana.htm>

<http://romania-on-line.net/general/duointermedia.htm>

http://www.voxnovus.com/composer/Liana_Alexandra.htm

<http://www.myspace.com/suelianaserban>

http://www.free-scores.com/partitions_gratuites_lianaalexandra.htm

<http://www.myspace.com/lianaalexandramoraru>

<http://www.myspace.com/lianaalexandracomposer>
<http://www.myspace.com/lianaalexandracomposer2>
<http://www.myspace.com/lianaalexandracomposer3>
<http://www.myspace.com/lianaalexandracomposer4>
<http://www.myspace.com/lianaalexandracomposer5>
<http://www.myspace.com/lianaalexandracomposer6>
<http://www.myspace.com/lianaalexandracomposer7>
<http://www.myspace.com/lianaalexandracomposer8>
<http://www.nuovamusicaconsonante.info/>
<http://www.myspace.com/newconsonantmusicinfo>
<http://lianaalexandra.tripod.com/>
<http://www.youtube.com/user/lianaalexandra>
http://www.youtube.com/results?search_query=LianaAlexandra&aq=f
<http://lianaalexandra.lx.ro>
<http://www.newconsmusic.lx.ro/>

Liana Alexandra –Nuances of the Sound (A Portrait in Black and White)

Usually, a performance like the **Composition Portrait** comes as a late reward, a reparative acknowledgement, a *consolation* or a *discovery*. None of the above fits **Liana Alexandra's Composition Portrait**, an event organized last Sunday by Veronica Zbarcea and the Romanian Radio Broadcasting Society. My statement is well grounded, first of all

because Liana Alexandra is a *landmark* among Romanian composers. On the other hand, it is inappropriate that I limited her fame to national level, as for years long now her creations have been heard, cheered and awarded prizes all over the world. A second argument supporting my statement is that the said performance consisted only in compositions heard for the first time in Romania, covering almost a decade, with a focus on the musical pieces of the last three or four years. A third argument would be that Liana Alexandra did not intend to refresh our memory of her well known creations but to add the final touch to the existing image on her recent interests and concerns.

There used to be interviews in the past, the so-called „creation sites” that gave composers the opportunity to tell the public about their future artistic projects. If we look at it this way, **Liana Alexandra’s Composition Portrait** was a „report on artistic creation” as well as on her projects. While there are enough reasons to be interested in this performance, it should not be difficult to find it gratifying despite a certain reluctance from some of her *peers*. Liana Alexandra maintained a firm position on *the solutions she adopted*. But she took an enigmatic attitude, well becoming to an artist, free to make his own choices, with no need to justify himself. Whether such choices are well liked or not could only be assessed after they had been put into practice and started to live an objective life of their own, which no longer depends on the composer. At the beginning, I thought that, in order to be able to choose something from what I listened, I would have liked to hear some more explanations. On second thoughts, I reached the conclusion that my interest should be triggered by the very interaction with the respective works, not by explanations.

A way to do it would be by means of the instrumental pieces that reveal the tough and dramatic personality of Liana Alexnadra. This is how I feel about the **Sonata for Piano** so beautifully interpreted by the Japanese piano player Miwako Matsuki. The **Study of Nuances** played by the American piano player Scott Tinney revealed yet another facet with anthracite reflexes of Liana Alexandra’s personality. A certain Neo-

Romantic touch discovered in the **Fantasy for Violoncello and Piano** was different from the friendly dialogue of the composer with cello player **Șerban Nichifor**. Had we stopped at these works we would have missed the seduction, that is a stance Liana Alexandra had adopted before, which seems to have reached new heights. No other emotional sphere comes to mind when attempting to characterize the six sequences that form the chamber opera **Chant d'Amour de la Dame à la Licorne**, lyrics by the Belgian poet **Etienne de Sadeleer**. The three artists' complicity – soprano **Georgeta Stoleriu**, cello player **Șerban Nichifor** and piano player...**Liana Alexandra** – is simply seductive, the way it carries the audience in a world of dreams and phantasies, with Baudelairian touches here and there. This mini-chamber opera work (or is it a cantata?) cultivates a certain cult of the graceful gesture, making up for the gray of our existence, the way Liana Alexandra understands to give her contemporaries a chance.

In a way, the **Concert for Saxophone and String Orchestra** so beautifully arranged by the Dutch saxophone player Hans de Jong for the “Concerto” Orchestra conducted by Dorel Pașcu Rădulescu – falls into the same category. Liana Alexandra offers us a helping hand in redesccovering the difference between the time to hear music and the daily rush.

Goethe's adagio seems to have inspired her: “To the moment I could say, Tarry, thou art so fair”. At the end of the concert I realized that it was all about Romanian music. What I had in mind had been....simply, music.

Grigore Constantinescu
Revista Rampa,nr.27,5 noiembrie 1997
[Rampa Review, No. 27, Nov.1997]

Composition Portrait

The Romanian Radio Broadcasting Society and Veronica Zbarcea organized an event UNDER THIS TITLE, a concert consisting of compositions by Liana Alexandra, which we had the opportunity to hear on the occasion of her 50th birthday anniversary.

Refusing the easy way of presenting already consecrated works - belonging to past, older or newer, compositions – the program of the concert included the most recent opuses. As Romanian or international first hearings, these works were, perhaps, the most suitable to offer a picture of Liana Alexandra's musical evolution. It was an opportunity to see that her style continued along the same ideas that have always been at the core of her concerns. The composer is loyal to a universe of sounds belonging to the Romanian ethos that is such a wealth of inspiration. Liana Alexandra sets folklore fore and foremost while scanning the music of the past in search of lost images, which she brings back connecting them with the creations of the present by means of a nostalgic *neo*. Her works are characterized by such attributes as consonance, transparent style but most of all by the subtle sensibility they emanate which create that balanced, non-aggressive atmosphere.

The concert opened with the *Fantasy for violoncello and piano* where the free development of the first part, characterized by improvisation, was counterpoised by the asymmetrical accents of the aksak rhythm that dominate the second part; the composition was masterfully and warmly performed on violoncello by Șerban Nichifor in its perfect dialogue with the piano (Liana Alexandra).

Nuances of the Sound is the title of the following work in the interpretation of the American piano player Scott Tineey, whose balanced performance highlighted the alternating stray sounds and colorful timbres by means of different approaches.

We were then given a taste of the almost Romantic sensibility pervading the chamber opera music of *Chant*

d'amour de la Dame à la Licorne, based on the six-poem cycle of Belgian poet Etienne de Sadeleer. The plot of the opera – phantasmagoric creation of the Middle Ages – recommended the use of a transparent, consonant musical writing, reminding of the beginning of the accompaniment monody. Soprano Georgeta Stoleriu successfully faced the inherent difficulties of a modern score and offered a passionate and masterly performance along with „Intermedia“ Duo (Liana Alexandra-piano and Șerban Nichifor-violoncello).

An intertwined modal-atonal music system, the *Sonata for piano* is pervaded by harsh, dissonant sounds that hint to Expressionism. Japanese piano player Miwako Matsuki, master of a perfect technique and of an impressive musical culture, offered an outstanding performance of the sonata, convincing even in that final modal paranthesis, filled with folkloric influences.

The event ended with the *Concert for saxophone and orchestra*, dedicated to the Dutch saxophone player Hans de Jong. The outstanding technical virtuosity of the player was revealed during the alert aksak rhythm of part one when the player was in a permanent dialogue with the “Concerto” Orchestra conducted by Dorel Pașcu Rădulescu and during the ample saxophone cantilena in the second part. This second part reminded here and there of a sentimental waltz which belonged to the same universe of a nostalgic *neo*.

Sorina Bobeică, *Actualitatea Muzicală* [Musical News], No. 186, December 1, 1997

An Outdoors Sublime Recital and Chamber Music

As so many attempts of recovering the paradise lost – pages from the calender of a miracle foretold...fabulous posters, concert invitations, programs, the noise of the printing house, like a giant sewing-machine, that prints in the very heart of old Bucharest, overnight, the next issue of *Jurnal de festival* [Festival Journal], that immortalizes the moment for eternity (gross plan with mugshots of that edition's protagonists, against the background of the gentry). Therefore, I feel privileged to be able to sketch in my own words, here and now, the image of a town that has become the fairy scene of *boîte-à-musique*. I repeat, I am, no doubt, more than privileged to put down the same words in black and white, which I only fear wouldn't be able to fully render the luxuriante chromatic palette of the event – a dream come true of an outdoors music recital - **NUOVA MUSICA CONSONANTE In Memoriam 9/11** – humane message of love over which death had no power anymore!

September 11! There it was, Sunday night, at about 8.30 p.m., at the end of an outstanding folkloric show, with the Romanian round dance long cheered and the Indian summer still keeping a grip on the Festival Square. One would have expected people to leave after the announcement of the following recital of contemporary music. Surprise, surprise – but only for those not knowing that despite the citadine desert, Liana Alexandra and Șerban Nichifor have charmingly subdued and gained a place in the heart of the music fans along the Eastern-Western axis – music fans who gathered at the crossroads leading to the festival this fall and who cheered the tandem composer-player on the stage.

DUO INTERMEDIA – piano and violoncello, **Living Music in Romania** – Nuova Musica Consonante. Two figures

of the generation that gave many famous names of international composers who master the art of communication and the delight of an evening's journey into tranquility, delicate affection, virtual landscapes and atmosphere...From the values of the new Eastern and Western music to arrangements evoking the moon downstream Mississippi even more than the traditions of the American music pioneers.

Anca Romeci

Jurnal de Festival George Enescu
[George Enescu Festival Journal],
No. 17, September 14, 2005

Evolutionary Repetition (Liana Alexandra)

The return of the avantgarde composers all over the world to the *new freedom of simplicity* following so many styles and trials of all kinds and post-serialism, a turn to clarity, archetype is neither laziness nor a lack of inspiration or a moment of crisis. It is about a wish to regain the *music of the spheres*, the harmonies and rhythms bringing back memories of an unlived existence: in a modern version, accessibility is creating a succession of sounds that are physiologically human, harmonizing the flows characterizing every consciousness (heartbeat and breathing rhythm).

For Liana Alexandra, composer of widely known works, accessibility derives not only from the clarity of orchestration but mainly from repetitive and evolutive constructions, from a consonance that seems to suggest the kind of Asian atemporality: the induced feeling is not only of *mysterious*

arithmetic but of plain meditation, of reflexive rather than abstract opening.

In a five-work cycle entitled *Consonances* the composer studies the vertical musical consequences deriving from the overtones of several basic notes; consonant harmonies that are not based on the Classical tonal relations. The mode (of neither folkloric or Oriental origin) and rhythm determines them but, despite the impression of improvisation, the result is well-thought out forms. The composer computes the rhythmic structures along the rows of the Fibonacci series. Such rhythmic studies, present in the chamber music cycle *Incantations*, are applied to the Byzantine motives of Filotei sin Agăi Jipei. Here, strange effects result from a condensation of the theme (in rapid tempo like a folk dance from Oaş!) and then, its expansion through heterophonic procedures. The same music in different temporal spaces, the same structures in varying conditions – and yet our hearing keeps the essential, the common roots.

In Symphony III, *Diacronies*, repetition appears first in a dynamic and majestic setting where the evolution of the rhythmic cell suggests the possibility of human soul regeneration; the second part, a variational cycle along the basic twelve-tones (including harmonics), sets forth a diaphanous setting, a blur of bells and wavy landscapes. The Tibetan-like large opening is followed by a humming tunnel (crescendo tremolo); little violin exclamations (eighth notes) in dialogue with the fast wind section (in short appoggiatura suites) are all preparing this moment of revelation. With extraordinary scrupulous care in writing the music score, Liana Alexandra puts down each and every detail of the musical becoming; even the timbre or the creative quotient of the performance (having given up graphic music is, in this case, a sign of strictness). The *Final* [Ending] – consists of the same rapid-slow-rapid movement that uses different elements – and counterpoises an optimistic illumination to the previous, vaguely colored pages.

The solar simplicity of the opera for children *The Snow Queen* – of a different nature than that of *Symphony III* – gives the impression of Mozartian crystals. Andersen's fairy tale is

transposed in airy themes, lightning-like body movements that seem to have been written in the spirit of the golden music of yester-year; we are not talking here of a pure *retro* style, nor of quotations in the Liana Alexandra style, but of the insistence on certain durations, of repetitions and highlights, of large open spaces.

The kind of accessibility required by the music for children (understood and sung by them) suites both primitive techniques and the most refined modern procedures.

The Concert for flute, viola and chamber music orchestra offers strange effects derived from the melody of some high register harmonics where the pedal points cannot be heard anymore. Jan Kask of Uppsala (UNT, October 1980) said that the sonorous constellation was unusual, that ...at the beginning, music seemed to start growing in silence, in a changing harmonic background. Small, well-defined changes came later in the form of short motives that grew and developed in melodic arches of bold beauty.

Less phantastic and more dramatic, spasmodic as the composer herself called them, *Symphony I and II*, *The Concert for flute, viola and chamber music orchestra*, *Echoes for piano and orchestra* are built on firm criteria, with well-defined orchestral contrastive elements. These highly dramatic images are completed by two cantatas on poems by Blaga, by the *Music for clarinet, harp and percussion*, *Sonata for flute solo*, *Collage for brass quintet*, *Lyric sequence for clarinet, trumpet and piano*, *The Sun and the Moon* (ballad for mixed chorus) and others. Expression refines as the dramatic contraction spiritualizes; Ligetty and Lutoslawski's influence can be less and less perceived. Liana Alexandra's music spreads unified harmonies, is a conscious incantation with *a magic will of its own*, not leaving lay vibrations aside.

Grete Tartler,
***Melopoetica*, p.64, Eminescu Publishing House, 1984**

“In the Labyrinth” by Liana Alexandra

Liana Alexandra offered us an admirable and original work, on the fable of a **George Arion** policier. While maintaining the pretext, less the epic and more the allegories of the book, the composer intended and succeeded to put together a work in a modern language which, on the other hand, does not depart from the classical lyrical theater. In the composer's vision, *In the Labyrinth* becomes the story of a young man faced with the labyrinthic discovery of the world and his self. The world is hard to know, if at all, but due to his sustained search, one finally finds his self together with his longing for welfare, beauty and happiness. Most of **Liana Alexandra's** creations as well as this work are characterized by the dual accent of the composer's personality: the vitality of the works, the powerful unfolding of the musical and philosophical levels, on the one hand and the all-embracing, sometimes playful lyricism, the bright poetry of musical images, on the other. This original work continues along the same lines, where the different levels are interwoven while still well-defined: on the one hand, the dramatic tension of the search expressed through march sonorities unified by parodying cadence and accents or dancing amusement of the heros' speeches on the other hand, the deep lyricism, dreamy atmosphere, catching rhythms where music colours become diaphanous, bright, mysterious as the obscurity of a far-away dream.

In *In the Labyrinth*, the composer is faced with difficulties in terms of theme, philosophy and composition, which she solves successfully due to the virtuosity of her musical procedures. We have here chamber music alongside with the musical virtuosity essay, parodying accents alongside with the aria full of tension, the lyrical cantilena next to the march, pizzicato near the prosaic reply. The composer moves with ease

through them all and, even if the plot is left somewhere in the background, she solves this through the clear musical accents that become dominating and end touching the audience deeply. Frankly speaking, more important than the search and the procedures of modern language, of powerful and, after all, original writing, is powerful influence this music has, the emotion it creates, its capacity to catch not only our imagination but also our heart, which alas, not so many works succeed to do these days. **Liana Alexandra's** works have this very quality which differentiates them from other contemporary compositions: her sincere and devoted artistic burning not only within the cold mould of refined art but also by her deeply human artistic burning, through her power of pervading, without false pretenses or artifice, in our hearts, which are longing for truth, beauty and balance...

Ion Arieșanu

Revista Orizont 22

[Review Horizon 22]

No.22(1109), June 3, 1988

A Musical Production by Liana Alexandra

...Contemporary lyrical theater with its arsenal of modern orchestral and vocal means of expression can successfully approach any topic – this seems to be the creed of composer Liana Alexandra. She came with a proposal for the audience in Bucharest, namely a musical production, *In the Labyrinth*, the first Romanian detective opera. Based on the novel *Trucaj* [Special Effect] and the lines in the volume *Copiii lăsați singuri* [Children on their own] by writer George Arion, the

composer struggled with the difficulties of an original topic and dramaturgy always wavering between farce and drama, comedy and philosophy, which she expressed by means of a music that is as modern as it is accessible. Despite the original, suspense plot, *In the Labyrinth* has a classical clarity, charming beauty of the musical line (people leave the opera house humming Adelaida's arias). The main musical line bears the unmistakable stamp of the young composer now at the peak of her artistic development. Liana Alexandra has rightfully occupied a leading position in the Romanian school of composition.

Viorel Cosma

Tribuna României

[Romanian Tribune] April 15, 1988

Parallel Analyses

“The Snow Queen” and “The Little Mermaid”

by Liana Alexandra

By approaching all musical genres, from symphonies, concerts, cantatas and an oratorium to musical works for different instruments and chamber music ensembles, composer Liana Alexandra defined her style which derived from a highly original artistic creed. Liana Alexandra's works have an outstanding emotional and communication power triggering

powerful reverberations in the media and the audience. We are talking here, of course, of the happy instance of an opera that, was created and appreciated during its time, meeting the requirements of the modern art of the last decades.

Fairy-opera *The Snow Queen* was created in a way apart; it was first staged at the Romanian Opera House (1982), after a first hearing concert at the Romanian Radio Broadcasting Society in the spring of 1980 and after having been awarded the Gaudeamus Prize (1980) in the Netherlands. There are also different versions and recordings of this opera at the Romanian Broadcasting Society and Television, at the Procesium Radio Broadcasting Society in the USA; it is also in the repertoire of the Utrecht Opera House (1982-1983). In composing an opera that goes beyond the usual lyrical pattern, composer Liana Alexandra intended „to put together musical dramaturgy and ballet, pantomime and elements of stage direction and scenography so that the outcome should be a complete show capable of rendering the fairy tale atmosphere”.

As for the second work, it has a brief history. While still waiting to find its expression in a staged performance, the ballet *The Little Mermaid* was first heard at the Romanian Radio Broadcasting Society in the summer of 1984.

It was easy, of course, to get in touch with the universe of children with the help of the fairy tale, by means of that kind of reality transfiguration and elevation, of a world of metaphors and hiperbole, of that *no man's land* we had all plunged in and identified ourselves with at some point.

Liana Alexandra approached the works of Hans Christian Andersen by creating musical pages for two well-known fairy tales - *The Snow Queen* and *The Little Mermaid*. According to the composer's own confession, the obvious unity of the two opuses is the result of a conscious creating will, guiding from the very beginning her concept on what music for children should be. „Music for children”, says Liana Alexandra, „should be pure, transparent and spontaneously captivating.” This is a desideratum she consistently followed in her works that do not

distance themselves from such values as originality, modernity, balance.

Beyond the world imagined by any fairy tale, that is a universe oscillating between phantasy and reality, there is a more subtle, symbolic background that refers to the very essence of the fairy tale. *The Snow Queen* and *The Little Mermaid* are centered on the symbol of sacrifice and the effort to overcome one's limits as made by the two out of the ordinary female heroes Andersen described.

....There is a unit of measure in terms of melodic substance that relates *The Snow Queen* and *The Little Mermaid*: an emphasized splitting of the themes that are divided into cells – into fragments of *essence* that are perpetually moving around but have a concise, strong profile and the virtual capacity of multiple combinations...The preference for certain intervals – fourth and fifth – characterizes all categories irrespective of theme. It is subscribed to a modal universe, strongly stated, that includes both the melodic and the harmonic parameter. The composer had actually undertook the creation of a musical universe fit for children, characterized by utmost clarity and simplicity of the means employed. In both the fairy and the ballet we can speak of the creation and observing of special aesthetics, where the means of expression have an artistic message with precise scope, that is accessibility of authentic values.

The splitting into many fragments generates many contrapuntal pages in terms of texture...Hence, yet another characteristic of composer Liana Alexandra's style, which derives from the corroboration of all musical parameters: melody, rhythm, harmony, polyphony, timbre, form. Out of this conglomerate, timbre could be the subject of a chapter apart in our analysis. In Liana Alexandra's works, timbre works to outline and give accuracy to the poetic ambience, to the atmosphere and characters; harmonies often play a decisive role in the representation of the abstract through concrete images.

And because the power to overcome any difficulty, as Andersen would say, resides in the heart of a child, we should understand that Liana Alexandra's works speak to children, opening a realm of dreams and everlasting youth.

Antigona Rădulescu,
Revista Muzica
[Music Review], No.2, 2002

Composition Portraits
Liana ALEXANDRA

In 1974, on the debut in her career as a composer, at the Romanian Athenaeum, Liana Alexandra had signed an important number of works. We are not talking here of that kind of works the composer would rather hide today (if not already destroyed), nor of the so-called school works but of opuses that were acknowledged by the public. *Symphony I, Cantata I, Music for clarinet, harp and percussion* or *Sonata for flute solo* were, in that year of debut, finished works, waiting to be restored. Such waiting could mean timidity (?) Maybe a cleverly devised strategy (?) Or it may be just indecision until a fully mature antiecclectic attitude is reached either as a rebellious spirit or as a candid, discreet, creative and fully self-censored (?) one.

It is certain that Liana Alexandra entered musical life in a continuous, explosive movement. Rebelliousness surpassed candor. Strategy overcame timidity. We are not talking here of rebelliousness in a negative sense or of strategy as a sought after

unanimous appreciation and public acknowledgement. No, because the young composer is not an innate visionary and, at the same time, she cannot be suspected of being a show-off. Her creation seems to be easily read, transparent while linear and predictable in its development. This may be so at a superficial level. At the heart of Liana Alexandra's existence as a composer, there are contradicting phenomena, some of them even paradoxical, which allow though for unity. The lack of an ostentatious, assertive aesthetic program does not rule out the existence of a style that is as concise as it is effective.

The fact that the composer is passive in the face of sententious invention, unwilling to reach it by all means, does not mean she lacks authentic expression. She also possesses recognizable techniques, developed and used by contemporary composition schools, especially the Polish and the American ones, as well as an original, unmistakable technique, which she employed consistently and firmly. Consistency defines her creative personality but can also bring the accusation of mannerism. Whether justified or not, the objection aims at the composer's artistic creed and convictions. The insistence on using expressions that can be identified as a common element throughout her entire work, is in no way a sign of pretense or superficiality. Liana Alexandra does not look to refresh her means of expression with each new opus. She does not agree subordinating to non-conformist attitudes or chameleonic tendencies of useless adaptation. True to herself, the composer aims at perfecting the peculiarities of her artistic temperament. Music gains significance through the aesthetic of the message rather than the extramusical connotations. The propensity towards plain, direct expression results in an economy of means. Everything is reduced to a language capable to organize and guide this expression, a language able, at the same time, of a life of its own, with no further rational engraftments. That may be the reason why her musical language is in no danger of inflation or growing excessive ramifications. Whether we are talking of the composer in her abstract, folkloric, or natural harmonies

period she would have the same position towards the act of creation.

Music has to be, first of all, melodious – Liana Alexandra seems to think – to talk to us through its specific images. This supremacy of the sound as an aesthetic ferment is a common element for all periods of creation, even for the serial-modal one where there is an impending formalization of musical parameters. The music of the *Lyric Sequence for clarinet, trumpet and piano*, *Valences for orchestra*, *Concert for clarinet* or *Resonances for piano and orchestra* are characterized by a strict determination and aesthetic satisfaction. This is an interest that characterized also the period – which we called folkloric – when the young composer made use of musical sources pertaining to oral creations or Byzantine culture. *Collages for brass quintet*, *Cantata II for mixed chorus and orchestra*, *Country-land, country-idea – Cantata for women's chorus and orchestra*, *Incantations I for mezzosoprano, flute, percussion and harp*, *Incantations II for violin, viola, violoncello, clarinet and piano* speak of the temporality of folk and Byzantine music, of the original way of including them into a certain context. In *Incantations II*, for instance, the composition is based on a Byzantine melody taken over from the collection of Filotei sin Agăi Jipei, which the composer plays at different speeds, where the counterpointed music reminds of the very time when the original source was created.

The composer's fidelity goes even further once the atmosphere typical of such practices had been created; the instrument players had to psalmodize vocally – obviously in a counterpointed manner. Arghezi's poem – in Latin version – has a double function here, namely to amplify the musical suggestions and to insert the word, in its capacity as typically human means of communication: "Redempta aeternitate in consensu mentis..." (It is worth mentioning that the work had been awarded the First Prize *Carl Maria von Weber*, in Dresden in 1979 and *Gaudeamus*, in the Pays-Bas in 1979). The free exercise of the musical language does not contradict the elective organization of space structures. Modal entities are long

searched for and explored until the desired ethos is reached. This is a consistent phenomenon in this stage of creation, when the composer uses modes taken out of the range of natural harmonics. *Symphony II, Hymns, Two Pictures for children chorus and orchestra, Symphony III, Diacronies*, the chamber music cycle *Consonances (I-V)*, the madrigal ballad *The Sun and the Moon*, the fairy opera *The Snow Queen* or the ballet *The Little Mermaid* reveal a world of sounds that are mainly diatonic even then when the fundamentals (and the first functions of the range) are suspended through different filtering procedures. Sometimes, Liana Alexandra seems to be seduced by her own music, creating a Pygmalion-like relation, where the musical substance proliferates in agreement with natural laws that do not let themselves be easily decanted. This is the case of the first sequence of *The Concert for flute, viola and chamber orchestra*, where the inertial impulse of an initial note (C) determines the progressive involvement of the high harmonies. The section ends when the composer interrupts the process, as if suddenly brought back to reality, while preserving the syntax.

The economical use of vocabulary elements is obvious in the quasi-repetitive creations, where the use of musical spell, the incantation has more an aesthetic than a practical function. Repetition has a special meaning for Liana Alexandra. In *Consonance IV for clarinet and tape*, music evolves through reiteration, that is through exhaustion of significances; the artistic emotion thus created allows for certain inflections that eliminate obsession. Economy of means can sometimes be identified with simplicity, with the lack of artificiality and ostentation or, on the contrary, it can come in the proximity of simplism, one-sidedness, superficiality. These are traps the composer avoids with the help of her musicality and sensibility which are stylistic traits that often cast a shadow on the more shocking elements not easily accepted by the eye, while the ear does not share the same impression. This is essential in terms of what Liana Alexandra's music aims at. And not only her music! Aural consciousness gets preeminence over reception and assessment of music, which the composer knows only too well

when she employs certain formulas – be they well-trodden or simplist – that sound well and fit best the context. An eloquent example is *Symphony III, Diacronies*, which consists mostly of textural structures that cannot be, understandably so, entirely original in terms of creative mode or global effect. In its entirety, the strength of the work resides in its very musicality of each and every structure, in the way they are handled and combined. To all this there comes an additional symphonic touch, the ease with which the composer articulates the music flow over large areas – by means of consecutive tensions and relaxations. This ease derives, to a certain extent, to the very composing means employed. Textures are a true *modus vivendi* in terms of categories of temporal organization. They absorb monodies, counterpoints or polyphonic fragments only to give them back under a new identity. Liana Alexandra starts from a texture which she proposes as immanence of her composing thinking. As it is the case with sincerity which is the young composer's immanence of her artistic creative endeavour. A raw sincerity, with which Liana Alexandra communicates simply, directly, effectively: these are attributes that give credit to most of her works.

Liviu Dănceanu
Revista Muzica [Music Review],

No.11, 1983

A Dialogue with composer Liana Alexandra

- Liana Alexandra, though numbers are not welcome in an interview, as far as you are concerned they are of great interest, because the number of national and international awards you received almost equals the years of your age. You have an impressive record: several important awards such as First prize Carl Maria von Weber in Dresden in 1979; The Prize of Gaudeamus Foundation, Beethoven, for chamber music in 1979 and for opera music in 1980; The Prize at the Organ Music Competition in Magadino-Elveția, in 1982; Diploma of Merit for achievements in music composition offered by Who's Who in the World, USA, 1982-1983; The Prize George Enescu awarded by the Romanian Academy; The Prize of The Society of Composers and Musicologists in 1975, 1979, 1981, 1982, 1984; The First Prize at the National Festival Cântarea României, in 1981 and 1983 and the Prize awarded by the Flacăra Magazine in 1985. It is early 1986 so it would be too soon to talk of even more awards. What do these awards represent for you?

- I would like to begin our dialogue by first thanking you for such an *overture*. As for the awards, well I have never worked with that purpose in my mind. They have come to me as a gift my colleagues, at home and abroad, offered to me, thus highlighting some of my works. Such being the case I do not think of awards this year either. Achievement in music is so different from that in sports. What is at stake here is the capacity to dig deeper and deeper into your heart and consciousness and I am not talking of centimeters here. It makes all the difference in the world to feel the joy given by the appreciation of the players, the public, the critics. If I think back, most of my works were to the order of different players, conductors or institutions; when I read letters sent to me from all corners of the world, I notice the obsessive recurrence of a phrase that might seem ordinary, namely „I love your music”;

or, there are reviews signed by critics of the most varied stylistic orientations, which are so commendatory that I feel, paradoxically so, overwhelmed. All this gives me joy but also makes me anxious not to lose my creative power, not to be able to obsessively and humbly take over and over again, the same path, to find my way and unveil my soul, in all its purity, before my peers. These are my aspirations, but who knows if I will succeed...

- *Your presence in the national, European, American, Australian concert halls is proof of how accessible your music is to the public.*

- Musicologists have analyzed and characterized my music in the most diversified ways which is very interesting for me as these are reflections prompted by my music. The quest for an archetypal order is one of the consistent values of my work, hence the effort to permanently filter musical phrases out of the wealth of sounds, that are best chrystalized and closest to my sensibility. If what got through is true, the audience would resonate with it, if not, it means my judgement was wrong... And I humbly start all over again.

- *Opera Your works show a great variety from chamber music to symphonies, oratorios, cantatas, choir music. Is there a certain genre that you like better?*

Yes, there is, the symphonic one. I regularly visit this space. This is how the five symphonies were born. As to concerts or chamber music most of them have been to order. We have wonderful soloists and ensembles worth dedicating our compositions to. If we were to mention *Madrigal* of Bucharest conducted by Marin Constantin and *Musica Nova* conducted by Mircea Opreanu or *Ars Nova* of Cluj-Napoca conducted by Cornel Țăranu or Quartet *Voces* of Iași would mean to review an important part of our musical history, as they are closely connected with many widely known Romanian compositions. We can also give Aurelian Octav Popa as an example, for the way he stimulated the compositions for clarinet in our country. The examples can go on only to keep alive an interesting discussion on the indestructible relationship composer-artist and

artist-composer. Then, there were soloists abroad who ordered different works.

- *What about the two operas?*

- They are two works dedicated to children based on two well-known fairy tales by Hans Christian Andersen, *The Snow Queen* and *The Little Mermaid*. Here a fairy-tale like mood was needed, one accessible to young children, one capable of grasping the tenderness of Andersen's language...

- *Do you think there is a kind of music that fits our century best?*

- The 20th century is closely connected to names such as Enescu, Debussy, Ravel, Scriabin, Prokofiev, Stravinsky, Bartok, Shostakovich, Schönberg, Berg, Webern, Gershwin, Copland, Ives and at least as many names of living artists. We can also approach things from a different perspective, namely if the too civilized man of the 20th century is always able to reach the level of such composers. Culture requires unlimited hard work and sacrifice. Our century also gave birth to a phenomenon of musical industrialization. There are, either in store or around, huge quantities of sound tracks that were deemed as necessary for other arts or crafts. It would suffice to mention film industry or television for which music is part of the whole, not so much an independent work of art. Then there is jazz or lay-back music which are symbols of the decades we are living in. They are there and make the music of our century, irrespective of our choices.

- *Our composition school is valued all over the world and the awards of the last years are proof of that. How do you think our music could be best described? Or our school of composition?*

- As I myself am a result of this magnificent school, I can only quote from memory what great personalities of our cultural life had said or what musicologists abroad say clearer and clearer. Each artistic personality reaps laurels which form together a musician and spiritual wreath that is the inspiration of the Romanian school of composition and interpretation, among

the most important European ones. As to the defining features of our music which had been thoroughly analyzed

- Ca produs al aceastei minunate școli, nu pot decât să rememorez ceea ce au spus personalități marcante ale vieții noastre culturale, ceea ce spun din ce în ce mai răspicat muzicologi de peste hotare. Fiecare ca individualitate adună lauri, iar aceștia laolaltă formează o cunună spirituală muzicală ce se încheagă în școala de compoziție și interpretare contemporană românească, devenită astăzi una din cele importante europene. Cât despre trăsăturile definitorii ale muzicii noastre, care au fost amănunțit analizate, ar fi necesară o discuție de sine stătătoare; ele nu pot fi schematizate.
- *În general vă destăinuți proiectele? Ar fi ultima noastră curiozitate.*
- Nu prea îmi face plăcere să vorbesc despre proiecte în general. Unele pot fi finalizate, altele nu. Cu certitudine voi mai încerca să compun. Ca aspecte, ce au o notă de actualitate, aș menționa realizarea unui disc, prin intermediul Artexim-ului, împreună cu compozitoarea Teresa Procaccini de la Roma, disc ce urmează să apară atât la noi, cât și în Italia, unde eu sunt prezentă cu Simfonia a IV-a. În rest există ineditul profesiei, cu multe surprize, așa cum a survenit și acest interviu, în finalul căruia nutresc speranța de a fi putut să răspund cât mai adevărat întrebărilor pe care mi le-ați pus.

*Convorbire realizată de
Liana Cojocaru*

***România Literară, anul XIX, nr. 20
15 mai 1986***

Magical Madrigal Music

Liana Alexandra participated in this extraordinary artistic event with madrigal *The Sun and The Moon* with talented Mircea Nedelescu as a soloist. We have to begin by saying that this poem had an immense success. Liana Alexandra knows how to create atmosphere and new expressions, associating them closely with Romanian musical spirituality, highlighting the melodic inventivity; she knows how to create unparalleled successions of harmonies to which she adds an impressive polyphonic and timbral phantasy ...

Doru Popovici

Revista Săptămâna, Serie nouă

[The Week Review, New series],

No.18 (647)

May 6, 1983

A Composer's Profil

Tuesday evenings are dedicated to a substantial chamber music season at the concert hall of the Radio Broadcasting Society; it was in such an evening that an outstanding event took place, meant to serve the new Romanian music – transcending to a certain extent their nature, strictly limited to promoting chamber music. On December 2, we had the opportunity to hear some of Liana Alexandra's compositions – a balanced program, so conceived as to last for a whole evening – without allowing for a moment of monotony. Doru Popovici,

who introduced the selection of works created by the active composer, promised – from his important position in the organization of the chamber music season at the concert hall of the Radio Broadcasting Society – that it was a good opportunity to start organizing such artistic profiles. They were meant to illustrate the artistic development of some of the most representative Romanian composers. The initiative was highly beneficial as it gave each composer who was going to be represented on the stage the chance to be better known to the public. If we think back, several years ago the *George Enescu* Philharmonic Orchestra initiated a series of *chamber music portraits*, including for instance, evenings dedicated to Ștefan Niculescu, Doru Popovici, Adrian Rațiu, Dan Constantinescu, etc. These events had been highly successful and we are happy with the Romanian Broadcasting Society's initiative to resume it, at another level and in better conditions, which can only be beneficial to our school of composition that is recognized at national and international level.

Doru Popovici also had the merit of presenting a general picture of the composer's works without making use of a too sophisticated language. As disciple of masters Tudor Ciortea and Tiberiu Olah, Liana Alexandra started from a folkloric streak (easily identifiable in the works included in the program) of which she made most due to her outstanding composing craftsmanship: she distinguished herself through her complex art of instrumentation and orchestration – as the writer of these lines, I can say that several internationally famous critics spoke highly of this peculiarity of Liana Alexandra's works, when one of her Symphonies was taken into discussion by the jury awarding the *Koussevitzky Prize* – she was thus given notable authority in the use of the most varied musical means of expression (vocal, chamber music, etc.). In the evening of the event we began talking about, mention was made of the fresh atmosphere Liana Alexandra's music creates, of her use of the new modalism, of some characteristic contemporary techniques (randomization), of her keeping her creation straightforward, without looking artificial. As a composer of opera, ballet,

symphony, concert, chamber music, chorus, lied and instrumental pieces she distinguished herself through the remarkable ease with which she approaches any musical genre. The many prizes and distinctions she was awarded at important international contests are prove of that, as is the favorable press she got both at home and abroad.

A good beginning makes a good ending we can say, as her talent was manifest since her early works. The truth of these words is illustrated by *The Sonata for flute solo* created soon after she graduated from the Conservatory in Bucharest (where she is a professor now). As for me, I was charmed by this ongoing instrumental dialogue that is both expressive and challenging (I say dialogue as the flute seemed to be asking questions which it itself answered), by the always flowing fragments that ended in blending in a coherent and convincing thinking. The capacity to keep the audience's interest, be it by a thin streak of sounds, without falling into dull sentimentalism or monotony is a sure sign of the gift the composer was endowed with. *Cadenza for violin solo* (1983) has a sincere instrumental verve that does not ignore Romantic tradition and brings a breath of George Enescu's *Lăutarul* [The Fiddler Player] and *Impresii din copilărie* [Childhood Impressions] or Ravel's *Tzigane*. Then, the *Sonata for six horns* (an absolute first hearing) followed, alternating between festive, either alpenhorn blown or hunting signals, and foggy, secretive, forest-like sounds that created a Wagnerian atmosphere. The composer creates a perfect and compact sound and mood, in her typical manner of maintaining a certain image, once established, with no forced or useless attempt to change it.

The String Quartet (1985) highlights, according to the composer's own confession, her concern with creating a music pervaded by ancient folkloric elements, that are presented sometimes in a condensed form (in psychological terms), other times in an expanded form. Also presented as absolute first hearing, the quartet enchants especially through the touch of roughness and determination that characterizes the forceful attacks of the violoncello. *Allegro Veloce e Caratteristico* for

organ (1985) takes us into an entirely different world. It was written as a tribute to J.S.Bach, based on a well-known prelude from the *Das Wohltemperierte Klavier* [the Well-Tempered Clavier] which became, in the vision of the Romanian composer, the core of a dynamic and personal *Toccata*, attractive in itself and so fresh that one would not guess it is a pastiche. There followed the *Concert for flute, viola and orchestra* – first, there were two versions, then a third final one – a work dominated by a certain decorativeness, an atmosphere of Oriental flavours where we seem to need an enhanced substance to take us beyond the pleasant sound play – certain but perhaps limited in its echos.

Symphony IV, Contemporary Rhythms for 18 soloists (thus a chamber music symphony), attracts from the beginning through its combination of light timbres (flute-marimba-vibraphone-clavier) alternating wonderfully with crisp, biting rhythms in the second movement, with folkloric, sometimes even jazz accents – so stimulating and refreshing.

The event ended with the idyllic *Images for children's choir*, that courageously offers the young voices an additional musical page, conceived *ad hoc*, written with the attributes of an unsophisticated appeal.

All this combination of works written for different soloists, chamber music groups, orchestra or choir had an outstanding presentation, due to a first rate performance effort. I would like to acknowledge, in the absence of the evening's programme which is still useful on such occasions, the performance of flute player Nicolae Maxim, violonist Mircea Opreanu, the group of horn players (Nicolae Dănilă and others), the string quartet *Clasic* of the Romanian Radio Broadcasting Society organ player Iles-Maria Reich, violonist Ștefan Gheorghiu, the children's choir *Voces Primavera*, conducted by Claudiu Negulescu, the Symphonic Orchestra of the Romanian Radio and TV Broadcasting Society, which performed either in instrumental groups or in formation, according to the requirements of the a certain work, conducted by Cristian Brâncuși. The effort made for the deep and thorough study of

the works presented at the event was manifest in the natural effectiveness and the lack of false pretenses.

It was a successful concert – both in its details and its general significance – that brought the promise of the commendable effort to disseminate the best works of our new music. For the composer, it was a fair reward for a sustained and restless work to conquer all the horizons of the contemporary art of sounds.

Alfred Hoffman

Revista România Literară
[Literary Romania Review],
Year XX, No. 1, January 1, 1987

*Commendable Initiative of the Romanian Radio and TV
Broadcasting Society*

Portrayal - Concerts of Romanian Contemporary Composers

These days, a new series of artistic events, namely portrayal-concerts of different composers, was inaugurated at the Studio of Romanian Radio and Television Broadcasting Society. As Doru Popovici – the new and enthusiast coordinator of the creation workshop of the Radio and Television Broadcasting Society – explained, the concerts are meant to capture the diversity of styles, means of expression, characteristics of the most representative Romanian composers of the day. Choosing Liana Alexandra to open this series of events was highly inspired and convincing as she has a remarkable international repertoire and palette of works, from

vocal and instrumental chamber music to ample scores of symphonic and vocal-symphonic music, ballet and opera.

The portrayal-concert at the Studio of the Romanian Radio and Television Broadcasting Society covered a well-chosen selection both in terms of chronology and artistic personality. Mentioning the titles of the works presented is enough to give an idea on the amplitude of the large territory covered by composer Liana Alexandra: *Sonata for flute solo*, *Cadenza for violin solo*, *Sonata for six horns*, *String Quartet*, *Allegro veloce e caratteristico* for organ, *Concert for flute, viola and orchestra*, *Symphony IV*, *Two Images*, cantata for children's choir and orchestra. If we emphasize that some works were first hearings and most of the programme consisted of recent works (1983-1986) we would have the complete picture of the originality of this portrayal-concert. Mention should be made of the outstanding performance of the players (Mircea Opreanu, Nicolae Maxim, Ilse-Maria Reich, Ștefan Gheorghiu) or of famous groups such as the Chamber Orchestra of the Romanian Radio and Television Broadcasting Society, *Voces Primavera* Choir, *Clasic Quartet* under the baton of such extraordinary conductors as Cristian Brâncuși and Claudiu Negulescu.

Is there a typically feminine in music? This is the question that lingered over the almost three hours of music offered by Liana Alexandra to an experienced, enthusiastic and highly competent audience. Indeed the solo pieces for flute or violin but mainly *Symphony IV* and *Concert for flute, viola and orchestra* captured the lyrical, bright and noble streak in the young composer. She has a special propensity for the Romanian traditional music pervaded by that unique feeling we call *dor* [longing] that is present in all her works. It would be wrong to believe that dramatic tension is missing or that it is present by accident (the *Quartet*, for instance, has an irresistible concentration of inner strength) but the most convincing pages are pervaded by an innate sensibility. Her peers are surprised by the mature thinking, the skill in handling the means of expression, mastering a rare orchestral craftsmanship, virtuosity in handling each instrument; Liana Alexandra

listened carefully the Romanian melos, which she melted in a variety of forms and languages. Her constant thirst of knowing folklore and the artistic achievements of the time is something one becomes aware of with each musical page. The portrayal-concert Liana Alexandra was not only a delight for the audience but also the victory of a composer who is the pride of the Romanian school of composition.

Viorel Cosma
Informația Bucureștiului
[Bucharest News, daily],
Year XXXIV, No.10   302, December 1986

Chronicle of a Disc
Incantations, geishas of the world

It is September. It rains cats and dogs, to make me forget or for us to wipe away the last traces of a summer love. September. Cranes in phosphorescent flocks ... bride-like migrating birds ...that fly through our foggy windows left open, thinking, perhaps, that they were flying towards warmer countries. The wild flowers in vases look somewhat Oriental, like geishas, maybe. Full moon in September. The fine rain drizzles as if in an attempt to blindfold me, to make me stop looking for you. What it does not know (of my extravagances!) is that I am able to wipe away – from the first dream – the salty tear of the fall. I can summon spring by only thinking of its blue ribbons – as Morike would say – waving in the wind. Or I can hear, as grass blades hear the fairy light cascade of the Moon, *Incantations II* by **Liana Alexandra**, chamber music for clarinet, piano, violin, violoncello and percussion. The morning

after a sleepless night, consumed like a cup of poisoningly sweet champagne. Green-eyed September as spring in blossom and **Liana Alexandra's** *Incantations II* (1978). Sisters of the consonances that damn with their chords the classical tonal relations of *Symphony III Diacronies*, of the *Concert for clarinet*, of the *Resonances for piano and orchestra*, *Sonata for flute solo*, *Music for clarinet, harp and percussion* and, why not, of one of the most beautiful fairy-tales, now an opera for children - the *Snow Queen*.

September in pursuit of the cranes blowing in the wind, falling slowly to the ground, white as brides the way I saw them through my snow-white with sleep eye lashes. Foggy morning in the windows the cranes are rushing into in their crazy idea they were flying to warmer countries. *Incantations II* – airy geishas repeating over and over *ostinato* formulas, amplifying them up to unimagined tensions. Its repetitions, a flock of cranes or butterflies, with parchment-like wings, that return only to rise again along the endless column of a *Psalm* by Arghezi up to a state of bliss: “redempta aeternitate in consensu mentis, Novo ritu cithara personet”...The sounds made by the players – cause the blue ribbons of spring to vibrate – performed by Musica Nova group – wonders at September time. It rains cats and dogs.

Anca Romeci
Revista Săptămâna
[The Week Review], New series, No.37 (770),
September 13, 1985

The Rise of a Composer

During Edition IX of the George Enescu Festival, *The Snow Queen*, a concert-opera by **Liana Alexandra** had its premiere at the Concert Hall of the Radio and TV Broadcasting Society, on September 17, Thursday evening. It was an

important moment both for the young composer and for the Romanian contemporary music. This is so because *The Snow Queen* means for **Liana Alexandra** approaching music for children, a genre somehow neglected by contemporary composers, while for Romanian music it represents a much needed refreshing of the repertoire of the genre. Located at a point of age confluence due to its forceful appeal for peace, love and good understanding, **Liana Alexandra's** opera gets even more, finely tensed dramatism.

In announcing the event, media talked of the significance of this composition. **Alfred Hoffman** wrote: “**Liana Alexandra is a composer who acquainted us with international success after international success these last years...that THE SNOW QUEEN was included in the program of George Enescu Festival is once more proof of the undoutebtable value of her work**”.

On the other hand, the success of this concert-opera is not the only one the young composer had this year. The Prize of the Union awarded to her for the *Concert for flute, viola and orchestra* – that had its premiere on April 21, also on a Thursday – emphasized once more the talent as much as the efforts made by the composer. The premiere of the opera - a command of the Uppsala University in Sweden – was held in Uppsala, conducted by **Ilarion Ionescu Galați** (soloists **Veronica Berkes** and **James Horton, USA**) and had an exceptional press from the Amercian critics. **Jan Kask** said in an article published by UNT: “**Unusual constelation, in terms of combining both soloists and instruments in the orchestra. The audience clearly concentrated during the hearing**”.

Carmen Stoianov

Suplimentul Literar Artistic al Scântei Tineretului
[Literary and Artistic Supplement to daily *Scânteia Tineretului*], Year I, No.15, December 27, 1981.

Small Antology of Young Art
Liana Alexandra

What really impresses in Liana Alexandra's compositions is her musical thinking, how she succeeds creating, while mastering the important lessons learned, such a clear, coherent, beautiful and highly original work that unifies with professionalism seemingly opposed categories and paradoxical musical stances.

It is not my intention to make aesthetic remarks, because I would need different analyzing tools in this case, and I do not wish to make purely musical appreciations – as there have been written so many studies, chronicles and articles that dissected and interpreted the composer's work – as it is not my wish create the image of a rush of extra-musical findings deriving from filtering some hearings through my own sensibility.

Each of Liana Alexandra's works strongly enforces its own imagery, its own form/contents ratio, its own consonance and succession of movements, its own timbral Universe. Nevertheless, each and every one of them integrates into a musical complex, characterized by an ongoing progressive enlargement. A complex pervaded by a strong harmonic vocation that lays down its own value system. *Symphony III, Diacronies (harmonies for world peace)*, for instance, is characterized by an outstanding harmonic flow, by a melos with dramatic inflections that create a tense situation both at concept level and in terms of purely formal manifestations. The intention of expression is obvious and the Neo-Romantic label that could be put on *Diacronies* deriving from the very phraseology and symbols used – the Symphony has amplitude and craftsmanship, powerful, vitalistic orchestration (remarkable, perfectly mastered orchestration has always been one of Liana Alexandra's constant values), inducing a ballad-like mood, a freedom of inner movement that implies outstanding mastering of means – modulation and accord

intersection or ampler harmonic correlations. *Diacronies* reveal such an organizing force.

- **I want to speak to the audience but that does not mean I am spiritually lazy. I wish I had a manner of composing that comes natural to me and that has a powerful emotional character at the same time.**
- At a time when experiment is highly common, when sensibility and habits of the melomaniac public are sometimes downright abused, you write music that is appreciated by critics and public as well. To me this is quite an achievement.
- **It is my belief that at present, artistic experiment is no longer the criteria for artistic value.**

I cannot help noticing yet again the great associative power the composer shows – I confess that the final part of *Symphony III* has given me, with each hearing, the impression of a refined, many-sided aggravation, reminding me of Berlioz' *Symphonie fantastique* and making me think this is one of the greatest pages in Romanian music. A true melodic fascination. She makes me think of Pascal Bentoiu's statement: "I consider that the extraordinary feeling the public nurtures for a certain melody is a remarkable phenomenon. It should be the main concern of the composers who often let themselves be distracted by other aspects – fascinating, no doubt – of their work."

While distilling traditional Romanian sounds of a great purity, in her own manner, the *Concert for flute, viola and chamber orchestra* relies heavily on the force of repetition, more precisely on creating emotions, exacerbating artistic sensibility and obsessive repetition of themes by uncovering musical networks, in an attempt to detail down to the last shade and cast a gaze penetrating to the last fiber. The *Concert for flute, viola and chamber orchestra*, a command from the Upsalla University, is, in fact, a work of amplitude in which idea takes the most diverse musical forms. Making use of an *aven retro* style, the concert illustrates the composer's artistic ambition of creating along vertical coordinates, not obeying

patterns or prejudices, maintaining herself on an aesthetic position of maximal receptiveness. Complex, impressive, the concert is a true revelation that reminds me of Wittgenstein's wonder that „it is what it is"! Or the opera for children *The Snow Queen* that is a melodic fairytale of overwhelming harmonic richness.

As far as I am concerned, I talked with Liana Alexandra of concerts and the way Romanian music is received abroad, of arts' sincretism, of her pedagogical activity at the Conservatory. In a cool fall morning at the editor's office of the **Suplimentul**, we were trying together with Miruna Ionescu to travel back in the history of art making comparisons between literature, music, painting and theater.

I am not convinced I would be able to pass to you all the artistic awe Liana Alexandra inspired to me. All I could say would be bits and pieces, a fraction out of the whole.

She could be best represented by her work – diverse, remarkably professional, by the hundreds of musical pages written and offered to the audience or waiting to be yet written.

In fact, nobody could tell anything about Liana Alexandra. Not her friends, not the articles she signed or her students, not even herself. It is only her work, that seems already detached of the incredibly young and nice person she is, her work in its entirety and crystal-like structure that could do it, her work of which I would not hesitate saying it is simply wonderful.

Cleopatra Lorințiu
Suplimentul literar-artistic al Scânteii Tineretului
[Literary and Artistic Supplement to daily *Scânteia Tineretului*], Year III, No.42 (108), Sunday, October 16, 1983

Always in the Spotlight

- I had a very good season – composer **Liana Alexandra** confesses; she has got 12 national and seven international awards for a wide range of musical genres, from chamber music, to symphonic, cantata, opera, choir music. I participated in the final stage of the National Festival *Cântarea României* with opera *În Labirint* [In the Labyrinth], performed by the artists of the Opera House in Timișoara, with *Symphony VI Patria Eternă*, a first hearing performed by the Orchestra of the Radio and TV Broadcasting Society conducted by Paul Popescu, *Larghetto for string orchestra*, with which I got the second prize at the international composition contest in Mannheim (West Germany).
- *Indeed, a „rich harvest” meant to reward a great composing effort and a plurivalent talent.*
- Truth is that for me, as an artist of our time, composing as response to social demand is composing according to my own consciousness. The public, especially the young one is very open to the music that is made nowadays. This is important for the composer as it gives him the opportunity to listen and compare his work with others, as each concert begins with a contemporary work, as there are many events organized, gala concerts, composing portraits under the title *Muzica românească în actualitate* [Romanian Music Today] or as the George Enescu International Festival itself includes in its program Romanian contemporary works, which not even countries with great musical tradition succeed in doing.
- *Your opera In the Labyrinth was included in the program of the former edition of the festival, on a libretto by George Arion, and they were both highly appreciated by experts and public. A line caught my eye from the chronicle signed by critic Edgar Elian, published in Romanian News: ”Highly accessible music, which is modern and elevated at the same*

time, music that harmonizes well with the mood of the opera, now tensed, next relaxed, enchanting”.

- Opera music has a humanistic message – man’s struggle with himself , for finding truth or beauty. Generally speaking, Romanian school of music became known due to the rhythmic and modal structures it explored, pertaining to Romanian ethos. This is all the more true as we belong to a country, a spirituality where the cultivation of this sound universe is the spiritual homeland in which I express myself best, with greatest clarity and sincerity.

Octavia Treistar,
Almanahul Femeia
[Women’s Almanac]
1990, p.44

Tudor Ciortea – on Music and Musicians

“It is a great satisfaction for a teacher at the end of his pedagogical career to watch the flight ever more sure and high of his former students.

A place apart amidst such students is clearly held by composer **Liana Alexandra**.

I appreciated her even as a student of the courses on Musical Forms and Composition at the Conservatory; she confirmed the qualities I saw in her through the works she created later, which were received very well by our melomaniac public. The composer who is also a professor nowadays knows only too well what she wants and she wants what she knows; that is, she always has a very clear plan of what she intends to do. The power and fervour she puts in her creations are remarkable.

I would like that she let herself be more open to the whisper of her inner artistic sensibility in future so that her

talent passed more easily through the commandments of reason. Which, on the other hand, can be felt in the development of young composer Liana Alexandra”.

The idea of such a selection, an outcome of a large number of notes and manuscripts, succeeds, we hope, meeting our intention, namely to bring among us again Maestro Tudor Ciortea, the wonderful and bright artist who had come to discover music along his lifetime through study, work and love.

Grigore Constantinescu, Ph.D.

Revista Muzica

**[Music Review], *Serie Nouă* [New Series],
Anul V [Year V], No.1 (171), January-March 1994**

Trio Modus or the Authority of Value

TRO MODUS offered an outstanding recital marking, not long ago, the inauguration of the musical season at the Muzeul Memorial [Memorial] *Dimitrie and Aurelia Ghiață*. TRO MODUS – is the only wind instrument trio in the musical landscape of Bucharest and held a concert of Romanian and Belgian contemporary music in the highly spiritual ambiance of the museum.

Organized under the sponsorship of the Muzeul National de Artă al României [National Art Museum of Romania] and of the famous Academie Européenne des Arts, this new *Evening of the Memorial Dimitrie and Aurelia Ghiață* brought together, in a unique synthesis, the world, so varied and full of passion, of contemporary artistic phenomenon. Music and painting have both contributed to creating a beautiful cultural atmosphere – which was, nevertheless the explicit intention expressed by

composer **Liana Alexandra**, organizer, life and soul of the concert cycle organized here.

The honorary prize went to TRIO MODUS (established at the initiative of bassoon player **Vasile Macovei**, with **Gheorghe Scutaru** - flute, **Florin Ionoaia** –oboe as guests), that brought together enthusiastic musicians who allowed us to get a place in the world of contemporary sonorities ....

No doubt, attending contemporary music concerts is a way of understanding the mystery of the special language it uses to convince and charm the audience. The lack of ostentation was a must in the performance of the *Trio for flute, oboe and bassoon* by **Liana Alexandra**. It was completed by an understanding of the consonant structures of this work, the subtle and varied colour of the sound texture. Composed in 1991, this Trio fits into the wider range of Liana Alexandra's interests in chamber music. I could use as an example, *Images interrupted* for wind quintet, *Sonata for six horns* or *Sonata for flute*, works characterized by the same consonant language. *Trio for flute, oboe and bassoon* was performed with a finesse and interiorization that had their roots in exemplary beauty of the soul and seriousness ...

Marina Preutu, Cultura Națională
[National Culture],
No.20, October 3-5, 1996, p.8

Music and Mathematics

Finding out that a new book on music was published, moreover one on **theory**, it is a common reaction to suddenly start talking of the weather. Once in a while though, we have the opportunity to bump into such a book, that is not only interesting but enthralling too, compelling us not only to read it but to get totally involved in it as well.

The well-known composer and Professor of composition at the Music University in Bucharest, Mrs. Liana Alexandra, wrote such a book. *Componistica muzicală - un inefabil demers între fantezie și rigoare* [Music composition – ineffable approach between fantasy and rigour], (Universitatea de Muzică din București, 1999 [Music University in Bucharest]), is a well-documented and perfectly integrated study of the relation between music and mathematics; not only the mathematics of harmony and harmonics, of form and function, of rhythm and measure number but a synthesis of all these where the sum total is so much more than the composing parts.

Though rather thin, the volume leads us from Plato (the music of the spheres, the golden section) and Aristotle (catharsis through music) to the fascinating theories of the 1st century before Christ (where the reader waits breathlessly for an opportunity to experiment with the *theatrical vessels* of Vitruvius Pollio), to a system of harmonic, rhythmic, structural and integral analysis based on Fibonacci's series but mainly on the *magic squares*.

The system reminds of Schenker's analysis compared to which it is more subtle and complex. Professor Alexandra offers strong arguments in support of her system that could be used equally successful in analyzing the music of composers such as Bach, Mozart, Beethoven, but also for an Enescu, Messiaen, Feldman, Stockhausen or for the music of today. Using lots of examples, the volume allows the reader to interact with the hypothesis developed, which is again a plus compared to the usual treaties on advanced theory.

But, above and beyond all this, Professor Alexandra does not forget, not even for a moment, the first rule of music, synthetically expressed in the following quote from Pierre Schaeffer, which she used as motto of the entire work: "On peut tout réduire à des nombres, y compris la musique de Beethoven. Mais nous n'entendons pas de nombres, nous entendons de la musique."

I recommend this book not only to students interested in advanced theory but also to those who, despite having

graduated from speciality studies, have not lost their intellectual curiosity as well as to the melomaniacs who wish to get a fresh and fascinating perspective of the musical structures.

Scott Tinney (USA)

Actualitatea muzicală [Music Today], Year X, No. 22 (I/June)

Romanian-Belgian Musical Confluences

Pastorale for oboe and piano by Liana Alexandra offers the charm and tranquility of a catching narrative. The sounds reminding of the wooden plate tapped to summon people to church, suggested by the sonorous drops of the piano in the counter-octave, lay the lawn on which the oboe steps in. Its story begins, paradoxically, in a timbre imitating the warm tone of a far-away trumpet. This sound, mimetically rendered, does not announce anything, but gathers dense layer after layer, swarms of harmonious sounds that create a true sonorous sultriness. The same instrument gets later the timbre of a folk music one (maybe a *taragot* [traditional Romanian folk music instrument]). During the central part of the *Pastorale* the oboe steps nervously to and fro. Everything is pervaded by bird song (Olivier Messiaen), by aqua music (Claude Debussy), where the *tulnic* [aprox. Alpenhorn] casts its shadow, reminding of the middle section of *Sonata III for piano and violin in Romanian folk style* by George Enescu. At the end of the *Pastorale for oboe and piano* by Liana Alexandra, the circle closes, it is peace again. It

is a highly original music that urges you to hear it over and over again in order to enjoy its beauty.

Marcel Frandę
Revista LiterNet
[LiterNet Review],
November 25, 2008

CD-Spektrum Kurtzgefasst

It is such an act of courage to compose a symphony nowadays. Romanian composer Liana Alexandra is but ready to do it – symphonies 6 and 7 are already recorded on a CD that was realized with a lot of love. The recordings were made, at a high professional level, at the Romanian Radio and TV Broadcasting Society, comparable with famous brands in the industry. The booklet is synthetic, offering all necessary information in a limited space. From the musical point of view, these works show certain similarities with Baltic poetry, but mainly with the Scandinavian one – which is somehow surprizing, nevertheless a pleasure to know them. It goes without saying that this composer has a perfect orchestration, mastering the symphonic machinery with virtuosity. Post-Romantic sonorities elude description in the absence of a more ample analysis. Liana Alexandra always offers a sensibility that is sure to discover the most ingenious combinations among melodic motives and metric-rhythmical structures.

Constanze Holze,
VIVAVOCE, Frankfurt/Mai, December 2001

Press Reviews

- Artistic peronality, endowed with a fine sense of the form, based on contrastive elements, which is well-defined especially in orchestration (***Revista Muzica Bucharest***) [Music Review, Bucharest]).

- Liana Alexandra proved along the years that she masters a well-established composition technique. Helped by musicality and imagination, this technique helps her to get the best results with any music groups she works. (***Contemporanul, Bucharest***).

- With each new composition, Liana Alexandra is placed at the top of her generation of Romanian composers, with the international awards proving the ascending evolution of this devoted composer (***Flacăra, Bucharest***).

- Liana Alexandra is seen as the best Romanian composer of her generation. Her composition vocabulary is varied covering from random techniques to ample lyrical melodies, based on folk elements of her culture (***Grey Youtz, The Michigan University, USA***)

- Liana Alexandra's music is full of warmth and original melodic elements wonderfully brought together by an ample dramatic spirit. Her ineffable and imaginative orchestration is amazing (***Arbetarbladet, Gevle, Sweden***).

- Liana Alexandra excels her colleagues and proves wrong the still existing prejudice concerning women. Her works are the result of a subtle and unusual processing of the Romanian folklore that combines avantgarde and tradition. Surprising connections emerge between the Romanian *hora* [Romanian folk round-dance and music] in fast tempo and the Ligetti type melodies, between *doina* [elegiac song, typical of Romanian lyrical folk poetry and music] and a pleasant Expressivo (*Frankfurter Allgemeine Zeitung, West Germany*).

- Liana Alexandra proved her pre-eminence at Gaudeamus. Many composers came at Gaudeamus this week, but Liana Alexandra was touched by a state of grace – huge, rich, extravagant, highly inciting, an outstanding existence (*NRC Handelsblad, Amsterdam, the Netherlands*).

- Due to their lack of attention, musicians in the West often believe that the entire Eastern world is a musical monolith, far behind the time and isolated from the rest of the world. When you meet a composer such as Liana Alexandra you just have to review all those precious prejudices. Liana Alexandra eludes the description as either traditionalist or avantgarde composer (*Robert Finn, S.U.A.*).

- Brief words of praise for a remarkable work. It is about a composition by Liana Alexandra, a transfiguration of Romanian folklore, remarkable through her steady craftsmanship,

fascinating in message. It is worth mentioning that instrumental virtuosity serves music (*Revista Muzica*, [Music Review] *West Germany*)

Alexandra, Liana (Moraru)

(b Bucharest, 27 May 1947). Romanian composer. She studied composition at the Bucharest Academy of Music (1965–71) with Tudor Ciortea and Tiberiu Olah. She took up a career in university education, teaching orchestration, musical form and composition. She is a prolific composer, in her element with orchestral and chamber music, employing repetitive and evolving techniques, with melodic lines which suggest lyricism and meditation. Her instrumentation uses a palette of delicate, pastel colours.

Her confident handling of minimalist techniques is shown in chamber works such as *Colaje* ('Collages', 1977) and *Incantatii II*, no.2 ('The Enchanted'). Certain works combine mathematical thought with the spontaneity of Byzantine song and Romanian folk music. Virtuosity is an important feature of her concertos, including those for clarinet (1974), viola and flute (1980) and piano four hands (1993).

Grove's Dictionary for Music and Musicians (England, 2009)

Octavian Lazar Cosma

Each Style Targets at a Certain Group

Accessibility of contemporary music is not a special issue. Each musical genre targets at a certain type of audience. Each style addresses a certain group of intellectuals. There is always

a spiritual discomfort when a pattern is forced on a civilization that does not have tradition in the imposed pattern. Then, at historical times, when something new appears, it is only natural that the experiment be made on a small group. In our country, 20th century music is less included in the concert programs not because of the audience but mainly out of financial or legal reasons related to copyrights.

The editor has the right not to approve a certain public performance. This way, the issue of the accessibility of contemporary music is an open topic. As for me, I have always had success in the United States where I was given an international licence number in 1980. Americans agreed that I compose in Romanian style, gladly performed my works and have always been supportive. In the Buddhist world I have no success because there, the national touch has to disappear, you are not allowed to compose in a consonant or modal-tonal way and public succes is considered superficial. So, everything is relative...

Liana Alexandra

Actualitatea Muzicală [Music Today], April 2004

*I only got to know
LIANA ALEXANDRA
through her performance recordings
and those were splendid artistic achievements.
She was inspiring to
those musicians working in her vicinity.*

Chris Chafe
**Director, Center for Computer Research in Music
and Acoustics (CCRMA),
Stanford University, USA**
Duca Family Professor
<https://ccrma.stanford.edu/~cc/pub/pdf/cv.pdf>

I had the great pleasure to become familiar with Liana's creative work during our review of the submissions for the 2007 Visual Music Marathon.

I was immediately captivated by Liana's animation and the highly creative means by which she made use of the software that it employed. I will long remember the striking sonorities and the accompanying imagery in her work and expect to return to it many times in the future.

Dennis Miller,

Artistic Director,

Visual Music Marathon

Northeastern University, Boston, USA

<http://www.music.neu.edu/faculty-staff/entire-list/dennis-miller/>

ADIEU à LIANA ALEXANDRA

C'est avec grande émotion que nous avons appris en Belgique le décès de Liana ALEXANDRA qui, avec son mari Serban NICHIFOR, était membre d'honneur de l'Union des compositeurs belges.

Des liens d'amitié particulièrement féconds avaient été établis depuis plusieurs années entre musiciens belges et roumains. Grâce à la défunte, épaulée par son mari, de nombreuses manifestations de grande qualité ont été organisées à Bucarest pour les créateurs belges. Liana ALEXANDRA y participait avec talent et enthousiasme, mettant toute sa compétence au service de ses confrères, présentant les œuvres des compositeurs ou les jouant elle-même au piano.

Sa production personnelle est abondante et variée. Elle a abordé tous les genres avec succès. En témoignent les nombreuses exécutions de ses œuvres, non seulement dans son pays mais aussi à l'étranger, ainsi que de très beaux enregistrements qui nous

permettent de prendre connaissance de son important travail.

Cette figure si attachante de la musique roumaine, bien trop tôt disparue, laisse de profonds regrets, largement partagés par ses nombreux amis.

Jacques LEDUC

Membre de l'Académie royale de Belgique.

http://www.newconsonantmusic.com/composers/leduc_jacques.php

In memoriam Liana Alexandra

Lorsque nous parlons de quelqu'un à un temps passé, nous pensons aux images qui nous habitent la mémoire, signe que cette personne n'est pas oubliée. Lorsque nous parlons de quelqu'un au temps présent, nous sommes dans un rapport de l'unité temporelle entre passé et futur. La personnalité de la regrettée Liana Alexandra, durant l'évocation par sa création artistique, joint la réflexion dans la conscience à une création qui a ses origines dans les points temporelle passés, en restant dans le domaine de la culture dans un éternel présent.

N'importe quel œuvre d'art béni avec la richesse de la vertu esthétique, dépasse n'importe quel limite temporelle. Mais, les créations musicales et les études musicologiques appartenant à Liana Alexandra sont circonscrite à un patrimoine culturel immortel, laissés comme héritage par la regretté compositrice pour les générations qui vont suivre. Son œuvre restera un témoignage ineffaçable à qui s'ajoutent les souvenirs de ceux qui l'ont connue personnellement, soit comme des étudiants, soit des collègues de la même catégorie professionnelle.

Personnellement, je me souviens de la regretté maître autant par ses contributions remarquables dans le domaine de la création musicale, aussi bien que par ses connaissances renseignées avec générosité à tous qui ont déchiffré le mystère des formes et des analyses musicales. Pour cette grande personnalité culturelle l'architecture musicale a constitué la base de ses propres créations construites avec talent et amour pour la musique.

Liana Alexandra rejoint l'indivisible – la création qui est circonscrite à l'unicité – avec la valeur, ayant importance non seulement dans le champ de la conscience sociale (la compositrice se réjouissant encore du temps de sa vie de la reconnaissance internationale), aussi dans le sommet de l'hierarchie de l'art et culture sans frontières. On ne se peut pas parler de Liana Alexandra au temps passé parce que la compositrice il y a en présent par son œuvre musicale et la littérature scientifiques de spécialité; toutes ces contributions totalisés des véritables degrés vers la spiritualité ayant l'origine dans la création artistique.

En permanence préoccupé de la vie musicale, ayant une vive attraction vers l'état intellectuel et affectif intense, Liana Alexandra reste un exemple qui brille par son œuvre, pareil un cierge qui est

brûlé avec une intensité qui l'a dévoré prématurément sur le sanctuaire de la musique. En fait, dans l'Antiquité, le sanctuaire était le lieu de sacrifice et je me souviens que le grand compositeur Stefan Niculescu m'a dit que la route du musicien ferme d'aller jusqu'à but sur son chemin prédestiné est un Calvaire.

Personnellement, je crois dans la résurrection du créateur par son œuvre, je crois que tout qui reste comme le souvenir d'un artiste sont ses œuvres, parce que si l'homme n'est pas parfait, la musique peut accéder vers la perfection, grâce à l'harmonie qui est apportée au milieu des gens. Si l'homme est mortel, le langage musical est éternel. Mais le miracle de la musique se produit seulement lorsqu'il y a une consonance parfaite entre ceux qui sont les créateurs de la partition et ceux qui l'interprètent et l'écoutent, respectivement quand on se produit une balance entre le plaisir de compositeur de s'offrir aux ses semblables par l'art des sons, et le plaisir des auditeurs de recevoir du message de la culture. En ce qui concerne Liana Alexandra, ce rapport est l'un d'égalité.

Une pensée spéciale de reconnaissance pour toutes les belles choses que la regrettée maîtresse les a fait pour la société, dans le domaine de création musicales, aussi dans la recherche de musicologie, restera en permanence dans les cœurs de ceux pour qui le Professeur est un dirigeant, un mentor qui transforme graduel par ses connaissances et sa préparation de spécialité, le disciple musicien dans un professionnel.

Requiem aeternam Liana Alexandra.

Adrian Mociulschi R

In memoriam Liana Alexandra

**C'est avec une profonde reconnaissance que je pense
à cette admirable femme qu'était Liana Alexandra,
travailleuse infatigable au service
de la musique d'art actuelle.**

**Le rôle qu'elle a joué en tant que compositrice,
interprète, pédagogue, musicologue et organisatrice
de concerts peut difficilement être exagéré.**

**En paroles et en sons elle n'a arrêté de créer et de
stimuler des initiatives pour propager
la nouvelle musique consonante.**

**Elle s'y livrait avec enthousiasme et embrassait de
bon coeur la musique de ses collègues compositeurs
de différentes régions de notre planète.**

**Elle dépassait ainsi les réflexes nationalistes et les
esthétiques fondamentalistes.**

**Liana Alexandra avait une âme cosmopolite.
Je n'oublierai jamais les services qu'elle a rendus à la
musique belge et à la mienne en particulier.**

Merci de tout coeur, Liana.

Raoul De Smet

**Compositeur,
President de la Fondation ORPHEUS, Antwerpen**

**I met Liana many years ago, listening to play her
instrument.**

**Divine, who ran with her hands on the keyboard, with
its clear sound.**

**I also knew She was also a composer and I asked
about her works.**

**I received them soon and a new world opened for me
with this music: her works were filled with music,
She used the instrument with great elegance and
asked it to be expressive.**

**The musical expression was her strength.
I will miss her force, a force that will remain in me, a
force that has made stronger my feelings toward
music.**

With great honour, Thanks Liana.

**Your Italian clarinetist Arbonelli Guido
(Gaudeamus winner 1995).**

<http://www.arbonelliclar.it/arbonelli.htm>

**I got to know
LIANA ALEXANDRA
a little over the internet through
my music notation software.
I was flattered by the interest shown by such
an eminent musician,
and in conversation with her,
rapidly came to realise
how warm and friendly a person she was.
She will be much missed.**

**David Webber
Mozart Music Software
<http://www.mozart.co.uk/>**

Seulement quelques fois j'ai eu l'honneur et le plaisir de collaborer avec Madame

LIANA ALEXANDRA.

Elle m'a laissé l'impression d'une personne de rare culture, d'être une excellente pianiste à cote de son mari violoncelliste, et, avant tout, d'être une compositrice munie des impressionnantes connaissances professionnelles et d'une sensibilité à chaque son dans des œuvres qu'elle composaient ou qu'elle interprétait.

Piotr Lachert

Compositeur

<http://www.lachertfoundation.eu/>

EXCHANGE ALUMNI NEWSLETTER

U.S. Embassy Bucharest

November 2005

WONDERFUL MEMORIES

It was the greatest privilege of my life to be an International Visitor, in the year 1983. I have wonderful memories about the people I met then, about their warmest hospitality and generosity. The program was extremely varied, offering me the opportunity to attend outstanding events. In a so short article, it is difficult to write about it all. The purpose of the program that took me there as established by the US Congress, was "to increase mutual understanding between the people of the United States and the people of other countries by means of educational and cultural exchange;...and thus to assist in the development of friendly, sympathetic and peaceful relations between the United States and the other countries of the world".

So, I remember with much emotion attending a session of the United State House of Representatives, visiting, and offering my compositions to, the Library of Congress, giving an interview for the Voice of America and an interview at the John F. Kennedy Center for Performing Arts, the famous festival at Tanglewood, meeting with the Cleveland Press (Cleveland Plain Dealer, where I also had an interview), the Oberlin School of Music, the finest summer music camp in Interlochen, Michigan. In California, I had the opportunity to attend classes at Stanford University, at the Center for Computer Research in Music and Acoustics, to have a conference at the Conservatory from San Francisco and Berkeley University, the privilege to know personally the famous composer William Kraft, and also Charles Boon, and to visit the UCLA. Afterwards, in Texas, the experience was not so much music, but a visit at Southfork, an aircraft plant, a meeting with the critics of Dallas Morning News, with the very important composer Donald Erb. In New York, I visited Julliard School of Music, I had meetings with publishing houses, with famous composers George Crumb, Steve Reich, Phillip Glass, David Kobitz and also visited Lincoln Center and Carnegie Hall.

Many years have passed, and I have maintained all this time—as much as it was possible—the wonderful connections the program allowed me to make and I have a great nostalgia to repeat this unique and prestigious experience of life.

GOD BLESS AMERICA!

**Dr. Liana Alexandra, Composer
International Visitor Program Alumna**

ABOUT A MARVELLOUS DREAM

In September 1982, I had the extraordinary privilege of participating in the International Visitor Program through the United States Information Agency. Thus, I had the honour of getting to know directly the activities of some famous American institutions: the US Library Of Congress, the John F. Kennedy Center for Performing Arts, the Institute of International Education in Washington D.C., the New York Philharmonic, the University of Illinois at Urbana -Champaign, the Stanford University Center for Computer Research in Music and Acoustics, the California Institute of the Arts, the University of New Mexico, the University of Michigan at Ann Arbor.

This is how I got to meet with a number of great personalities: Mircea Eliade - in connection with my opera « Miss Christina », composed to his libretto, Alan Mandell, William Malm, William Albright, Barry Schrader, Rodney Oakes, Morton Subotnick, Joan La Barbara, Salvatore Martirano, Chris Chafe, Brian Fennely, Ben Johnston, Scott Wyatt, Karl Hinterbichler, Leslie Bassett, Herbert Brun, Andrew Newell, Sever Tipei, Gheorghe Costinescu, Valentin Hirsu, Carl Stone, David Kobitz, Paul Hiemstra, Julie Donat, John Hass, Ruth Sickafus, Bill Topdsky.

This 35-day visit influenced my life and has continued to do so. I hold in my memory the wonderful narrative of this trip and, in 1986, I composed my two *American Symphonies*, which were much appreciated by President George Bush Sr. in his letter of October 1, 1992: « *Thank you for the beautiful recordings of your Third and Fourth Symphonies, which I recently received through the U. S. Information Agency. I appreciate your having dedicated them to the glory of America and I am delighted to know that our cities have inspired you in this uniquely creative way. The recordings have been donated to the Library Of Congress so that they may be preserved for the people of the United States. Your thoughtful gift will bring many hours of pleasure to all who come to enjoy them.* »

In fact, all my compositions written since then reflect an important part of my American memorable experience. For this reason, I like to think of my self as an American composer.

**Dr. Șerban Nichifor, Composer
International Visitor Program Alumnus**

In July 2002, Rich and Sue had the good fortune of meeting Liana and Serban. This meeting was the beginning of a great friendship and adventure.

We enjoyed our time in Romania much more because of their presence in our lives.

Liana wrote some beautiful music that she dedicated to Rich and to Sue. These are very precious to us.

For Sue, it was very special to be a part of their music--to play music with them was an incredible and humbling experience.

We will always cherish the memories of the good times and the music.

Susan McClellan

**Colonel Richard McClellan
United States Air Force**

Dear Serban,

As I have been compiling my thoughts on your request, I find that except for 2 or 3 rare occasions, you were with her. So if my memories also include you, I hope you will understand.

Last Saturday evening at a church meeting, a man played his cello (beautifully) accompanied on the piano by his daughter-in-law. The beautiful hymn was "O Divine Redeemer". I immediately closed my eyes and could see you at the cello and Liana at the piano. It was heavenly!!

Anyway, here are my thoughts.

Sallie Elisabeth Eriksson Webb

I am reminded of the time when I first met you and Liana. That was in August 2004 (Has it really been so long ago?) You both befriended my daughter Susie, her husband Rich, and me.

I remember the wonderful music that you both produced and as I, too, am a lover of good music, it was truly 'music to my ears'. I still enjoy the cd's that you gave me of your beautiful music, and am still enjoying it via the internet. As a matter of fact, I am sharing them with my brother (a former member of the Mormon Tabernacle choir) and his wife, a retired instructor of piano at the University of Utah...she still teaches advanced piano at home.

The very first concert I attended was on September 12, 2004, an open air event on a lovely fall evening. Rich's parents, his aunt and I were in attendance. On the third of October, another wonderful concert. December 9 I was privileged to enjoy attending the 60 x 60 class offered by Liana. I remember Susie made a presentation. What a treasure to attend Liana's class that day. Then on February 25th, "Peace Like A River" was presented. May 25 another beautiful concert, enjoyed by so many.

How very kind of both you and Liana to give Susie so much help with her flute. You were both so patient with her. She was a good amateur on the flute, but still an amateur. I did not realize it at the time, but I see that you had listed Susie's name first on the programs. Such good friends!

I was so happy when Susie presented you with an old brown hymnbook like the one I remember using as a child in our church services.

On New Year's Eve, we all enjoyed so very much a wonderful musical evening at Rich and Susie's place. Your Mother along with Liana's brother and his wife were with us. What a lovely evening. We enjoyed several marvelous get togethers at their place. Then, also, the wonderful dinner and get together at your home. Liana provided such a lovely meal. I enjoyed the evening so very much.

I recall the frustrations in learning of how dreadfully the communists treated you both and they seemed to especially heap these abominations on Liana. Certainly I have learned how very hard it is to eradicate communism when it has been so deeply ingrained in a society. Liana's strength showed through as she never faltered in her intense dislike for communists and communism. She was unfailingly outspoken in these feelings. She shared with me her kidnapping at the tender age of three years of age by the communists. Certainly they gave her good reason for her feelings. I admire her strength in the face of such abominations

It is part of my personal history all the letters that you and Liana have shared with me. It is a treasured part of my life. Thank you for the memories. It is still hard for me to realize that she is no longer with us.

Sallie Elisabeth Eriksson Webb

Liana Alexandra MORARU

Pretty Liana

dear Serban and Liana,

Our lives have been so greatly enriched by your friendship and love. We have spent so much time together with you!

All the dinners we had at your home and at our home; all the many hours of practicing our instruments together, and laughing; how hard we all tried to understand each other at first, that was amazing;
all the time we went to 4th of July celebrations with the US Embassy; all the cab rides with you both; being at the University and recording our music; going to the park; going to the concerts; spending time with Livia....
you both being in our huge home with us; being at Florentin & Otilia's house;

when we came back to visit in 2006, the time we stayed overnight with both of you; and so much more...

All these things have blessed our lives, and truly gave us a wonderful heart full of memories to enjoy.

I (Sue) have felt especially privileged for the kindness you both showed to me, and the fun we had together; All the words and phrases you taught me in Romanian-- those things I will always cherish.

When I look at the pictures of the 3 of us playing our music together, it warms my heart and brings tears to my eyes.

After Liana died, I felt her with me constantly for about 1 month. Our communications with each other was much more clear and understandable. It was then that I realized how close of friends Liana and I were. I know when I see her again, we shall have much to talk about....

Sue McClellan

May 12, 2011

Pretty Liana

USA Elections, November 4, 2008

USA Elections, November 4, 2008

From: **Vox Novus List** <voisey-i@voxnovus.com>
Date: Sun, Feb 6, 2011 at 12:00 AM
Subject: [Voxnovus] Liana Alexandra (May 17, 1947 - January 10, 2011)
To: voxnovus@voxnovus.com

With a heavy heart, I must announce the loss of a talented composer, great colleague, and my friend **Liana Alexandra**. Liana died in her sleep on January 10th, 2011 and was survived by her beloved husband and colleague Serban Nichifor.

Both Liana and Serban have been allies and compatriots for the Living Music Foundation, Vox Novus, 60x60 as well as many contemporary composers crusading for contemporary music. The two have been a great gateway for our work to receive debuts and greater exposure by presenting them for premieres in Bucharest.

I have always enjoyed Liana's work as a composer and her work has been a regular appearance on the 60x60 project and the Composer's Voice concert series.

One of my favorite moments was speaking to Liana over the phone when she had called WKCR for one of our 60x60 Radio Request Extravaganza's. She had requested us to play the work of her husband, Dwight Winenger, and my own work to be broadcast on the show. It was so exciting to have her call from Bucharest and I had after many years had the opportunity to speak with her on the phone. It saddens me to realize that I shall never meet her in person.

I can not imagine the grief of her husband and "partner in crime" is going through. I have always known the both of them as strong individuals but still partners together as a team.

My sincerest condolences to Serban and all who knew Liana; she will be sorely missed.

I have created a page in her honor on the Vox Novus website:
http://www.voxnovus.com/composer/Liana_Alexandra.htm

Sincerely,

Robert Voisey

RobVoisey@VoxNovus.com
60x60 Director
Living Music Foundation Vice President
Founder of Vox Novus
<http://www.VoxNovus.com>

Press & Reviews

It was written in praise of Liana Alexandra that she "has shown that her belief in keeping with which women can only assert themselves in miniature, lyrical, undramatic musical works, is obsolete. She masters her profession perfectly and achieves what professor George Calinescu used to call 'numeric beauty.' She has achieved an original blend of the new means of expression that occurred after World War II and the features of the Romanian folklore".

"Artistic personality endowed with a keen sense of form based on contrastive elements, well-defined in statement and especially in orchestration"
(Revista Muzica, Bucharest)

"Liana Alexandra has proved for many years, that her composition technique is already well set. Helped by musicality and imagination this technique allows the composer to get the best results with any kind of musical groups"
(Contemporanul, Bucharest)

"Every new musical piece sets Liana Alexandra at the head of her generation of Romanian composers, the international prizes proving the ascending artistic evolution of this hard-working composer"
(Flacara, Bucharest)

"Liana Alexandra is regarded as the leading Romanian composer of her generation. Her compositional vocabulary is wide, ranging from cluster and aleatoric technique to broad lyric melody based on folk elements from her native culture."
(Grey Youtz. The Michigan University, U.S.A.)

"Liana Alexandra's music is full of warmth and original melody elements, side by side with a broad wonderful dramatic spirit. Her ineffable and imaginative orchestration has been amazing."
(Arbetsblad, Gevle, Sweden)

"Liana Alexandra surpasses all her colleague and annihilates the still alive prejudice of sexes. Her work is a subtle and peculiar processing of Romanian folklore, that brings the reciprocal production of "vanguard" and "tradition"; there are surprising links appearing between a Romanian "hora" in a fast tempo and the bunch of melodies of Legeti type, between a sad "doina" and an entertainment Expressivo"
(Frankfurter Allgemeine Zeitung, Germany)

"Liana Alexandra has been excellent at "Gaudeamus" & This week "Gaudeamus" that joins a lot of composers, the utmost has been

Liana Alexandra

May 17, 1947 - January 10, 2011

"I chose the profession of composer because I like that and probably was the vocation of my life. Sure, that becomes a job, but becomes a job after that stage overcome by passion and creative, a desire, the need to create."
LIANA ALEXANDRA, December 2010

Liana Alexandra was born in Bucharest, Romania in May 27, 1947.

From 1965 to 1971, she studied at the University of Music Ciprian Porumbescu, Bucharest. She received the "George Enescu" scholarship and took composition courses in 1974, 1978, 1980 and 1984 in Darmstadt, West Germany. In 1983 she received a USIA stipend to study in the USA and received a Ph.D. in Musicology.

In 1978 Liana Alexandra married the Romanian musician and composer Serban Nichifor.

She has received the Prize of the Romanian Composers and Musicologists Union on five occasions in 1975, 1979, 1981, 1982, and 1984. In 1979, she received the first prize in Dresden at the "Carl Maria von Weber Competition." She won the "Gaudeamus" Foundation prize in 1979 and 1980, and in 1980, she also won the prize of the Romanian Academy.

Alexandra took a position as professor at the National University of Music of Bucharest, teaching composition, orchestration and musical analysis. She performed as a member of Duo Intermedia and was co-director of the Nuova Musica Consonante-Living Music Foundation Festival with Serban Nichifor.

Liana Alexandra died in her sleep on January 10th, 2011 With my very dear wife LIANA ALEXANDRA, Brilliant Composer !!! - death on January 9, 2011 (an unexpected nocturnal cerebral hemorrhage) Some sites of LIANA ALEXANDRA:

Alexandra's compositions have been recorded and issued on CD, including: Contemporary Music IV - Audio CD (Feb. 22, 2005) by Paul Constantinescu, 60x60 (2006-2007) by Vox Novus, and 60x60 (2004-2005), an album nominated for Just Plain Folks Award in 2009.

Selected Works

- Symphonic, vocal-symphonic and concert music, music for opera
- Symphony I (1971)
- Cantata for women's choir and orchestra (verses by Lucian Blaga, 1971)
- "Valences", symphonic movement, 1973
- Concerto for clarinet and orchestra, 1974
- Cantata II for soprano, baritone, mixed chorus and orchestra (verses by Lucian Blaga, 1977)
- Cantata III "Country-land, country-idea" for women's chorus and orchestra, verses by Nichita Stanescu, 1977
- Symphony II "Hymns", 1978
- Opera for children "The Snow Queen" after a story by Hans Ch. Andersen, 1978
- Concerto for flute, viola and chamber orchestra, 1980
- Symphony V (1985-1986)
- Symphony VI (1988-1989)
- Symphonic poem "Ierusalem" (1990)
- Concerto for string orchestra (1991)
- Concerto for piano for four hands and orchestra (1993)

reached indeed by the Romanian Liana Alexandra & Enormously rich fancy, terrible piquant, a huge existence." (N.R.C. Handelsblad . Amsterdam, Holland).

"Western musicians often carelessly lump all of Eastern Europe together as some sort of ingrown musical monolith, far behind the times and sealed off from the rest of the musical world by political and cultural barriers. Then you meet a composer like Romania's Liana Alexandra, and you have to re-examine all those cherished prejudices. Alexandra resists describing herself flatly as either a traditional or an avant-garde composer." (Robert Finn, the Plain Dealer, Cleveland U.S.A.)

"A short consideration on a remarkable piece & It refers to the composition by the Romanian Liana Alexandra, a transfiguration of Romanian folklore, remarkable by its firm mastery, fascinating in statement. Worth mentioning: instrumental virtuosity serving the music". (Musica-West Germany).

- Chamber opera "Chant d'amour de la Dame $\equiv$ la Licorne" (verses by Etienne de Sadeleer(1995)
- Symphony VIII (1995-1996)
- Concerto for saxophone and orchestra (1997)
- "Pastorale" for wind orchestra (1999)
- Concerto for organ and orchestra (2002), first audition at "Mihail Jora" Concert Hall, Bucharest, November 13, 2002, with Radio Chamber Orchestra, conducted by Cristian Brancusi and Ilse Maria Reich as organist
- Computer music (2003) - Basson Quartet, Barcarola, Pastorale, dancing Visions - 1 CD - Computer Music (12 variations)
- Computer music (2004) - Rhythms - 1 CD Computer Music (8 Studies)

Chamber music

- Sonata for flute solo (1973)
- Music for clarinet, harp and percussion (1972)
- Lyric Sequence for clarinet, trumpet and piano (1974)
- Two sequences for soprano and chamber orchestra (1976)
- "Collages" for brass quintet (1977)
- "Incantations" II for violin, viola, cello and piano (1978)
- "Consonances" I for 4 trombones (1978)
- "Consonances" II for clarinet and piano (1979)
- "Consonances" III for organ solo (1979)
- "Consonances" V for organ solo (1980)
- "Images interrupted" for wood wind quintet (1983)
- "Cadenza" for violin (1983)
- "Pastorale" for bas, clarinet and piano (1984)
- "Allegro veloce e caratteristico" for organ (1985)
- Sonata for six horns (1986)
- "Larghetto" for string chamber orchestra (1988)
- "Intersections" - sonata for horn and piano (1989)
- Music for Het Trio (1990)
- "Atre" for fl. Cl. Fg. (1991)
- "Cadenza" III for piano (1992)
- Sonata for piano (1993)
- "Fantasy" for violoncello and piano (1994)
- "Poem for Romania", "Poem for Madona from Neamt" for soprano and piano (verses by Eugen Van Isterbeek (1994)
- "Consonances" VI for blockflute quartet (1997)
- "Five movements" for violoncello and piano (1997)
- "Consonances" VII for harp solo (1998)
- "Parallel musics" for saxophone, violoncello and piano (2001)
- "Incantations" III for violoncello and tape (2002)

Published Works at:

- Musical Publishing House, Bucharest
- Modern Publishing House, Munchen
- Furore Publishing House, Kassel
- Edition Score-On-Line (France)

Affiliations

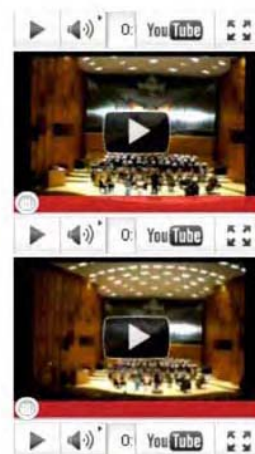
- Member of the Union of Romanian Composers
- Member of the International Society "Frau und Musik", Germany
- Member of GEMA, Germany
- First Vice-President of the Cultural Association Romania-Israel (ACPRI)
- Member in GOOD STANDING of the Research Board of Advisors, American Biographical Institute, USA
- Member of the Professional Women's Advisory Board, USA
- Member of the European Conference for Promoters of New Music (see Nuova Musica Consonante)
- Member of Living Music Foundation Inc., USA
- Member of the Research Council of the International Biographical Center, England

Prizes and Awards

- 1975, 1979, 1980, 1982, 1984, 1987, 1988 - Prize of the Union of Romanian Composers
- 1979 - Gaudemus Prize
- 1979 - First Prize "Carl Maria von Weber", Dresden
- 1980 - Prize of Romanian Academy
- 1980 - Gaudemus Prize
- 1982, 1983 - Diploma from the "Who's Who in the World Dictionary", USA
- 1989 - Second Prize, Mannheim-Gedock, Germany

- 1986 - Prize of Beer-Sheva, Israel
- 1991 - Third Prize "Fanny Mendelssohn", Dortmund-Unna, Germany
- 1992 - Prize "Gaudefamus", Magadino, Switzerland
- 1993 - ISCM Prize, Mexico
- 1995, 1998, 1999, 2000 - "Woman of the Year", USA
- 1997, 1998 - "Woman of the Year", Great Britain
- 1997 - Prize ACMEOR, Bucharest
- 1997 - Prize ACMEOR, Tel-Aviv
- 2000 - "International Commendation of Success", USA
- 2000 - "The 20th Century", USA
- 2001 - "International Personality of the Year 2001", Great Britain
- 2001 - "Researcher of the Year 2001", American Biographical Institute, USA
- 2002 - "Woman of the Year 2002", American Biographical Institute, USA
- 2003, 2004 - Prize for Electroacoustic Composition, Bourges, France
- 2003 - International Peace Prize, awarded by United Cultural Convention, USA
- 2003 - Woman of the Year 2003, American Biographical Institute, USA
- 2004 - Order of Cultural Merit, Second Class, Romania
- 2005 - Woman of the Year 2005, American Biographical Institute, USA
- 2005 - Woman of Achievement Award, American Biographical Institute, USA
- 2005 - Honorary Diploma of Composers Union of Belgium
- 2007 - ABI Gold Medal for Romania
- 2008 - Sovereign Ambassador of the Order of American Ambassadors
- 2008 - Founding Member of the International Women's Review Board, USA

[Home](#) | [Members](#) | [Music](#) | [Concerts](#) | [Resources](#) | [Site Map](#) | [Contact](#)

Goodbye, Liana Alexandra

Boudewijn Buckinx
BBWV 2011.02

$\text{♩} = 63$

Violoncello

$\text{♩} = 63$

p

Piano

pp

pp

3

Vc.

Pno.

(8)

5

Vc.

Pno.

(8)

In memoriam Liana Alexandra

verset for flute and two gongs

Carson P. Cooman (Op. 906)

In memoriam Liana Alexandra (2011) for flute and two gongs was composed in memory of the Romanian composer Liana Alexandra (1947–2011). The work explores a lyric and ceremonial atmosphere. After the midpoint, an original melody slightly reminiscent of Romanian folk music (which has been hinted at from the start) is presented in full.

I had known and admired Alexandra's music for a number of years (and had performed one of her works for organ), but alas only came into personal contact with her several months before her untimely death.

Carson P. Cooman
February 2011
Cambridge, Massachusetts, USA

N.B.: The gong part is to be played by a single performer. Two gongs are required, and they should be of at least slightly different sizes (itches). The gongs used may be of any size (including small gongs), though larger sizes are preferred whenever possible.

The performance atmosphere throughout should be ceremonial and reverent in character.

for Vox Novus

In memoriam Liana Alexandra

verset for flute and two gongs

Carson P. Cooman
Opus 906

Freely, slowly (♩ = 50)

Flute

Gongs

mp (l.v. sempre) *f* *p* *pp*

mf *f* *ff* *p* *(p)* *mf*

ppp gently *mp* *p* *mf* *p* *pp* *mp* *f*

ff *(ff)* *(f)*

fff *(f)* *ppp*

tr *(long)*

Copyright © 2011 Soundspells Productions. (ASCAP) www.soundspells.com

$\text{♩} = 56$

F *very tenderly*
p *very expressive* *mp* *mf*
pp

G *p* *mp* *mf* *p* *mf* *f*
(pp)

H *p* *pp* *mp* *pp* *p*
(pp) *pp*

I *mf* *f* *mp* *pp (distant)*

K *p* *pp* *n*
(pp) *(pp)* *ppp*

ver. 22 Feb. 2011

Music engraved by Jeffrey Grossman

COOMAN: In memoriam Liana Alexandra

Duration: c. 3½ min.

February 2011

Cambridge, Massachusetts

**Pentru LIANA, de la prima la ultima nota !!!
Daca dragostea noastra nu ar fi fost,
nu ar fi existat nici aceasta opera.
Serban**

Pentru Liana **PROLOGOS** **Domnișoara Christina** **ACTUL I** **Sala Nidul** **serbie**
(7-II-1980) (1981)
[N 34, 87] radiofonie

(clarinet) basat pe melodii indicat în actul pe întregul timp
+ Eolifono + Phase → 5,5"
[59,32 Hz → 16,742, 4 Hz]

lontano

ritmico

Pentru LIANA!
Daca dragostea
noastra nu ar
fi fost, nu ar
fi existat nici
aceasta
opera!

**Pentru Liana; dacă dragostea noastră nu ar
fi existat, nu ar fi existat nici aceasta opera...**

Sala Nidul
(4. III. 81)

"DOMNIȘOARA CHRISTINA"

- ACTUL II -

[D=69] lontano, poco riverberare, quasi un sogno estinto

XI a **(12)**

Synt. **Tant.** **Vibf.**

poco PP *PPP dolce (sempre)* *PPPP* *poco*

FILM VI (front-proiecție pe cortina) - virat în roșu, puțin în ralenti,
ca un vis, începe prin fondu de deschidere: Odata Sander, aceasta "în pat,
cu capul năsemat de cîteva perne, cumințe. Iesăni vîrînd că intră în tîrziu Eger..."

Synt. **Tant.** **Vibf.** **Clavichord** **Aspe**

PP *PPP dolce (sempre)* *PP dolce (sempre)* *e ritmico* *sempre PP dolce, poco marcato* *(l.v.)* *poco*

Pentru Liana, de la prima **Serban Nichifor**
 prima la ultima nota... (1979-1988)
 Dacă nu ar fi existat dragostea noastră, nu ar fi existat nici această simfonie.

SINFONIA I

[UMBRE ~ SCHATTEN]

Motto: "To write a symphony means, to me, to construct a world." **To THE GLORY OF AMERICA**
 Gustav Mahler **Serban Nichifor**
 (1-III-1985 - 11-V-1988)

AMERICAN α) **SINFONIA A III-A** Dedicated to
SYMPHONIES α) **SYMPHONY No. III** my very dear LIANA

To Liana
β) SINFONIA A IV-A / SYMPHONY No. IV **Serban Nichifor**
 (12-VI-1986 - 12-V-1987)

SINFONIA A V-A **Serban Nichifor**
"PRO PATRIA" (7-VI-87 - 7-XII-87)

Motto:
 "Sunt morți noștri îngropați sub glie,
 Numunții timpului adormiți
 Pe fîcș și pînă, la-a lui război,
 În furtuna dăptată neînșelă..."

Pentru LIANA

SINFONIA A VI-A **Serban Nichifor**
 - pe o veche temă de colindă - (10-IV - 12-XII-1988)
 ["Arcuri în Timp", 1988-1988]
 Pentru LIANA

Duration: ~30' **SYMPHONY No. VII**
 Pentru LIANA med! "Cello Memoirs" I
 Lento e dolce, poco rubato (d=80)

Motto: **Serban Nichifor** 10-VIII-2001 - 13-VIII-2003
 "...le souvenir d'une certaine image n'est que le regret
 d'un certain instant..." - Marcel Proust, "A la recherche
 du temps perdu" (la dernière phrase)

Durata: ~ 40'
Dédié à ma très chère LIANA TALARIA (ταλάρια)**) Șerban Nichifor (1995-97)
 sur les poèmes d'Etienne de Sadeleer (1992)
Πρόλογος [Prologos]
 (... murmure...)
PENTRU LIANA MEA

To my very dear wife LIANA ALEXANDRA
"TIL NORGE"/"ALLA NORVEGIA" Șerban Nichifor (1997)
 - Concerto GRIEGoriano per Pianoforte ed Orchestra -

Durata: ~ 18'
Simple Allegretto (♩=116)
- ossia "in 2" (♩=58) -
TURKISH BOLERO *) Șerban Nichifor
for 4 Solo Cellos and Symphony Orchestra
To LIANA

PENTRU LIANA MEA !
"Anamorphosis - Refrains"
for Cello and Piano

Șerban NICHIFOR
27.07.07

Daca nu ar fi fost LIANA, eu nu as fi fost compozitor.

**Daca nu ar fi fost LIANA, eu nu as fi trecut prin cele
 cumplete si dureroase evenimente din viata mea.**

**Daca nu ar fi fost LIANA, eu poate nici nu as fi
 existat ca persoana fizica.**

**LIANA a fost singura persoana in care am avut
 incredere totala si la bine, si la rau.**

**LIANA a fost singura persoana in care mi-am deschis
 sufletul mai mult decat mi l-as fi deschis pentru mine
 insumi, pentru ca in LIANA am vazut intotdeauna
 o icoana in care pot sa am incredere deplina.**

LIANEI i-am dedicat totul.

Serban

Liane Alexandra

(1999)

1999
 f. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 8

Bucaresti, 25 august 1993

Liana's last project...

Handwritten musical score on a single page, dated 2008. The score is written on ten staves, with lyrics and musical notation in a mix of English and a non-Latin script (likely Thai). The notation includes notes, rests, and various musical symbols. The lyrics are written below the staves, often with numbers indicating measure numbers or syllable counts. The score is titled "Liana's last project..." at the top.

Handwritten notes at the top of the page include:

- 2008-2008-3008
- 2008-2008-3008
- 2008-2008-3008
- 2008-2008-3008
- 2008-2008-3008
- 2008-2008-3008
- 2008-2008-3008
- 2008-2008-3008
- 2008-2008-3008
- 2008-2008-3008

The score is written in a mix of English and a non-Latin script (likely Thai). The notation includes notes, rests, and various musical symbols. The lyrics are written below the staves, often with numbers indicating measure numbers or syllable counts. The score is titled "Liana's last project..." at the top.

Handwritten musical score on a single page, featuring a single melodic line on a five-line staff. The notation includes various musical symbols such as notes, rests, and accidentals (sharps, flats, naturals). The score is divided into measures by vertical bar lines. Above the staff, there are handwritten numbers and some text, including a time signature $\frac{9}{14}$ and $\frac{3}{4}$ over $\frac{12}{7}$. The notes are often labeled with letters (e.g., C, D, E, F, G, A, B) and some have additional markings like "sol" or "fa". The handwriting is in ink and appears to be a personal or working draft.

Handwritten musical score on a single page, featuring a single staff with various musical notations including notes, rests, and bar lines. The score is numbered 105 through 136. The notation includes treble clef, key signature of one flat (B-flat), and various note values (quarter, eighth, and sixteenth notes). There are also some handwritten annotations and corrections.

Measures 105-110: Treble clef, key signature of one flat. Notes: 105 (quarter, G4), 106 (quarter, A4), 107 (quarter, B4), 108 (quarter, C5), 109 (quarter, B4), 110 (quarter, A4).

Measures 111-116: Treble clef, key signature of one flat. Notes: 111 (quarter, G4), 112 (quarter, F4), 113 (quarter, E4), 114 (quarter, D4), 115 (quarter, C4), 116 (quarter, B3).

Measures 117-122: Treble clef, key signature of one flat. Notes: 117 (quarter, A3), 118 (quarter, G3), 119 (quarter, F3), 120 (quarter, E3), 121 (quarter, D3), 122 (quarter, C3).

Measures 123-128: Treble clef, key signature of one flat. Notes: 123 (quarter, B2), 124 (quarter, A2), 125 (quarter, G2), 126 (quarter, F2), 127 (quarter, E2), 128 (quarter, D2).

Measures 129-134: Treble clef, key signature of one flat. Notes: 129 (quarter, C2), 130 (quarter, B1), 131 (quarter, A1), 132 (quarter, G1), 133 (quarter, F1), 134 (quarter, E1).

Measures 135-136: Treble clef, key signature of one flat. Notes: 135 (quarter, D1), 136 (quarter, C1).

De la stânga la dreapta: Academician Răzvan Theodorescu, Excelența Sa Domnul Avi Milo, Ambasadorul Israelului, Academician Nicolae Cajal, Doamna Milo, Liana Alexandra, Doru Popovici, Victor Barladeanu și Șerban Nichifor, 1992.

Împreună cu marea soprană Georgeta Stoleriu, 12 Noiembrie 1995

... Regret mult dispariția Lianeii... Nu voi reține atenția enumerând lucrările pe care i le-am interpretat, întotdeauna cu plăcere, de-a lungul multor ani de colaborare. Lista este impresionantă...

Aș vrea, însă, să subliniez un aspect care mi-a adus de fiecare dată confort în relația noastră profesională, și anume faptul că mi-a acordat deplină libertate, acceptându-mi viziunea interpretativă asupra lucrărilor încredințate mie. E posibil ca, uneori, rezolvările mele să nu fi fost în congruență cu propriile-i păreri, dar Liana a înțeles și a acceptat un adevăr care adeseori irită orgoliile nestăpânite: în artă, indiferent de forma ei de manifestare, niciodată - dar niciodată ! – “albul” nu este alb și „negrul” nu este negru pentru toată lumea. Această atitudine, prezentă în raporturile sale profesionale, a onorat-o și a demonstrat o anume flexibilitate intelectuală, proprie oricărui om inteligent și, în egală măsură, sensibil.

Georgeta Stoleriu,
13 Iunie 2011

LIANA ALEXANDRA
*has always been cheerful and encouraging with regard
to my music projects.*
Dwight Winenger
Founder of the Living Music Foundation

*De fiecare dată când o ascultăm,
Muzica LIANEI ALEXANDRA ne inundă sufletele asemeni
apei limpezi a izvorului de munte !*
Dr. Mihaela Silvia Roșca
Dirijor Permanent
al Operei Naționale Române din Timișoara

Liana Alexandra
CONCERTUL PENTRU ORGĂ ȘI ORCHESTRĂ (2002)

Născută la București, în 1947, a absolvit Conservatorul de Muzică “Ciprian Porumbescu” în 1971, la secția compoziție (cu profesorii Tudor Ciortea și Tiberiu Olah), fiind declarată șefă de promoție pe țară. În timpul studiilor a avut bursa de merit “George Enescu”. Și-a perfecționat

arta componistică la Darmstadt (1974,1978, 1980, 1984) și a fost bursieră U.S.I.A. (SUA 1983).

În prezent este profesor universitar doctor la Universitatea Națională de Muzică din București, la catedra de compoziție, unde predă forme și analize muzicale, orchestrație și compoziție. Este membru al UCMR, a SIMC, GEMA (Germania), "Frau und Musik"(Germania), prim-vicepreședinte ACPRI, membră a biroului de conducere a Institutului de Cercetare (ABI, SUA), membră a Consiliului Mondial al Femeilor Profesioniște (SUA), membră ECPNM, membră a Asociației LIVING MUSIC FOUNDATION INC.(SUA).

A compus numeroase lucrări, genurile sale de consacrare fiind cel simfonic, vocal-sinfonic și concertant. Astfel a realizat 7 simfonii, 3 opere, 7 concerte instrumentale, 4 cantate, 1 oratoriu și variate lucrări camerale.

A obținut premii și distincții, între care pot fi selecționate premiul Academiei Române (1980), Premiul UCMR (1975, 1979, 1981, 1982, 1984,1987, 1988), Premiul I "Carl Maria von Weber" (Dresda, 1979), Premiul "Gaudeamus"(Olanda, 1979, 1980),"Magadino", Elveția(, 1982), "Who'sWho on the World" (1982-1983), Beer-Sheva (Israel, 1986), "Five Hundred Leaders of Influence (1986, 1998 SUA), "Gedock" (Mannheim, 1989) "Femeia anului" (SUA 1995, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002), premiul ACMEOR (București 1997), Medalia Mileniului II (SUA 2000), Premiul Secolului XX (Anglia, 1998), "Femeia prestigioasă a Secolului XX" (SUA, 2000), Cercetătorul anului 2001 (A.B.I., SUA).

Lucrările sale au fost tipărite la Editura Muzicală, Edition Modern (Munchen), Edition "Furore" (Kassel), "Score-on-Line". De asemenea , ele au fost interpretate și înregistrate în România, SUA, Israel, Germania, Franța, Olanda, Belgia, Italia, Spania, Polonia, Austria, Danemarca, Suedia, Cehia, Australia etc. În paralel desfășoară o bogată activitate muzicologică, concretizată prin emisiuni la Societatea Română de Radiodifuziune, articole în presă, studii de analiză muzicală și cărțile **Componistica muzicală - un inefabil demers între fantezie și rigoare și Tehnici de orchestrație.**

În anul 1990, împreună cu compozitorul și violoncelistul Șerban Nichifor, a înființat duo-ul "Intermedia-Nuova Musica Consonante", axat preponderent pe promovarea muzicii contemporane circumscrise stilului neo-consonant, dominant în muzica americană a secolului XX, prezent parțial și în muzica europeană. Cu acest duo a realizat mai multe concerte și înregistrări în România, Italia, Belgia. Inițiativa a fost lărgită și prin fondarea în 1998 a unei manifestări anuale de concerte și conferințe sub genericul "Nuova Musica Consonante". Din anul 2002, "Nuova Musica Consonante" a fost inclus în planul INC.(SUA), așadar noua titulatură

este *NUOVA MUSICA CONSONANTE / LIVING MUSIC FOUNDATION INC. (SUA)*.

Concertul pentru orgă și orchestră (2002) l-am dedicat organistei Ilse Maria Reich. De altfel toate lucrările mele pentru orgă solo sunt dedicate distinsei muziciene, care mi le-a interpretat permanent în toate turneele sale, oferindu-mi variante magistrale sonore. Dacă nu ar fi fost Ilse Maria Reich în viața mea muzicală, probabil nu aș fi compus nimic pentru orgă, dar prietenia noastră a generat multe lucrări, atât solo, cât și în diferite ansambluri orchestrale sau instrumentale. După plecarea și stabilirea Domniei sale în Germania, în anul 1985, am încetat să mai compun pentru acest instrument. Dar iată, că după atâția ani, prietenia noastră se reîntâlnește, așa cum a început, în arta sunetelor. **Concertul pentru orgă și orchestră** are trei părți, **Moderato-Allegro-Moderato**, părțile I și III terminându-se cu câte o cadenza interpretată de instrumentul solist. Simetria de tip palindrom domină construcția lucrării, atât la nivel microstructural cât și macrostructural. Cred că această compoziție are un plus de efluvii sentimental, fiind vorba de exprimarea prin intermediul sunetelor a unei prietenii atât de vechi.

Dragă Ilse, îți urez succes și inspirație în interpretarea acestui concert ! *Text comunicat de către Liana Alexandra*

Liana Alexandra

Pastorale pentru orchestră de suflători

Liana Alexandra s-a născut la București și a absolvit Conservatorul de Muzică la secția compoziție cu Tudor Ciortea și Tiberiu Olah. În timpul studiilor a avut bursa de merit “George Enescu”. Și-a perfecționat arta componistică la Darmstadt și a fost bursieră U.S.I.A. (SUA). În prezent este profesor universitar Doctor la Universitatea Națională de Muzică din București, unde predă orchestrație, forme și analize muzicale și compoziție. Este membră a Uniunii compozitorilor din România, membră GEMA, Frau und Musik”, “European Conference of Promoters of New Music”, prim vicepreședintă ACPRI, membră a Living Music Foundation (SIA), referent la American Biographical Institute și International Biographical Institute (Anglia). A compus numeroase lucrări, genurile sale consacrate fiind cel simfonic, vocal-sinfonic și concertant. La acestea se adaugă lucrări camerale și muzică pentru computer. Multe dintre lucrările sale au fost distinse cu premii internaționale și internaționale, din care pot fi menționate: premiul UCMR, al Academiei Române, Ordinul “Meritul Cultural”, precum și la concursuri internaționale de la Mannheim, Dortmund (UNNA), Dresda, Bilthoven, Magadino, Beer-Sheva, Tel-Aviv, Bourges, New York, Geneva, Londra,

Bruxelles, Mexico. De asemenea ele au fost interpretate și înregistrate în România, precum și în prestigioase centre muzicale ale lumii din Belgia, Olanda, Germania, Franța, Italia, Austria, Cehia, Ungaria., Suedia, SUA, Israel, Australia. În paralel desfășoară și activitate muzicologică, concretizată în studii și articole și cărți, precum *Tehnici de orchestrație, Sintaxe omofone tonale, Componistica muzicală-un inefabil demers între fantezie și rigoare*. În 1999 a fondat Duo intermedia (violoncel și pian) împreună cu compozitorul și violoncelistul Șerban Nichifor, al cărui repertoriu este axat preponderent pe muzica contemporană circumscrisă stilului neo-consonant și neo-romantic. Ulterior, activitatea Duo-ului a fost lărgită prin inițierea serialului de concerte și conferințe, desfășurate sub genericul *Nuova Musica Consonante-Living Music Foundation (SUA)*. În diferite cronici și prezentări de concerte adresate muzicii sale, se arată printre altele :”...muzica Lianeii Alexandra, înalt inspirată, întruchipează reflexul sensibil al unei adânci și bogate meditații asupra realității asupra sensurilor cele mai generale ale vieții, ale existenței. Este aceasta o muzică ce se arcuiește ferm în arhitecturi ce tind cu eleganță spre desăvârșire, o muzică ce captivează prin formele sale sonore, prin expresivitatea melodiei și forța ritmică și care are menirea și marea calitate a persistenței, ca ecou sublimat, așezând trainice adevăruri și frumuseți în memoria noastră afectivă...opera ei cultivă înalte valori morale și umane, profunde sentimente de demnitate națională și iubire a gliei strămoșești.” Despre lucrarea prezentată în concertul acestei serii, compozitoarea Liana Alexandra ne spune:

***Pastorale** pentru orchestră de suflători a fost compusă în anul 1999 și se înscrie în traiectoria lucrărilor mele, inspirate din modalismul românesc. Acest ethos românesc l-am înveșmântat în tehnici moderne de compoziție și orchestrație, arcuind o formă ciclică, structurată în trei secțiuni pregnante. Totodată, lucrarea are un pronunțat caracter narativ, liric, ce amintește de cântatul buciurilor în natură.*

Grigore Constantinescu

Liana Alexandra, mărturii despre muzica ei - Oaza de muzică, 24 mai 2011, Radio România cultural.

Ne amintim cu regret de brusca și tragică dispariție a compozitoarei Liana Alexandra, una dintre personalitățile creatoare de seamă ale muzicii românești contemporane. În perioada de după plecarea artistei, soțul muzicienei, compozitorul Șerban Nichifor, a cercetat dosarul de creație care cuprindea partiturile, dar și informațiile biografice și ale activității Lianeii Alexandra. El afla astfel că există un documentar minuțios realizat, în care Liana Alexandra adusese la zi fondul informațional al vieții sale

ca interpret pianist, profesor de forme muzicale și compoziție, timp de patru decenii, la UNMB, precum și serialul lucrărilor componistice, multe dintre acestea marcate de premii la Concursuri internaționale. Se adăugau de asemenea diferite alte preocupări, prezente în viața muzicală și culturală de pretutindeni, inițiative de promovare a drumurilor stilistice actuale, pentru care manifesta un deosebit interes ca artist. Dosarul poate fi privit drept testamentul memorial destinat să devină o carte menită a interveni în neînduplecata uitare ce survine după ce absența se instaurează în dialogul compozitorului cu cei ce îi cercetează și ascultă muzica. După cum mărturisește Șerban Nichifor, partenera sa de viață a avut probabil o premoniție a trecerii spre „lumea fără dor”, redactând cu minuție suita acestor materiale în două versiuni – limba română și limba engleză – un documentar al unei posibile monografii. Cuprinsul este alcătuit din Date biografice, Enumerarea lucrărilor componistice, Cărți și tratate, lucrări interpretate și înregistrate, Premii și distincții, Activitate muzicologică și Interpretativă, urmate de articole, studii, analize, cronici, interviuri, portrete, recenzii. În final, citim ultimul interviu acordat Georgiana Mirică, în noiembrie 2010 și un **Remember**. Între cele două versiuni, apariția editorială adaugă un album fotografic în care artista ni se înfățișează pe scara vârstelor, de la tinerețe la maturitate. Impresionanta mărturie a Lianeii Alexandra, despre muzica ei, transcrisă pe pagina de carte. Apariția volumului, Editura Stephanus-2011, este programată să fie încredințată celor care i-au purtat prețuire și afecțiune, colegilor și studenților, în manifestarea organizată astăzi, la orele 17.00, în studioul de concerte „George Enescu” al UNMB. Reîntâlnirea aceasta este un eveniment de suflet, însoțit de amintiri rostite și muzică, sub acea tristă armonie consonantă pe care compozitoarea o încadra în fenomenul de creație contemporană intitulat „Nuova Musica Consonante”.

Grigore Constantinescu

Radio România cultural, Oaza de muzică, 10 ianuarie 2011, ora 14.05.

LIANA ALEXANDRA

Liana Alexandra distinsă muziciană, compozitor de înaltă forță creatoare, prețuită pe plan național și internațional pentru opera sa s-a, nu se mai află împreună cu noi. Părăsindu-și colegii, discipolii și publicul, muziciana a intrat în lumea fără viață a posterității, lăsând o importantă moștenire în cultura muzicală românească. Recompensată cu bursa de merit “George Enescu” în perioada studiilor universitare cu Tudor Ciortea și Tiberiu Olah, perfecționându-se în arta componistică la Darmstadt (cu Xenakis, Ligeti, Stockhausen, Halfter) și fiind bursieră U.S.I.A. (SUA), a fost din 1971 cadru didactic, profesor universitar Doctor la Universitatea Națională de Muzică din București (orchestrație,

forme, analize muzicale și compoziție). Era membră a Uniunii compozitorilor din România, membră GEMA, „Frau und Musik”, “European Conference of Promoters of New Music”, prim vicepreședintă ACPRI, membră a Living Music Foundation (SIA), referent la American Biographical Institute și International Biographical Institute (Anglia). Prin lucrări de primă importanță, au consacrat-o lucrări în genul simfonic, vocal-sinfonic, concertant, teatrul liric și de balet, la acestea adăugându-se lucrări camerale, instrumentale, vocale și muzică pentru computer. Multe creații au fost distinse cu premiul UCMR, al Academiei Române, Ordinul “Meritul Cultural”, precum la concursuri internaționale de la Mannheim, Dortmund (UNNA), Dresda, Bilthoven, Magadino, Beer-Sheva, Tel-Aviv, Bourges, New York, Geneva, Londra, Bruxelles, Mexico. Muzica sa a fost interpretată și înregistrată în România și în prestigioase centre muzicale ale lumii: Belgia, Olanda, Germania, Franța, Italia, Austria, Cehia, Ungaria, Suedia, SUA, Israel, Australia. Activitatea sa muzicologică este concretizată în studii, conferințe, articole, cursuri și cărți, precum *Tehnici de orchestrație*, *Sintaxe omofone tonale*, *Componistica muzicală-un inefabil demers între fantezie și rigoare*. A fondat „Duo intermedia” (violoncel și pian) împreună cu compozitorul și violoncelistul Șerban Nichifor, axat pe muzica stilului neo-consonant și neo-romantic, inițiind serialul de concerte și conferințe sub genericul *Nuova Musica Consonante-Living Music Foundation (SUA)*. Muzica Lianeii Alexandra, reflex sensibil al unei adânci meditații asupra realității și sensurilor vieții, se arcuiește ferm în arhitecturi ce tind cu eleganță spre desăvârșire, captivând prin formele sale sonore, prin expresivitatea melodiei și forța ritmică, așezând trainice adevăruri și frumuseți în memoria noastră afectivă, prin înalte valori morale și umane, profunde sentimente de demnitate națională și iubire a gliei strămoșești. Universitatea Națională de Muzică, prin corpul profesoral și studenți, regretă profund trecerea în eternitate a mării artiste.

*Volumul **Fascinația dansului***

*Autori Daniela Caraman Fotea, Grigore Constantinescu
Editura muzicală, București 2009*

Liana Alexandra -

Compozitoarea Liana ALEXANDRA, profesor universitar la Universitatea Națională de Muzică din București, membră a GEMA (Germania) și a societății internaționale *Frau und Musik* (Germania), abordează aproape toate genurile componistice, de la miniatura instrumentală, la operă, balet și simfonie. Opțiunea sa stilistică, *noua simplitate* și *noua consonanță*, tendința de a crea o muzică ce tinde către

accesibilitate, caracterizează majoritatea creațiilor sale. Din componistica artistei, menționăm : muzică de teatru (feeria muzicală *Crăiasa Zăpezii*, 1979; baletul *Mica sirenă*, 1982; opera *În labirint*), 7 simfonii, concerte instrumentale, muzică de cameră (ciclul *Consonanțe*), muzică corală și vocală.

CRĂIASA ZĂPEZII

Baletul feerie **Crăiasa zăpezii** este realizat pe un libret semnat de Liana Alexandra după basmul lui Andersen. Premiera a avut loc la București, Opera Romana, în 18 noiembrie 1982, regia și coregrafia Alexa Mezincescu, decoruri Rolan Laub, costume Elisabeta Benedek.

Argument. Acțiunea feeriei se desfășoară de-a lungul a 12 secțiuni. **Secțiunea 1.** Oglinda care se sparge. **Secțiunea 2.** Karl și Gretchen; Karl are viziunea Crăiesei zăpezii. **Secțiunea 3.** Karl se dă cu săniuța; Crăiasa zăpezii în răpește. **Secțiunea 4.** Crăiasa îl sărută pe Karl; copiii se opresc din joc. **Secțiunea 5.** Copiii își reiau jocul; reapare imaginea oglinzii care deformează. **Secțiunea 6.** Crăiasa și Karl în văzduh; viziunea zborului; cântecul lui Gretchen. **Secțiunea 7.** Palatul Crăiesei. Imaginea lacului – oglindă a înțelepciunii. **Secțiunea 8.** Gretchen îl caută pe Karl; femeia cu farmece; Prințul și Prințesa. **Secțiunea 9.** Palatul Crăiesei; jocul lui Karl cu cuburile. **Secțiunea 10.** Gretchen în Laponia. **Secțiunea 11.** Gretchen pătrunde în palatul Crăiesei. Dansul urșilor și vulpilor în palat. **Secțiunea 12.** Se formează cuvântul „Veșnicia”; Drumul celor doi, inapoi spre „Primăvară”.

Lucrarea a fost distinsă cu premiul „Gaudeamus” în Olanda (1980), iar muzica înregistrată de societatea de radio „Procesium” din SUA. Peste hotare a fost montată la Opera din Utrecht, în stagiunea 1982-1983.

Grigore Constantinescu

“Actualitatea Muzicală” Nr.4 (CXVIII) Aprilie 2011, pag. 8

Un gând apăsător la despărțirea de Liana Alexandra

Anul 2011 a debutat cu un lanț de dispariții apăsătoare pentru muzica noastră. Când, în dimineața zilei de 10 ianuarie, un atac de congestie cerebrală, urmat de inevitabilul stop cardio-respirator, a pus capăt zilelor prolificiei compozitoare Liana Alexandra Moraru am încercat un șoc cutremurător, greu de descris. La cei 63 de ani, nimic nu anunța tragica despărțire a acestei ființe pline de optimism

și forță de viață din lumea Euterpei. Figura de copil de odinioară, când am cunoscut-o la Conservator, ca tânără asistentă la clasa de compoziție, orchestrație și forme muzicale, nu se schimbese aproape de loc. Mi-a revenit în minte finalul feeriei *Crăiasa Zăpezii*, în care compozitoarea/ libretistă îmbia prin glasul corului de prichindei „să rămânem mereu copii”, fiindcă altfel „nu vom vedea niciodată împărăția visului”. Și Liana și-a păstrat, până în ultima clipă acel cuceritor zâmbet juvenil care i-a păstrat farmecul feminin înnăscut, fără a-i răpi nimic din gingășia adolescentină.

Liana Alexandra nu a făcut școala de muzică, ci Liceul de cultură generală „Gh. Lazăr” din București, după care a intrat la Conservatorul „Ciprian Porumbescu”, în clasa de compoziție a profesorului Tudor Ciortea și Tiberiu Olah. A trecut repede peste handicapul de a nu fi parcurs un liceu de specialitate, dovenind o prolificitate timpurie benefică pentru viitoarea sa carieră artistică. A pornit la drum, cu „toate pânzele sus”, scriind de pe băncile școlii, lucrări vocale și instrumentale ample, camerale și simfonice. A cunoscut de timpuriu, cu ciclurile de piese *Incantații* și *Consonanțe*, primele succese internaționale, care au încurajat-o să abordeze toate formele muzicale. Contactele cu tradiționalele *Ferienkurse* avangardiste de la Darmstadt, i-au deschis orizonturi promițătoare în paginile sale camerale, dar mai ales în cele opt simfonii. La 40 de ani dispunea de o salbă de premii naționale și internaționale care au făcut din compozitoarea Liana Alexandra o vedetă universală, fiind invitată să participe la numeroase simpozioane de muzicologie în Olanda, Belgia, Germania, Israel, SUA etc. După 1980, atrasă și de muzica de scenă, a scris operele de cameră și baletelor (*Mica sirenă*, *În labirint*, *Chant d'amour de la Dame à la Licorne*) care au impus-o în domeniul teatrului muzical, atât de frumos cucerit cu populara feerie muzicală pentru copii *Crăiasa Zăpezii*.

Am citit cronicile muzicale de peste hotare și i-am admirat ambiția Liane Alexandra de a sonda permanent limbaje sonore noi, inedite, procedee tehnice îndrăznețe, avangardiste. Mi-a plăcut în mod deosebit capacitatea compozitoarei de a se menține totdeauna într-un echilibru conceptual riguros, evitând lansările în experimente absurde, epatante. A rămas o profesionistă de clasă superioară. În privința tratării orchestrei, Liana Alexandra a atins o virtuozitate instrumentală pe care puțini colegi de generație au egalat-o; ușurința și abilitatea condeiului său au împins-o către partituri de amploare neobișnuită (Simfoniile nr. 3, nr. 4, nr. 6 și nr. 7, poemul simfonic *Ierusalim*).

Mai presus de virtuțile profesionale de muzician, indiscutabile și ușor sesizabile de la primele măsuri ale oricărei lucrări, am

apreciat în mod deosebit calitățile umane ale Lianeii. Spre sfârșitul vieții nu au răsfățat-o colegii de breaslă, dar a știut să ocolească necazurile, piedicile, invidiile, încercând să treacă peste supărările unui om plin de mândrie, orgolios, conștient de valoarea sa spirituală și morală. „Pentru mine – scria cu durere compozitorul Șerban Nichifor, tovarășul ei de viață, în necrologul din ziarul *România Liberă* – a fost adevăratul înger protector, fără de care nimic nu mai are sens. Nimeni nu ne va despărți niciodată!”.

Într-adevăr, când părăsești această lume în plină strălucire a carierei, la numai 63 de ani, durerea nu cunoaște limite și totul pare fără sens. Dar Liana Alexandra a lăsat o moștenire artistică atât de importantă pentru muzica noastră contemporană încât nimeni nu va putea trece peste paginile ei pline de sens, ce ne vor conduce neconținut spre „împărăția visului” – acolo departe de unde ne veghează – tăcută, împlinirile, fiindcă va rămâne mereu alături de sufletele noastre.

Viorel Cosma

MY LIFE IS YOU !

- To my Angel LIANA ALEXANDRA -

Waltz

Serban Nichifor

VOICE (OR INSTRUMENT)

$\text{♩} = 120$

My Life is You, my Heart is You, my Light is You, my Love, Li-A-NA, My Dream is You, my
 G D+ GMaj7 D9+ D9b5 G Em Am7 D7 GMaj7 Em C/E Am7 D7+ Ab Fm

Sun is You, my Moon is You, my Hope, Li-A-NA, My Love, my Life and my Light are You, Li-A-NA, my Angel
 Bbm7 Eb7 AbMaj7 DbMaj7 Bbm/G C7b9 Fm Fm/E Fm/Eb Fm/D Db6 F7/A Bbm

Dear, My Sky is You, my Soul is You, my Faith is You, my Love, Li-A-NA, My Heart is You, my Dream is You, my
 Eb9 G Em Am7 D7 GMaj7 Em C/E Am7 D7+ Bb Gm Cm7 F7

Hope is You, my Sun, Li-A-NA, My Love, my Light and my Life are You, Li-A-NA. I love You. We
 BbMaj7 EbMaj7 Am7b5 D7b9 Gm Gm/F# Gm/F Gm/E Bb/F F7 Bb Bb7

dance, we play, we sing in rain, and in Eternity The Sky, the Moon, the Stars are friends and the E-
 Eb Ebm/C Bb/D Bb Cm7 F7 Bb Bb7 Eb Ebm/C Bb/D Gm/E Bb/F

ter-ni-ty... I love You Li-A-NA, You're my Angel Dear, I love You, I love You light and
 F7 Bb Bb7 Eb Edim Bb/F D9 Eb Edim Bb/F Bb7 Eb Edim Bb/F

rall.
 dream, Li-A-NA, I love You, I love You I love You, I love You
 Gm C7 Cm/F Bb Ebm/Bb Bb

Serban Nichifor
 June 14, 2011

Copyright © 2011 by Serban Nichifor (SABAM), ISMN 000.46.37.65.67

CÂNTEC FĂRĂ CUVINTE

Moderato (♩ = 72 bpm)
pentru cor de copii și pian

LIANA ALEXANDRA

piano

(1)

mf

Coro

(5)

mf

piano

Coro

(9)

piano

Coro

(13)

piano

(17)

coro

piano

(21)

coro

piano

(25)

coro

piano

(29)

coro

piano

(33)

coro

piano

Copyright (c) by Liana ALEXANDRA (GEMA)
ISMN 000.72.96.94.37

Handwritten musical score for voice (CORA) and piano (PIANO) across five systems. The score is written in treble and bass clefs with a key signature of one sharp (F#). The systems are numbered 37, 41, 45, 49, and 53.

System 37: CORA part starts with a whole note A, followed by a half note A, and then a quarter note A. PIANO part consists of a continuous eighth-note accompaniment.

System 41: CORA part starts with a whole note A, followed by a half note A, and then a quarter note A. PIANO part consists of a continuous eighth-note accompaniment.

System 45: CORA part starts with a whole note A, followed by a half note A, and then a quarter note A. PIANO part consists of a continuous eighth-note accompaniment.

System 49: CORA part starts with a whole note A, followed by a half note A, and then a quarter note A. PIANO part consists of a continuous eighth-note accompaniment.

System 53: CORA part starts with a whole note A, followed by a half note A, and then a quarter note A. PIANO part consists of a continuous eighth-note accompaniment.

Copyright (c) by Liana ALEXANDRA (GEMA)
ISMN 000.72.96.94.37

(57)

coro

piano

(61)

coro

piano

(65)

coro

piano

(69)

(71)

coro

piano

(73)

coro

piano

Copyright (c) by Liana ALEXANDRA (GEMA)
ISMN 000.72.96.94.37

77

Coro

piano

81

Coro

piano

85

Coro

piano

89

Coro

piano

93

Coro

piano

Copyright (c) by Liana ALEXANDRA (GEMA)
ISMN 000.72.96.94.37

2

97

Coro

piano

101

Coro

piano

pp

Copyright (c) by Liana ALEXANDRA (GEMA)
ISMN 000.72.96.94.37

-1-
'VALSE' FROM THE BALLET 'THE LITTLE MERMAID'

LIANA ALEXANDRA

(♩ ≈ 72 MM)

Sax alto
M: b

piano

mp

5

9

13

17

Copyright (c) by Liana ALEXANDRA (GEMA)
ISMN 000.72.96.94.37

24

25

29

33

37

Copyright (c) by Liana ALEXANDRA (GEMA)
ISMN 000.72.96.94.37

41

45

49

53 *poco rall.*

a tempo

57

4=

61

65

69

73

77

Liana Alexandra

Copyright (c) by Liana ALEXANDRA (GEMA)
 ISMN 000.72.96.94.37

Am în față unul dintre cele mai nostalgice documente din arhiva mea personală: programul de sală al concertului-dezbateri din 13 aprilie 1976 din (ceea ce pe atunci se numea) Studioul 8 al Radioteleviziunii Române. Prezenta Nicolae Brânduș. În program, lucrări camerale de Sorin Vulcu și Șerban Nichifor, alături de lucrări concertante de Adrian Pop și Liana Alexandra (pe atunci încă Șaptefrați), în interpretarea Orchestrei de Studio dirijată de Ludovic Bács. Era un concert important pentru lansarea noastră, mai ales a lui Șerban și a mea, care eram încă studenți, aproape necunoscuți publicului. Mă uit la fotografii cu înduioșarea întoarcerii în timp spre o vârstă de aur... Sorin, deja matur, sobru ; Șerban și cu mine – abia niște băiețandri, cu priviri blânde, întrebătoare.

Liana – o frumusețe, o actriță de cinema descinsă în lumea sonorităților moderne... În acel concert s-au înfiripat destine și drumuri creatoare. Iar Liana și Șerban – atunci se vor fi cunoscut ? nu știu. Știu doar că mai târziu aveau să devină nedespărțiți, în viață ca și în muzica pe care o visau, în contrapunct. Liana s-a oprit acum din mers, dar melodia ei continuă, și vocea-i e țesută limpede în marea polifonie a muzicii românești.

Adrian Pop
Cluj, iunie 2011

**"Liana Alexandra is regarded as
the leading Romanian composer of her generation."**

GREY YOUTZ

The Michigan University, U.S.A.

Liana Alexandra

NUOVAMUSICA CONSONANTE LIVING MUSIC FOUNDATION USA

Vox / Vovus